

Läänemaa Ühisgümnaasium

2021/2022. ÕPPEAASTA AASTARAAMAT

Koostaja
Merilin Schults

Haapsalu 2022

Sisukord

1. Töötajad.....	8
2. Hoolekogu	10
3. Õpilased.....	11
4. Õpilasesindus VÕLV.....	22
4.1. VÕLVI tegemised	25
5. Huviringid.....	28
5.1. Rahvatantsurühm „Tantsulust“ osales riigigümnaasiumide rahvatantsufestivalil Kuressaares.....	28
6. Kooli sündmused ja ettevõtmised.....	29
6.1. Uue õppeaasta avaaktus.....	29
6.2. Ajarännak 1991. aastasse.....	29
6.3. Sinilinnuaeg.....	31
6.4. LÜGi õpilased osalesid väitlusturniiril START 2021	33
6.5. Playback Gala 2021	34
6.6. Õpilaskonverents „Terves kehas terve vaim“.....	38
6.7. Läänemaa Ühisgümnaasiumi ja Haapsalu Põhikooli õpilaste kontsert „Jõulu eel“ Jaani kirikus.....	41
6.8. Jõuluball “Sinuga maailma teise otsa”	41
6.9. Sõbrapäev	44
6.10. Vabariigi aastapäeva tähistasime vabaõhuaktusega	44
6.11. Linnagaleriis puudutavad õpilased läbi mängu valusaid teemasid.....	45
6.12. Emakeelepäev	46
6.13. Mingi Muusika Üritus	47
6.14. Värviline koolikotivaba päev	49
6.15. Heategevusüritus Haapsalus elavate Ukraina laste ja noorte heaks	50

6.16. LÜGNESSI rekorditenädal.....	51
6.17. Muuseumiöö.....	53
6.18. Kleer Jaani ja Sille Kolga tänuüritusel presidendi kantselei roosiaias.....	53
6.19. Tutipidu.....	54
6.20. Direktori vastuvõtt.....	56
6.21. Kooliaasta lõpetamine.....	57
6.22. Aliis Vatku pidas Kadrioru roosiaias tänavuste gümnaasiumilõpetajate nimel kõne.....	57
7. AASTA KOOL 2022.....	59
8. Kooli spordiüritused.....	64
8.1. Sügisene spordinädal.....	64
8.2. Klassidevahelised korvpallivõistlused.....	65
8.3. Tervisevahetunnid.....	66
8.4. Kevadine spordipäev.....	68
9. Mälumängusarjad.....	70
9.1. LÜGi mälumängusarja I mängu võitis 11.H võistkond.....	70
9.2. Läänemaa koolinoorte mälumängusarja I mängu võitis 11.M klassi võistkond 70	
9.3. LÜGi mälumängusarja II mängu võitis 11.M võistkond.....	70
9.4. Maakondliku mälumängusarja II vooru võitis LÜGi 11.MA võistkond.....	71
9.5. Maakondliku individuaalse mälumängu võitis Elisabeth Sild.....	71
10. Projektid.....	72
10.1. Nordplus projekt Taanis Odsherredi gümnaasiumis.....	72
10.2. LÜGi õpilased Nordplus projekti raames Soomes Tampere.....	74
10.3. Ajavahemikul 16. mai kuni 19. mai toimus LÜGis rahvusvaheliste projektide raames kaks üritust.....	76

10.4. 11.LR klassi ekskursioon ja looduslaager Saaremaal (Keskkonnainvesteeringute Keskuse SA projekt).....	77
11. Külalisesinejad ja tunnid väljaspool kooli.....	80
11.1. 11.MA ja 11.MS klassi Enno nädal	80
11.2. Kohtumine Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli tegevusjuhendajate eriala tudengitega	81
11.3. 12.M klassil oli külas Katre Kasemets Eesti Keele Instituudist.....	82
11.4. Riigikaitselaager õpetas LÜGi noortele sõduritarkusi.....	84
11.5. 11.MA ja 11.MS klassil käis külas kunstnik Tiiu Randmann-Mihkla	86
11.6. Loovkirjutajad käisid raamatukogus	87
11.7. Jäähutuskoostöö ehk kuidas kool inimesi tahtlikult uputab.....	88
11.8. Loovkirjutajad käisid trükikojas.....	90
11.9. Loovkirjutajad kohtusid Kaie Ilvesega.....	91
11.10. 12.M klass kohtus Krista Kumbergiga	92
11.11. Epp Emili Saue oli külalisõpetaja 11.MS ja 11.MA klassis.....	92
11.12. Loovkirjutajatel käis külas fotograaf ja graafiline disainer Hõije Nuuter	93
11.13. 11.MA ja 11.MS klass käis kirjandustunnis lasteraamatukogus	94
12. Suunapäevad – ja ettevõtmised.....	95
12.1. Loodussuuna suunapäevad ja -üritused	95
12.1.1. Kolmas kalanduse teabepäev meie koolis loodussuuna õpilastele.....	95
12.1.2. Rändav bioklass.....	96
12.2. Majandussuuna suunapäevad ja -üritused	99
12.2.1. TalTech majandusvõistlus 22. jaanuaril 2022	99
12.2.2. Eesti Õpilasfirmade Laadal tunnustati kolme LÜGi õpilasfirmat	99
12.2.3. 11.MS ja 11.MA klassil käis külas Selveri turundusjuht Triin Kaare.....	100
12.2.5. ÕF Käko pärjati lõppvõistlusel intellektuaalomandi eripreemiaga, Imbi Raudkivi on aasta parim ettevõtlusõpetaja.....	101

12.3. Humanitaarsuuna suunapäevad ja -üritused	102
12.3.1. Õppepäev Tallinnas Kalamajas ja Telliskivis	102
12.3.2. 11.H suunapäev Tallinnas.....	106
12.3.3. Külalisõpetajad humanitaarsuuna tundides	108
12.3.4. Mängu lainel koolitund.....	110
12.3.5. 12.H suunapäev Tallinna Ülikooli ja Estonia teatrisse.....	111
12.3.6. 11.H suunapäev folkmuusika pealinna Viljandisse.....	112
12.3.7. 10.H suunapäev täis muusikat	115
12.3.8. 10. humanitaarklassile andis tundi näitleja Laura Niils.....	117
12.4. Sotsiaalsuuna suunapäevad ja -üritused	118
12.4.1. Õppepäev Tartus.....	118
12.4.2. Sotsiaalsuuna õpilased osalesid kogukonnapraktikas	120
12.4.3. Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased said noorgiidideks.....	121
13. Medalistid 2022	123
14. Parimad tulemused aineolümpiaadidel, võistlustel ja konkurssidel	124
14.1. Spordivaldkond.....	124
14.2. Aineolümpiaadide tulemused	130
14.2.1. Mõttespordi olümpiaad.....	130
14.2.2. Bioloogiaolümpiaad.....	130
14.2.3. Ajaloo-olümpiaad	131
14.2.4. Emakeeleolümpiaad.....	131
14.2.5. Geograafiaolümpiaad	131
14.2.6. Matemaatikaolümpiaad	132
14.2.7. Keemiaolümpiaad.....	132
14.2.8. Usundiõpetuseolümpiaad.....	132
14.2.9. Filosoofiaolümpiaad	133

14.2.10. Majandusolümpiaad	133
14.2.11. Füüsikaolümpiaad.....	133
14.2.12. Margetta Pajuste saavutas vabariiklikul lingvistikaolümpiaadil 4. koha	134
14.2.13. Margetta Pajuste pälvis rahvusvahelisel lingvistikaolümpiaadil äramärgimise	134
14.2.14. Eesti kirjanduse olümpiaad.....	134
14.2.15. 12.M klassi võistkond osales eesti kirjanduse vabariiklikus voorus	134
14.3. Mitmesugused konkursid ja võistlused	136
14.3.1. Selgusid omaloomingukonkursi „Minu Haapsalu“ võitjad	136
14.3.2. Kätriin Vichterpal – 3. koht võistlusemisesel	137
14.3.3. TalTech majandusvõistlus gümnasistidele	138
14.3.4. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse võitis Riin Katie McLave	139
14.3.5. Luuleprõmm 2022 võitja on Veronika Rotberg	141
14.3.6. LÜGi õpilased olid edukad esseekonkursil „Minu keel“	142
14.3.7. Carl Marten Aru võitis Ernst Enno etluskonkursi	142
14.3.8. Hugo Juurik saavutas konkursil „Parim noor instrumentalist 2022“ II koha	142
14.3.9. Pärtel Ruut ja Margetta Pajuste olid edukad matemaatikavõistlusel Känguru	143
14.3.10. Tallinna Polütehnikumi kuuendal filmifestivalil pärjati LÜGi “Restart” parima stsenaariumi eripreemiaga	143
14.3.11. LÜGi õpilased olid edukad Enno omaloomingukonkursil	144
14.3.14. LÜGi tüdrukud võitsid vabariikliku kodutütarde patrullvõistluse Ernake	147
14.3.15. LÜGi õpilased osalesid Enno päeval.....	147
14.3.16. LÜGi õpilased olid edukad kirjandusvõistlusel „Minu raamatukogu“ ..	147

15. Äramärkimist ja esiletoomist väärivad õpilaste tööd	148
15.1. Riin Katie McLave kõne „Mida tähendab minu jaoks Eesti?“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse I koht.....	148
15.2. Kristofer Jaloneni kõne „Vabadus“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse II koht, eripreemia heinonooreliku esituse eest.	150
15.3. Miia Kripsi kõne „Eestimaa kui minu võimalus“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse III koht.	151
15.4. Aliis Vatku kõne „Mida tähendab olla eestlane?“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse IV koht.	153
15.5 Birgitta Vare kõne „Eestist Eestile, üdini ausalt“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse V koht, Lääne Elu eripreemia.....	155
15.6. Kleer Jaani ja Sille Kolga manifest „Millist Eestit me siis tahame?“	157
15.7. Aliis Vatku kõne parimate koolilõpetajate nimel Kadrioru roosiaias	158

1. Töötajad

1. Tiina Brock - eesti keel ja kirjandus
2. Grete Grauberg - rahvatants
3. Ulrika Grauberg - rahvatants
4. Mairi Grossfeldt - huvijuht
5. Karl Hein - ajalugu ja ühiskonnaõpetus
6. Viire Hints - õppealajuhataja, matemaatika
7. Embi Hunt - saksa keel
8. Mati Hunt - majandusjuht
9. Anneli Ilves - raamatukoguhoidja
10. Knud Jessen - rootsi keel
11. Ain Iro - direktor
12. Maret Järveots - eesti keel ja kirjandus
13. Mari Kald - inglise keel
14. Kerli Kosk - matemaatika
15. Ülle Lumeste - matemaatika
16. Kalle Lõuna - ajalugu ja ühiskonnaõpetus
17. Karin Lükk-Raudsepp - muusika, noortekoor
18. Jaana Maripuu - inglise keel
19. Kadri Mitt - matemaatika
20. Ekaterina Mokhovichova - inglise keel
21. Leelo Paju - kehaline kasvatus
22. Karel Rahu - kunstiõpetus
23. Imbi Raudkivi - geograafia, majandus
24. Rea Raus - inglise keel, majandus
25. Evi Riivits - matemaatika
26. Annika Rouhiainen - koolipsühholoog-õppenõustaja
27. Merilin Schults - õppekorraldaja
28. Katrin Seppel - juhiabi, haridustehnoloog
29. Varje Sild - vene keel
30. Tiiu Soostar - vene keel

31. Aavo Tomingas - kehaline kasvatus
32. Monika Undo - eesti keel ja kirjandus
33. Mall Vainola - bioloogia, haridustehnoloog
34. Henry Viiret - IT administraator

Läänemaa Ühisgümnaasiumi töötajad

Foto: Pildikompanii OÜ

2. Hoolekogu

Hoolekogu koosseis 2020/2021

- Esimees Aarne Keldrima, lapsevanemate esindaja
- Aseesimees Kalle Lõuna, õppenõukogu esindaja
- Madis Kütt, vilistlaste esindaja
- Lauri Luik, vilistlaste esindaja
- Kaja Rootare, toetava organisatsiooni esindaja (Haapsalu Linnavalitsus)
- Märt Õiglas, õpilaste esindaja
- Triin Kaaver, koolipidaja esindaja (Haridus- ja Teadusministeerium)

Lastevanemate esindajale kooli hoolekogus annab nõu lastevanemate nõukoda, kuhu on valitud iga klassi lastevanemate hulgast üks liige.

Nõukoja koosseis

- 10.H Aire Toffer
- 10.LRS Riin Rosenperk
- 10.M Angeliina Schwindt
- 11.H Maret Härm-Tilk
- 11.LR Margit Kiivit
- 11.MA Sirelin Püss
- 11.MS Irene Vörklaev
- 12.H Marko Männiste
- 12.LR Õnne Pihlakas
- 12.M Kristjan Tõlk
- 12.S Kaja Rüütel

3. Õpilased

10.H

10.H, klassijuhataja Tiina Brock

Foto: Pildikompanii OÜ

Maarja-Luisa Adelman, Jose Benitez Montenegro, Margarita Garipova, Kleer Jaani, Valeria Jevstignejeva, Riin Jürise, Mia Rahel Kander, Mart Villem Kelner, Jasper Klippberg, Sille Kolga, Miia Krips, Kristofer Kübarsepp, Jevgenija Parhomets, Jane-Anett Riibak, Anett Saarjõe, Lisett Saarjõe, Lisann Sirel, Diana Snigurskaja, Julia Snigurskaja, Krisella, Aurelia Söderholm, Riin Tammet, Dagmar Toffer, Uku Viispert, Mai-Liis Vikman, Markus Andreas Villand

10.LRS

10.LRS, klassijuhataja Kadri Mitt

Foto: Pildikompanii OÜ

Annely Bankier, Elisabeth Bergmann, Ingemar Germ, Helen Jesmin, Anna Kadomskaja, Rico Kalda, Laura Kann, Kristiina Kimsto, Raian Kleemann, Laura Emilia Koort, Janeli Koppel, Daniel Kuldmeri, Getrud Kõiveer, Alice Leer, Brianna Lepplaid, Aaron Lillemäe, Eevaliisa Anett Meister, Ottokar Orgla, Reelika Ormus, Margetta Pajuste, Getter Peberg, Marvin Riso, Karel Markus Rääli, Mariin Sinimeri, Katarina Viktoria Solovjova, Sander Soome, Martin Sõelsepp, Laura Sündeva, Martin Tursk, Egert Tökke, Keijo Vasar, Anni Hipp Visla

10.M

10.M, klassijuhataja Tiiu Soostar

Foto: Pildikompanii OÜ

Girtel-Helena Alaküla, Ksenija Fedorishcheva, Ott Rasmus Grigorenko, Arseni Hohlatov, Hugo Juurik, Alver Järv, Markus Rafael Kalda, Helena Kann, Margret Karm, Helena Kase, Johanna Kaskla, Kristofer Kattel, Rageri Keelus, Elisa Kruusmaa, Oliver Laasik, Ralf Lamp, Karlis Lõps, Mattias Mets, Tanel Metshein, Jan-Erik Niit, Alexis Rebane, Mark Marcel Schwindt, Romet Serov, Lisandra Sommerman, Tanel Toomemägi, Martin Toomsalu, Rivo Tüksammel, Hele-Riin Veski, Karl Mark Villakov, Janar Voorel

11.H

11.H, klassijuhataja Annika Rouhiainen

Foto: Pildikompanii OÜ

Anastasiya Chertova, Laura Stefani Zuvkova, Merilyn Juhkam, Briti Elise Jõpiselg, Laura Kirke Kaijalainen, Henrieth Kampmann, Elis Kesküla, Kaspar Kupper, Veronika Laanes, Marvel Leesment, Kadriin Lillelaid, Kaisa Mannert, Anni Metssalu, Martina Muld, Greta-Piia Peberg, Sören Pent, Victoria Požidajeva, Kenele Pärnaste, Saamuel Radzиковski, Grete Sallo, Elisabeth Sild, Helen Soo, Elise Tilk, Luise Tärnpu, Kaisa Uusaed, Triinu Vaher, Hanna-Liisa Viitmaa, Rebeka Villakov, Märt Õiglas

11.LR

11.LR, klassijuhataja Mall Vainola

Foto: Pildikompanii OÜ

Karolin Aru, Matteus Kalda, Kaarel Kiivit, Peeter Kiviorg, Ranek Kulbok, Rasmus Laherand, Loviise Lazarev, Kadri Laumets, Mathias-Randall Leit, Karmen Lindsalu, Oliver Metsar-Villakov, Mia Mai Muru, Artur Novak, Kevin Nurme, Andres Paat, Agne Andra Ploom, Romel Hendrik Rautam, Pärtel Ruut, Henri Suder, Juss Teesalu, Catarina Toome, Ingrika Tuulik, Keiro Vasar, Kaarel Villem Vennola

11.MA

11.MA, klassijuhataja Varje Sild

Foto: Pildikompanii OÜ

Kert Kallas, Christopher Kampmann, Karlote Karm, Hendrik Karnau, Kaspar Kirsipuu, Reio Laherand, Henry Lepmets, Karl Markus Liiv, Johanna Loorens, Ralf Luks, Karoliina Lääne, Kaspar Nurme, Sandra Pahk, Mirtel Parts, Marie Pihlak, Marten Piirak, Aron Pähkel, Sandra Sepp, Pärl Marleen Sims, Grethel-Rosiine Simson, Elis Tamm, Aksel Tammann, Simonee Tang, Anna Maria Trauser, Lauri Veltmann, Avely Villand

11.MS

11.MS, klassijuhataja Karl Hein

Foto: Pildikompanii OÜ

Auleliina Aavik, Martha Aavisto, Anna-Maria Alton, Carl Marten Aru, Elvia Bormann, Gregor Holmberg, Jan-Robin Jaaku, Karmo Koplik, Elerin Kurst, Lysa-Lota Kuusmann, Viktorija Medkova, Kaisa-Liisa Niinemets, Kaur Robin Otsus, Sander Põldmaa, Maria-Eliisa Pärnapuu, Reli Rosenberg, Elisabeth Sarapik, Stelli Hedith Siht, Mauri Siider, Eliise Siimson, Katre Sõukand, Taavi Süda, Karolin Tiik, Maarja Vilo, Andreas Võttin

12.H

12.H, klassijuhataja Jaana Maripuu

Foto: Pildikompanii OÜ

Annabel Alemaa, Laura Elizabeth Gemst, Samuel Hõim, Kaarel Kants, Marie Keldrima, Hedvig Kivi, Grittel Koobak, Rasmus Kuslap, Mia Mai Männiste, Anastasia Nevski, Amy Palmits, Joosep Plamus, Getter Puu, Annmari Raud, Laura Rouhiainen, Kaisa Rämman, Epp Emili Saue, Rahel Aurelia Strauss, Leelo Sula, Katrina Talving, Hetek Johanna Tamm, Marija Tihonova, Kristjan Tokko, Kirke Treiberk, Kättriin Vichterpal

12.LR

12.LR, klassijuhataja Marek Järveots

Foto: Pildikompanii OÜ

Kristjan Allik, Kärt Hansman, Heinrih Heintalu, Johannes Jakobson, Sixten Kaljuste
Carl Marcus Karlson, Kristjan Kimsto, Anna-Kristiina Kokvel, Mattias Muld, Marie
Grete Mägi, Mona Pihlakas, Raido Priske, Mihkel Saariste, Caspar Veskaru

12.S

12.S, klassijuhataja Kalle Lõuna

Foto: Pildikompanii OÜ

Helen Alp, Gerli Aun, Raimond Hargats, Markkus Kõre, Liisa Lehtla, Karina Mazanova, Liisa Peterson, Valeria Poljanski-Antšarov, Martin Purre, Loore Roos, Veronika Rotberg, Lydia Rüütel, Maria Seppi, Geily Sillaste

12.M

12.M, klassijuhataja Imbi Raudkivi

Foto: Pildikompanii OÜ

Veronika Deykova, Kristofer Jalonen, Lija Jegisman, Triin Kahn, Andro Kalamees, Kaspar Kariste, Maria-Elisabeth Kurisman, Margaret Marleen Loznitsa, Lisanna Maasikas, Evalota Masing, Anabell-Anette Mõttus, Linda Naudi, Madli Palk, Elise Pihlakas, Fiona Eliis Protas, Erko Puskar, Patrick Püve, Marko Suitsberg, Robin Särg, Alen Šamonin, Birgitta Vare, Aliis Vatku, Martin Vatku, Sandra Vatter, Veiko Vilta

4. Õpilasesindus VÕLV

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilasesindus VÕLV (Võluvate Õpilaste Loominguline Valitsus) loodi 4. septembril 2013.

VÕLV on LÜGi õpilaste esindusorgan, kuhu kuuluvad kõigi klasside õpilaste valitud esindajad, kes huvituvad koolielu põnevamaks muutmisest. Õpilasesinduse tööd juhib juhatus, mis on viieliikmeline: monarh, asepäälilik, infopäälilik ja 2 nõunikku. Monarh valitakse õpilaskonna ja koolitöötajate poolt hääletuse teel. Häälte arvult teise tulemuse saanud kandidaat saab asepäälilikuks. Infopäälilik ja nõunikud valitakse VÕLVi üldkogu liikmete poolt.

VÕLVi meeskond koosneb juhatuse liikmetest, vabatahtlikest valdkonnajuhtidest ja klasside valitud esindajatest. Suurprojektide korral laieneb VÕLV õpilasaktiiviks. Õpilasaktiivi töös saavad kaasa lüüa kõik aktiivsed õpilased, kes selleks soovi avaldavad. Neile määratakse ülesandeid jooksvalt. VÕLVil on oma esindajad õppenõukogus ja kooli hoolekogus, viimane valitakse VÕLVi liikmete poolt hääletuse teel. Nii juhatus kui hoolekogu liige valitakse üheks õppeaastaks.

VÕLV seisab hea selle eest, et kõikidel õpilastel oleks võimalus kaasa lüüa koolipoliitika kujundamisel, saada kogemusi, oskusi ja enesekindlust ning avardada silmaringi.

VÕLV teeb koostööd Eesti Noorteühenduste Liiduga ja teiste haridust edendavate organisatsioonidega.

VÕLV PAKUB OMA LIIKMETELE:

- aktiivset osalemist kooli näo kujundamises;
- omaalgatuse toetamist;
- pidevat infot koolitustest ja üritustest;
- tasuta või odavamad koolitusvõimalust õpilasesinduse arendamiseks;
- kogemuste saamist ja eneseteostamise võimalust juhtimises, meeskonnatöös, esindamises, ettevõtlikkuses jne.

VÕLVi juhatuse liikmed 2021/2022

Monarh Erko Puskar

Asepäalik Elisabeth Sild

Infopäalik Anastasia Nevski

Nõunik Rasmus Kuslap

Nõunik Marie Keldrima

VÕLVi liikmed 2021/2022

Matteus Kalda

Karlote Karm

Margret Karm

Marie Keldrima

Mart Villem Kelner

Jasper Klippberg

Anna-Kristiina Kokvel

Rasmus Kuslap

Ralf Lamp

Liisa Lehtla

Johanna Loorens

Karoliina Lääne

Anastasia Nevski

Jan-Erik Niit

Erko Puskar

Sander Pöldmaa

Mauri Siider

Elisabeth Sild

Diana Snigurskaja

Katarina V. Solovjova

Lisandra Sommerman

Rahel Aurelia Strauss

Marko Suitsberg

Elis Tamm

Dagmar Toffer

Luise Türnpu

Markus Andreas Villand

Janar Voorel

Märt Õiglas

4.1. VÕLVI tegemised

VÕLVi sügisene laager

Juba mitmendat aastat järjest sõitis õpilasesindus VÕLV terves koosseisus Tuksi laagrisse. Seekord tehti kooliaasta tegevuskava avapauk 16.-17. septembril. Alustuseks võeti hoolimata külmale sügisilmale kõik uued tulijad soojalt vastu tutvumis- ja tiimiülesannetega ning õhtu lähenedes seletati üle nii kooli kui ka VÕLVi reeglid. Paika pandi eesmiseva õppeaasta plaan ja igaühele jagati ära ülesanded, mis toa elevusega täitsid. Naeratuse tõi nii mõnelegi näole vanade VÕLVi tegelaste (aka legendide) ootamatu külastus. Õhtu lõpetas traditsiooniline uute pühitsemine ja koogisöömine. Sisuka päeva pingeid sai maandada öödiskol.

Luise Tüرنpu, 11.H õpilane

Sügisene VÕLVi laager Tuksis

VÕLVi kevadine laager

23.-24. mail võttis VÕLV taaskord oma õppeaasta tegemised kokku kevadises Tuksi laagris. Lisaks aasta kokkuvõtetele ja eneseanalüüsile pandi paika uue õppeaasta tegevusplaan ning tähelepanu keskmes oli õpilaste puudumiste vähendamine. Loomulikult nauditi ka päikest ning veedeti koos mõnusalt aega.

Laagri raamiks anti välja kolleegipreemiad:

- VÕLVi Magister (asjatundlikkus) – autoriteet asjakohaste teadmiste läbi, hea nõu teadja ja jagaja – Marie Keldrima
- VÕLVi Teemant (kvaliteetne tulemus) – autoriteet isiklike kõrgekvaliteetsete tulemuste läbi. Täpne, korrektne ja väsimatu – Anastasia Nevski
- VÕLVi Raudnael (koostöö) – hinnatuim partner, kellega koostöö on rõõmus, lihtne ja tulemuslik. Hea meeskonnatöö liige, kelle peale võib alati kindel olla – Erko Puskar
- VÕLVi Käivitaja (initsiatiiv) – üllataja uute ideede ja pealehakkamisega – Ralf Lamp
- VÕLVi Silmad (märkamine) – märkab tunnustada, abistada, kitsaskohti ja heategusid – Rahel Aurelia Strauss
- VÕLVi Hõbehuul (räägi inimestega!) – jutul on väärtust ja sisu, räägib õigel ajal õiges kohas õiget juttu – Liisa Lehtla
- VÕLVi Säde (VÕLVi põhiväärtus: entusiasm) – silmasäraga väljakutsete tervitaja, põlemisega ülesannete lahendaja, entusiasmiga nakataja – Luise Tärnpu

Lisaks tiitliomanikele paistsid õppeaasta jooksul eriliselt silma veel Elisabeth Sild, Rasmus Kuslap, Märt Õiglas, Matteus Kalda, Elis Tamm ja Karoliina Lääne.

Kevadine VÕLVi laager Tuksis

5. Huviringid

2021/2022. õppeaastal tegutsesid Läänemaa Ühisgümnaasiumis järgmised huviringid:

- Rahvatants. Läki Tantsule, juhendajad Ulrika Grauberg, Grete Grauberg
- Rahvatants. Tantsulust, juhendaja Malle Õiglas
- Noortekoor, juhendajad Karin Lükk-Raudsepp, Ilona Aasvere
- Meediaring, juhendaja Tiina Brock
- Võrkpall, juhendaja Annika Rouhiainen
- Jooga, juhendaja Tiina Brock

5.1. Rahvatantsurühm „Tantsulust“ osales riigigümnaasiumide rahvatantsufestivalil Kuressaares

LÜGi rahvatantsurühm „Tantsulust“ Malle Õiglase juhendamisel osales 13.-14. mail riigigümnaasiumide rahvatantsufestivalil Saaremaal Kuressaares. Festivali korraldaja oli Saaremaa Gümnaasium. Festival toimus esimest korda, osalema olid kutsutud segarühmad kõigist riigigümnaasiumidest üle Eesti. Festivalist võtsid veel osa Jõhvi Gümnaasium, Tartu Tamme Gümnaasium, Jõgevamaa Gümnaasium, Viljandi Gümnaasium ja Valga Gümnaasium.

Rahvatantsurühm „Tantsulust“ ja juhendaja Malle Õiglas Kuressaares

6. Kooli sündmused ja ettevõtmised

6.1. Uue õppeaasta avaaktus

Uuel kooliaastal alustas LÜGis õppimist 273 õpilast, nende hulgas 87 uut 10. klassi õpilast. Avaaktusel tervitasid kooliperet direktor Ain Iro ja valitsev monarh Kristjan-Sander Peterson. Üles astus LÜGi bänd koosseisus Rasmus Kuslap, Anastasia Nevski, Elisabeth Sild ja Saamuel Radžikovski.

Uued kümnendikud koolibändi kuulamas.

Foto: Katrin Seppel

6.2. Ajarännak 1991. aastasse

Ajarännak on Eesti Rahva Muuseumi ning Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetuse Seltsi poolt algatatud projekt, mille käigus kehastutakse teatud ajastu inimesteks ja elatakse sisse kunagisse õhustikku. Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased osalesid selles projektis kolmandat korda. Eelmistel kordadel on meie õpilased rännanud aastasse 1920 (Tartu rahu sõlmimine) ja 1869 (esimene üldlaulupidu).

Käesoleval aastal toimus õpetajate Kalle Lõuna ja Karl Heina juhendatud ajarännak 13. septembril. Selles osalesid 10.S, 12.M, 12.H ja 12.LRS õpilased. Seekord rännati 20. augustisse 1991. See on aeg, millal Moskvast oli käimas augustiputš ja RESKi korraldusel püüti võimude poolt võtta kontroll üle ka impeeriumivastases Eestis.

Ajarännaku käigus lavastati Wiedemanni tänava koolimajas toimunud vilistlaste kokkutulek. Õpilased kehastusid erineva tausta ja elusaatusega vilistlasteks või õpetajateks. Osalejad jagasid enda mälestusi kooliajast ning mõtteid ja tundeid kaasajast (st aastast 1991).

Keskustelu katkestasid ärevad teated Tallinnast, nimelt olid Pihkva dessantdiviisi võitlejad jõudnud teletorni juurde ning asusid seda ründama. Mida teha? Järgnesid arutelud klassides, mille tulemusena enamus osalejatest olid valmis minema koheselt Tallinna, et näidata maailmale oma vabadustahet. Sündisid loosungid ja nõudmised, mida kavatseti anda edasi välisajakirjandusele. Mõned radikaalsemad ideed, näiteks Molotovi kokteilidega tankide vastu minemist hinnati ebamõistlikuks. Lõpp oli sama õnnelik kui päriselu, augustiputš kukkus läbi ja Eesti Vabariigi riiklik iseseisvus taastati.

Loomulikult ei ole ajas tagasirändamine kerge ja sellest tingituna esines ka pisiäpardusi. Nii kutsus üks rahvuslikult meelestatud noor kirglikult kaitsma Tallinna tuletorni.

Kahtlemata oli ajarännak õppevorm, mis erines tavapärasest ja sundis noori mõtlema teistmoodi. Ja see, et 20. augustil 1991 kaitsiti ikka teletorni, jääb õpilastele meelde igaveseks.

Ajarännakuks valmis ajalooklassis ka väike näitus 1991. aastast, milles tuletati meelde tollast eluolu. Osalejatele näidati 20-minutilist katkendit koolis samal ajajärgul toimunud vilistlasaktusest.

Elagu Eesti!

Kalle Lõuna

ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuuna suunajuht

Ajarännak aastasse 1991.

Fotod: Malle-Liisa Raigla

6.3. Sinilinnuaeg

Sinilinnuaaja lõpuks – 24. septembriks – sirgusid meie uued tibud kaunisteks sinilindudeks.

Selle ühe värvika nädalaga said erinevad lennud omavahel lähemat tutvust teha ning just kümnendikele oli see suurepäraseks võimaluseks läbi erinevate seltskonnamängude ning etteastete (olgu see siis munalaul või –tants!) oma lennukaaslasti paremini tundma õppida. Nädala tipphetk oli muidugi neljapäevaõhtune retk: kinnisilmi läbi pimedada koolimaja kolonnides liikumine, põgenemistuba, takistusrada, raskendatud kujul pranglimine, pöörane „Just Dance” ja muidugi kõigi lemmik Kahoot! Pärast „15 magamata ööd“, mida

kõik entusiastlikult kaasa laulusid (rohkem vist abiturientid kui kümnendikud), anti sinilinnuks saamise vanne. Reede hommik sisaldas abiturientide poolt esitatud üllatusi, pärast mida said pidulikult riides kümnendikud läbi oma nime ja allkirja pärgamendile jäädvustamise, rituaalimõõgaga ristimise ja mõnusa nuki saatel ametlikult sinilinnuks!

Liisa Lehtla, 12.S õpilane

Sinilinnud esitamas munalaulu ja -tantsu.

Sinilindude õhtune retk koolimajas

6.4. LÜGi õpilased osalesid väitlusturniiril START 2021

Turniiril väideldi teemal “Riiklikud lõpueksamid tuleks ära kaotada“. Väitlus toimus Zoomi videokeskkonnas ja selles osales 45 võistkonda. Väideldi keskkoolide väitlusformaadi alusel. Korraga oli vastamisi kaks võistkonda, mis püüdsid tõestada enda teema jaatust või eitust. Väitlust hindasid Eesti Väitlusseltsi kohtunikud, kes andsid hiljem osalejatele ka tagasisidet.

Meie koolist osalesid turniiril Kaisa Mannert, Daniel Kuldmeri, Karel Markus Rääli, Ralf Lamp, Mark Marcel Schwindt, Lisandra Sommerman. Individuaalselt tunnistati meie parimaks väitlejaks Lisandra Sommermann, ent ka kõik ülejäänud meie väitlejad pälvisid tänukirja eduka osalemise eest.

LÜGi õpilasi aitasid ette valmistada Eesti Väitlusseltsi treenerid Tuule Sõber ja Michelle Kiik. Just nemad viisid läbi ka võistlustele eelnenud koolitusprogrammi Argument 2021, mis toimus 16.-17. oktoobril ja 5.-7. novembril. Sellel koolitusel osalesid Maarja-Luisa Adelman, Miia Krips, Uku Viispert, Ralf Lamp, Mark Marcel Schwindt, Lisandra Sommerman, Karel Markus Rääli, Daniel Kuldmeri, Anni Metssalu ja Kaisa Mannert. Koolituse käigus õpiti argumenteerimise, kriitilise mõtlemise ning selge eneseväljenduse oskuseid.

Maarja-Luisa Adelman vahendas enda emotsioone järgnevalt: „Päevad olid küll pikad, aga need läksid kiirelt kuna mängisime vahelduseks erinevaid mängu. Seltskond muutus avatuks, kõik julgesid vabalt suhelda ja teemade üle arutleda. Saime väga läheda kogemuse, mis tuleb kindlasti edaspidises elus kasuks.“

Väitlusprojekti toetas SA Archimedese noorteagentuur Erasmus+ programmist.

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuuna juht

Fotol alates vasakult: Daniel Kuldmeri (10.LRS), Kaisa Mannert (11.H), Michelle Kiik (treener), Tuule Sõber (treener), Ralf Lamp (10.M), Karel Markus Rääli (10.LRS), Mark Marcel Schwindt (10.M), Lisandra Sommerman (10.M) Foto: Kalle Lõuna

6.5. Playback Gala 2021

GRAND PRIX: VÕLV – The Roop “Discoteque”

LAUREAADID:

- 10.H – My Chemical Romance “Helena”
- 11.H – High School Musical “Stick To The Status Quo”
- Naised (Anastasia Nevski, Anmari Raud, Getter Puu) – Nelly Furtado “Maneater”

PUBLIKU LEMMIK: 12.M – Ricky Martin “Livin’ La Vida Loca”

PARIM NAISSTAAR – Anastasia Nevski

PARIM MEESSTAAR – Mart Villem Kelner

ERIPREEMIAD:

- Erko Puskar
- Rasmus Kuslap
- Märt Õiglas

- Annabel Alemaa
- Jasper Klippberg
- 10.M – Oliver Tree & Little Big „Turn It Up” feat. Tommy Cash

Žürii: Kai Tarmula, Karoline Suhhov, Karmel Naudre, Antti Kammiste, Siim Birk

Õhtujuhid: Eliis-Maria Koit, Katarina Sits, Karel Rahu

Valgus: Remo Sirila (Maivel heli- ja valgustehnika)

Tehniline tugi: Indrek Viiret, Demis Teral, Silver Loorens, Roland Luhaväli, Rasmus Valdmann, Henry Viiret, Liisi Suitsberg, Annely Maide, Jan-Erik Niit, Patrick Püve ja Sixten Kaljuste (Minu Rada TV)

Fotod: Markus Sein

Playback Gala 2021

Foto: Markus Sein

Playback Gala 2021, 11.M klassi etteaste

Foto: Markus Sein

Playback Gala 2021, 12.H klassi etteaste

Foto: Markus Sein

Playback Gala 2021, 10.M klassi ettaste

Foto: Markus Sein

Playback Gala 2021

Foto: Markus Sein

6.6. Õpilaskonverents „Terves kehas terve vaim“

19.11.2021 toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumis õpilaskonverents „Terves kehas terve vaim“, kus osalesid meie kooli valikaine „Liikumine ja tervis“ õpilastele lisaks veel õpilased kuuest Läänemaa koolist. Konverentsi moderaator oli Haapsalu Wiedemanni Gümnaasiumi endine õpilane Margus Luik, kes on Tallinnas Kristiine Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja ja vabal ajal töötab õhtujuhina ning on 25-kordne Eesti meister käimises.

Konverentsil rääkis Tartu Ülikooli sporditeaduste ja füsioteraapia instituudi liikumislabori juhataja, tervisekasvatuse lektor Merike Kull erinevatest liikumisuuringutest ja liikuma kutsuva kooli eesmärgist. Loengus rõhutas lektor, et kehaline aktiivsus toetab vaimset töövõimet ning parandab tähelepanu ja mälu.

Haapsalu kolledži tervisedenduse eriala tudeng Kairi Sule tõi oma ettekandes välja tervisliku toitumise põhitõed ja sama eriala üliõpilane Allan Hallik korraldas sarnasel teemal mängu „Läänemaa kõige teadlikum noor toituja“, mille võitis meie kooli 10.M klassi õpilane Helena Kase. Kolledži tudeng Taire Ojala käsitles kehakaalu teemat ning rõhutas, et meie tervis on kallis vara ja mõistlik on seda hoida, mitte tegeleda tagajärgedega. Kullamaa kooli huvijuht Pirja Laanemets tutvustas Villem Mihki uurimust koolikiusamisest ja Mari-Ann Liidemaa tööd ärevushäiretest ja nendest ülesaamisest.

Ettekanded vaheldusid aktiivsete liikumispausidega, mida koolitajad soovitasid kasutada ka erinevates koolitundides.

Tervisekonverentsil oli hea võimalus tutvustada meie kooli uut ja põnevat tervisesuunda Läänemaa põhikoolide õpilastele. Õpetajad Rea Raus ja Leelo Paju tegid lühikokkuvõtte tervisesuuna kursustest ja kutsusid huvilisi uuel õppeaastal meie kooli õppima.

Konverentsi teine osa, peale terviseampsu, algas mõttetalgutega, kus osalejad arutlesid gruppides selle üle, mis tooks koolipäeva liikumist juurde, mis takistab seda tegemast ning kuidas õpilased saaksid ise olukorda paremaks muuta. Kokkuvõttes oli suur osa õpilasi seda meelt, et liikuda tuleks rohkem, rohkem võiks olla ka kehalise kasvatuse

tunde ja need võiksid olla intensiivsemad. Sooviti paremaid sportimistingimusi, liikumisvahetunde ja erinevaid liikumisüritusi.

Konverentsi lõpetas Läänemaa tervist edendavate koolide koordinaator Mai Jõevee kõigi asjaosaliste tänamisega.

Tagasiside meie kooli õpilastelt

- *„Sain tõestust, et aju töötab paremini pärast füüsilist koormust. Päevas peab liikuma vähemalt 60 minutit. Luid saab tugevaks näiteks hüppavate harjutustega. Umbes 25% õpilastest liiguvad piisavalt.“*
- *„Mind motiveeris kõige rohkem see, et virgutusvõimemist tuleb teha tihedamini, kui mina seda teinud olen. See aitab ka paremale tervisele kaasa.“*
- *„Sain teada, et suurem osa Eesti noortest ei liigu piisavalt. Peaks liikuma vähemalt tund päevas ja kolm korda nädalas ka tegema trenni, kuid ainult veerand uuringus osalejatest suutis selle normi täita.“*
- *„Liikumine enne ülesannete lahendamist soosib paremat tulemust.“*
- *„Sain teada erinevas vanuses õpilaste liikumisaktiivsuse kohta ning ülekaaluliste laste arv Eestis on liiga suur.“*
- *„Noored lapsed peaksid rohkem liikuma, trenni tegema (miinimum 1h päevas).“*
- *„50% taldrikust võiks olla roheline. Söö vähemalt 5 korda päevas juur- ja puuvilju. Süsivesikud ei ole suhkur. Söömise kordade vahed võiksid olla 3-4 tundi. Söö vähemalt 3 korda päevas.“*
- *„Söö regulaarselt, suurte toidukordade vahel peab võtma vahepala, et vältida kontrollimatut näksimist, ära liialda suhkru ja süsivesikuterikka toiduga, tasakaalusta menüüs toidurasvad ja tarbi iga päev rohkesti värsket.“*
- *„Õppides gümnaasiumis, tunnen nagu polekski enam koolikiusamisi, sest ei puutu kokku ise ja pole ka kaasõpilaste seas seda näha, kuid tuleb välja, et need pole kadunud veel mitte kuhugi ning on igal hetkel aktuaalne teema.“*
- *„Mulle meeldiski mõttetalgud, sain arutada teiste õpilastega, mis puudused on koolis ja koolil, et me ei saa liikuda piisavalt, kui poleks olnud mõttetalguid, ma ei teaks kuidas hakata toimetama, ennast rohkem liikuma pannes ja mida ma saaksin hakata tegema, et ka teisi rohkem liikuma panna.“*

- „Kõige rohkem meeldiski see, et räägiti tänapäeval kaasnevatest tõsistest probleemidest ja nende lahendustest. See oli väga hariv ning huvitav.“
- „Elulised näited mitmes teemas, sest neid on kõige huvitavam kuulata.“

Leelo Paju, kehalise kasvatuse ja valikaine Liikumine ja tervis õpetaja

Õpilaskonverents „Terves kehas terve vaim“

Fotod: Leelo Paju

Õpilaskonverents „Terves kehas terve vaim“

Fotod: Leelo Paju

6.7. Läänemaa Ühisgümnaasiumi ja Haapsalu Põhikooli õpilaste kontsert „Jõulu eel“ Jaani kirikus

Neljapäeval, 9. detsembril toimus Haapsalu Jaani kirikus kontsert „Jõulu eel“, kus esinesid nii Läänemaa Ühisgümnaasiumi kui ka Haapsalu Põhikooli õpilased. Kontserdi aitasid ette valmistada ja laulud esinemiskõlbulikuks harjutada muusikaõpetajad Karin Lükk-Raudsepp ja Ilona Aasvere.

Jõulukontsert Jaani kirikus

6.8. Jõuluball “Sinuga maailma teise otsa”

- Balli bänd: James Werts World Project
- Esinejad: Anastasia Nevski, Getter Puu, Annmari Raud, Ralf Lamp, Luise Tärnpu, Katarina Sits, T-Studio ja 12.M klass; DJ Rasmus Kuslap
- Õhtujuhid: Karel Rahu ja Siim Jürise
- Valgus: Remo Sirila
- Heli: Tiit Maivel

- Fotograaf: Markus Sein
- Projektijuhid: Elisabeth Sild, Karlote Karm, Luise Türrpu

Jõuluball „Sinuga maailma teise otsa“

Foto: Markus Sein

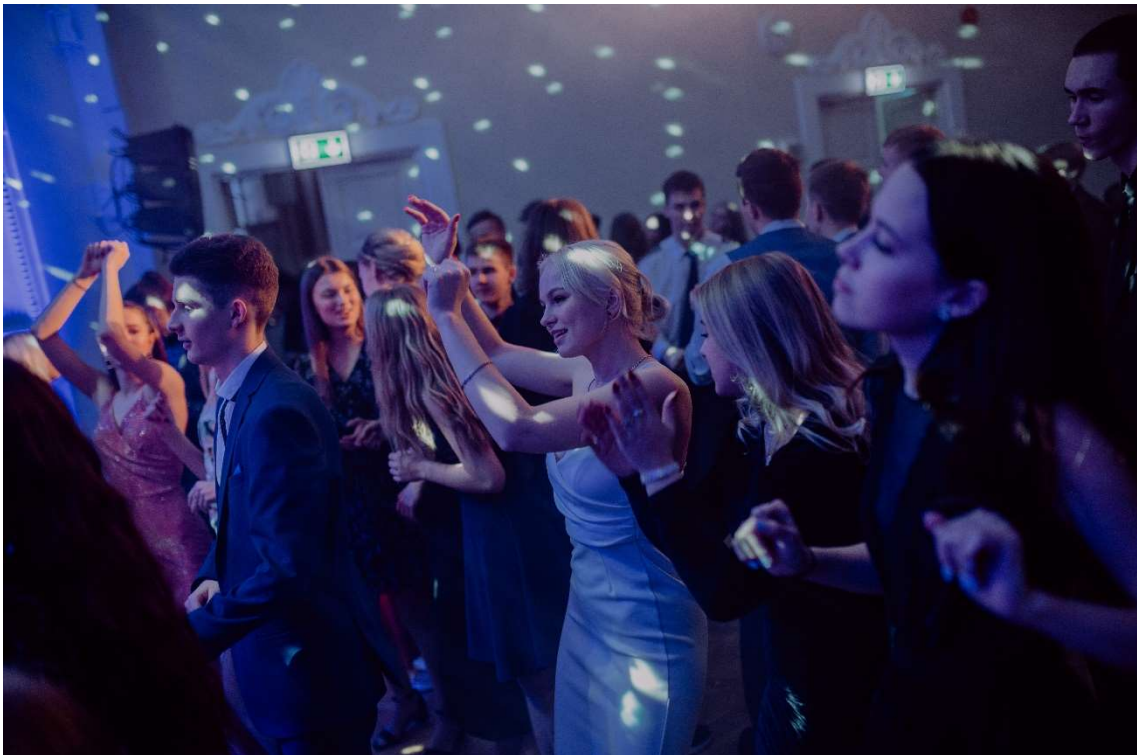
Jõuluball „Sinuga maailma teise otsa“

Foto: Markus Sein

Jõuluball „Sinuga maailma teise otsa“

Foto: Markus Sein

Jõuluball „Sinuga maailma teise otsa“

Foto: Markus Sein

6.9. Sõbrapäev

♡ Sõbrapäev koolimajas oli roosa-punane ja vahvlilõhnane. Ei puudunud sõbrajaht ning muud traditsioonilised mängud, postkast ja postiljonid.

♡ Kõige paremini teineteist tundvaks sõpradeks osutusid Birgitta Vare ja Kristofer Jalonen.

♡ Sõpruse ja armastuse-teemaliste laulusõnade parimateks tundjateks olid Ralf Lamp ja Jane-Anett Riibak.

♡ Päeva juhtis Märt Õiglas ja projektijuht oli Anastasia Nevski.

Sõbrapäeva mängud lindude all

6.10. Vabariigi aastapäeva tähistasime vabaõhuaktusega

Tähistasime saabuvat Eesti Vabariigi aastapäeva vabaõhuaktuse ja lillede asetamisega Läänlaste Vabadussõja mälestussambale. Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse teise koha omanik Kristofer Jalonen esitas vabaõhuaktusel oma kõne "Vabadus". Aktusel kuulutati välja ka Läänemaa Ühisgümnaasium lõpumärgi kavandi konkursi võitja, kelleks oli 11.MS õpilane Jan-Robin Jaaku.

Lõpumärgi kavandi konkursi võitja autasutamine vabaõhtuaktusel Foto: Katrin Seppel

6.11. Linnagaleriis puudutavad õpilased läbi mängu valusaid teemasid

Haapsalu linnagaleriis on avatud Haapsalu Kunstikooli ja Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilaste näitus „Mängu lainel”.

Möödunud aastal jäi kunstikooli ja ühisgümnaasiumi loovkunsti õpilaste näitus „Laine” piirangute tõttu ära, siis tänavu on õpilased lähenenud samale teemale mänguliselt. Õpilased mängisid sõna ja vormiga.

Näitusel olevad tööd on interaktiivsed ja kutsuvad vaatajaid teostega suhtlema, neid katsuma ja nendega mängima. Olgugi, et näituse pealkiri näib lustlik, väljendavad noored kunstnikud end läbi tõsiste teemade: lapsepõlvetraumad, sõltuvused, ohud, ärevus, hea ja halva tasakaal ning absurdus meie ümber. Näitusel näeb ka püssikuule ja teoseid, mis kujutavad kliima soojenemist.

Kuna mängulisi elemente võis leida ka eelmisel aastal valminud töödest, sai kokku näitus „Mängu lainel”. Näituse kuraator on ühiskümnaasiumi õpilane Helen Soo.

Näituse pidulik avamine on 7. märtsil kell 17. Näitus on Haapsalu linnagaleriis avatud 2.-27. märtsini.

Näitusel osalevad Läänemaa ühiskümnaasiumi õpilased: Anastasiya Chertova, Hanna-Liisa Viitmaa, Laura Kirke Kaijalainen, Marilyn Juhkam, Veronika Laanes, Elis Kesküla, Henrieth Kampmann, Briti Elise Jõpise Ig, Martina Muld, Laura Stefani Zubkova, Greta-Piia Peberg, Kaisa Uusaed, Triinu Vaher, Samuel Hõim, Hedvig Kivi.

Juhendaja: Karel Rahu

Näitusel osalevad Haapsalu kunstikooli õpilased: I kursus, Sophie Elisabeth Borchers, Karola Einmann, Melissa Kaljo, Heile Eisenschmidt, Meeri Siirus, Eva-Lotta Lepik, Maarja Saar, Mia-Marii Liivlaid, Emily Laurmann, Anneli Rakhletska, Hanna Sepsivart, Sofia Šikirjavaja, Anna Trynova.

Juhendajad: Aide Leit-Lepmets, Indrek Jets, Karel Rahu.

Ilmunud Lääne Elus 03.03.22.

6.12. Emakeelepäev

Esmaspäeval tähistasime emakeelepäeva. Selle puhul astusid isamaaliste lauludega üles noortekoori lauljad, vahetekste lugesid 11. humanitaarsuuna õpilased.

Õpilasi juhendasid õpetajad Karin Lükk-Raudsepp ja Tiina Brock.

Noortekoor emakeelepäeval esinemas

Foto: Katrin Seppel

6.13 Mingi Muusika Üritus

MMÜ ehk Mingi Muusika Ürituse lavalaudadel astusid üles erinevad koolirahva-kooslused oma eriilmeliste muusikaliste etteastetega.

Mingi Muusika Üritusel kogutud annetused ja piletitulu kogusummas 810,30 eurot läks MTÜ Ukraina Kultuurikeskuse kaudu Ukraina toetuseks.

Laval olid:

Johannes Jakobson, Samuel Hõim, Hannes Bergmann, Helen Hiie, Laura Stefani Zubkova, Erko Puskar, Marie Keldrima, Anastasia Nevski, Elisabeth Sild, Rasmus Kuslap, Hugo Juurik, Mart Villem Kelner, Jane-Anett Riibak, Riin Jürise, Jasper Klippberg, Miia Krips, Saamuel Radzиковski, Victoria Požidajeva, Karlote Karm, Elis Tamm, Margret Karm, Leelo Sula, Ralf Lamp, Sander Põldmaa, Märt Õiglas, Annabel Triebstock, Britta Sool, Mattias Metsalu, Alver Järv, Markus Rafael Kalda, Kaarel Villem Vennola, Marie Pihlak, Helen Alp ja õpetajad.

Saatebänd: Antti Kammiste, Kristo Kuuse, Kristjan Lepik, Karel Rahu

Lauluõpetaja: Karin Lükk-Raudsepp

Õhtujuhid: Märk Õiglas, Ralf Lamp

Fotosid Mingi Muusika Ürituselt 2023

6.14. Värviline koolikotivaba päev

1. aprillil toimus LÜGis värviline koolikotivaba päev.

Värviline koolikotivaba päev 2022

Fotod: Katrin Seppel

6.15. Heategevusüritus Haapsalus elavate Ukraina laste ja noorte heaks

30. aprillil toimus heategevusüritus Haapsalus elavate Ukraina laste ja noorte heaks. Andsime oma väikse panuse valmistades heategevusmüügiks päevalilli. Idee autor ja juhendaja Tiiu Randmann-Mihkla.

Päevalillede meisterdamine

6.16. LÜGNESSI rekorditenädal

Uued rekordid LÜGi rekordiraamatusse:

- 0,5 l vee joomises Triin Kahn ja Mark Schwindt
- rattal seismises Martin Toomsalu
- žongleerimises Mia-Rahel Kander
- teksti arvutisse trükkimises Elisabeth Sild
- kätelseisus Annely Bankier ja Erko Puskar

21/22 õppeaasta parimad:

- rattal seismises Elis Tamm
- teki tekikotti panemises Reli Rosenberg
- nõõbikommide pulkadega söömisel Alen Šamonin
- sibula söömisel Märt Õiglas
- pastakate kokkupanekus Kristjan Allik
- trepijooksus Annely Bankier ja Keijo Vasar
- palli kõksimises Aron Pähkel

Kõige rohkematel aladel osales Alen Šamonin ja kõige aktiivsem klass oli 12.M.

0,5 liitri vee joomise võistlus

Rattal seismise võistlus, pildil Martin Toomsalu

Sibula söömise võistlus

6.17. Muuseumiöö

Muuseumiöö on üks kord aastas, laupäeval maiõhtul toimuv kultuurisündmus, mille raames avavad oma ukse kümned muuseumid ja mäluasutused üle Eesti. Seoses muuseumiööga oli kõigil huvilistel võimalik 21. mail kell 18.00-22.00 tutvuda koolimajaga ja nautida vaadet tähetornist. Koolimuuseumis sai tutvuda püsiekspositsiooniga “100 aastat eestikeelset gümnaasiumiharidust Haapsalus”.

6.18. Kleer Jaani ja Sille Kolga tänuüritusel presidendi kantselei roosiaias

1. juunil 2022 osalesid Sille Kolga (10.H) ning Kleer Jaani (10.H) tänuüritusel presidendi kantselei roosiaias ning sellele järgneval näituse avamisel Kadrioru pargis, kuhu olid kutsutud säravamate kirjutiste autorid konkursil „Millist Eestit me siis tahame?“.

President Alar Karis korraldas jaanuaris-veebruaries kooliõpilaste seas vanuses 7-19 aastat kirja- ja mõttetalgud ning kutsus üles jagama mõtteid teemal „Millist Eestit me siis tahame?“.

Kleer Jaani ja Sille Kolga roosiaias

Riigipea üleskutse tõukus levinud küsimusest „Kas me sellist Eestit siis tahtsimegi?“, millega väljendatakse hetkeolukorraga rahulolematust, kriitilist hoiakut praeguse Eesti vastu ja irdumist enda või oma vanemate kunagisest ettekujutusest ideaalsest Eestist. Või õieti selle ettekujutuse mälestusest. Kirjutada võis vabas vormis kuni kahe lehekülje pikkuselt. Kleer ja Sille kirjutasid manifesti, mille võib leida õpilastööde seast 16. peatükist.

6.19. Tutipidu

10. juunil toimus LÜGis tutipidu. Kavas oli abiturientide kõige viimane klassijuhatajatund, sinilinnu voltimine ja lõpukell.

Tutipeoliste kogunemine aulas

12.H klassi tüdrukud tutipeol

12.S klassi õpilased tutipeol

6.20. Direktori vastuvõtt

Kolmapäeval, 1. juunil toimus kooli aulas direktori vastuvõtt õpilaste tunnustamiseks. Vastuvõtule olid kutsutud tublid õppijad, parimad olümpiaadidel ja konkurssidel osalejad, sportlased ja koolielu edendajad.

Direktor Ain Iro vastuvõtt

Foto: Sander Põldmaa

Õpilased vastuvõtul

Foto: Sander Põldmaa

6.21. Kooliaasta lõpetamine

LÜGi kooliaasta lõpetati lindude all, kus direktor andis parimatele õppijatele kiituskirjad koos kooli meenega. Lisaks õnnitleti Läänemaa õpilasfirmade konkursi võitjaid.

Kiituskirjaga lõpetasid:

- Uku Viispert (10.H)
- Margetta Pajuste (10LRS)
- Karel Markus Rääli (10LRS)
- Janar Voorel (10M)
- Karl Mark Villakov (10M)
- Luise Türnpu (11H)
- Hanna-Liisa Viitmaa (11H)
- Matteus Kalda (11LR)
- Andres Paat (11LR)
- Pärtel Ruut (11LR)
- Marie Pihlak (11MA)
- Kaisa-Liisa Niinemets (11MS)
- Reli Rosenberg (11MS)

6.22. Aliis Vatku pidas Kadrioru roosiaias tänavuste gümnaasiumilõpetajate nimel kõne

5. juulil tunnustas president Alar Karis tublimaid koolilõpetajaid. Tänavune Läänemaa Ühisgümnaasiumi lõpetaja Aliis Vatku pidas Kadrioru roosiaias parimate koolilõpetajate nimel kõne. LÜGi õpilastest olid roosiaeda kutsutud veel Erko Puskar ja Marie Keldrima.

Aliis Vatku kõnet pidamas.

Foto: Siim Lõvi

Aliis Vatku, Marie Keldrima, haridus – ja teadusminister Liina Kersna, Erko Puskar
presidendi vastuvõtu.

Foto: Siim Lõvi.

7. AASTA KOOL 2022

Reedel, 27. mail andis haridus- ja teadusminister Liina Kersna “Terevisiooni” otse-eeetris Läänemaa Ühisgümnaasiumile üle aasta kooli tiitli, mille võtsid vastu õpilasesinduse liikmed Erko Puskar ja Elisabeth Sild.

Tänavune aasta kool on Läänemaa ühisgümnaasium

Tänavuse aasta kooli tiitli pälvis Läänemaa ühisgümnaasium, kellele väga tasavägiselt järgnes Metsküla algkool ning žürii ja rahvahääletuse punktiarvestuse tulemusena tuli kolmandaks Jüri gümnaasium.

„Koolidel on oluline roll maailmarahu loomisel. Kui õpetame lastele koostööd ja solidaarsust üksteise suhtes, õpetame neile rahus elamist,” ütles haridusminister Liina Kersna aasta koolile võidukarikat üle andes. „Tänavuses aasta koolis, Läänemaa ühisgümnaasiumis väärtustatakse noore inimese julgeks, loovaks ja hoolivaks isiksuseks kasvamist,” sõnas minister.

Oma 10. juubeli lävel ja värskelt tiitli omanikuks saanud Läänemaa ühisgümnaasiumi direktori Ain Iro sõnul tõi koolile tunnustuse oma inimeste aastatepikkune panustamine. „Täna saadud tiitli pälvimiselt on osa kõigil praegustel ja endistel õpilastel ja töötajatel, meie sõpradel ning kogukonnal, kes meie tegemisi on jälginud ja toetanud. Aasta kooli ei loo maja ega süsteem, selle loovad inimesed ja nende koostöö. Läänemaa Ühisgümnaasium on kool, kus saavad kokku ettevõtlikkus, loovus ja teotahe ning siis võetakse sellest ka maksimum. Meie jaoks on see juba täiesti tavaline,” rääkis Iro.

Haridus- ja noorteameti eestvedamisel toimus aasta kooli valimine tänavu juba viiendat korda.

Ameti juhi Jaak Raie sõnul on igal aastal olnud konkursil veidi erinev fookus. „Varasemalt oleme konkursiga püüdnud märgata koole, kus on leitud nutikaid viise digilahenduste kasutamiseks ja kus keerulistele oludele vaatamata on toetatud kõigi head

hakkamasaamist. Sel korral oli meie peatahelepanu heal õpikeskkonnal, koostööl ja hoolivatel suhetel. Ent iga kord on meie eesmärk üks – tunnustada just neid koole, kuhu koolipere läheb rõõmuga ja anda koolidele võimalus jagada loovas võtmes oma tegemisi kõigi teistega,” lisas Raie.

Tänavu kandideeris konkursil kokku 31 kooli, žürii otsusega jõudsid neist finaali kümme: Iisaku gümnaasium, Jakob Westholmi gümnaasium, Jõhvi gümnaasium, Jüri gümnaasium, Läänemaa ühisgümnaasium, Metsküla algkool, Pärnu Ülejõe põhikool, Püha Johannese kool, Tallinna Laagna gümnaasium, Tartu Kristjan Jaak Petersoni gümnaasium.

Läänemaa Ühisgümnaasium kirjeldas ennast nii:

„2013. a alustas Haapsalus Wiedemanni tänaval taas Läänemaa Ühisgümnaasiumi nime kandev riigikool (sanimeline kool oli selles majas ka 1923–1938).

Seepärast on meie meelest just praegu, 10. juubeli lävel parim aeg oma kooli filmi tegemiseks. Oleme nüüdseks jõudnud äratuntava ja meeles püsiva oma olemuse ja olemiseni. Omaolemises on suur roll meie uhke ajalooga, suursugusel ja hubasel majal, milles leidub hulgaliselt loovust ja toonust tõstvaid nurgataguseid, võlvlagedega paekivikelder, pööning ning isegi torn, kust avaneb Haapsalu parim linnavaade.

Kuna kuulume riigigümnaasiumite perre, siis lähtume oma tegemistes nende koolide kvaliteedikokkuleppest. Meil on säilinud õppesuunad ja lisaks saab valida ülekoolilisi valikaineid. Olulisel kohal on õppekäigud ning huvitavad suunapäevad väljaspool kooli. Õppimist toetab põhjalikult läbimõeldud ja õppetööga integreeritud tunniväline tegevus.

Milles võiks olla siis meie omanäolisus teiste omanäoliste seas? Meie logol on sinilind, me kohtume vahetunnitegevusteks lindude all (meie protsendikunst) ja uued kümnendikud sulatame endi sekka sinilinnunädalal. Sügiseti teeme fotosessioone õpetajatega ja mängime nendega „Rakett 69-t”, kevadeti püüame üle lüüa eelnevalt püstitatud LÜGnessi rekordeid.

Meil on Võluvate Õpilaste Loominguline Valitsus (õpilasesindus VÕLV), mille eesotsas on demokraatlikul teel valitud monarh. No ja muidugi muusikalid, mis on tõelised kogukonnaprojektid ja mille laval toetab õpilasi meie oma vilistlasbänd! Kõigel hoiab ka pärast väljalendu silma peal väarikaimatest vilistlastest koosnev Aukoda.”

Malle-Liisa Raigla

Ilmunud Lääne Elus 27.05.22.

Aasta kool 2022 tiitli üleandmine Terevisiooni otse-eeetris.

Foto: Markus Sein

VÕLVi juhatus Aasta kool 2022 tiitli üleandmisel

Foto: Markus Sein

Terevisiooni otse-eeter õpetajate toast.

Foto: Markus Sein

Aasta kool 2022 tordi lahti lõikamine.

Foto: Markus Sein

8. Kooli spordiüritused

8.1. Sügisene spordinädal

Läänemaa Ühisgümnaasiumis toimus 27. september kuni 1. oktoober aktiivne spordinädal. Liikumise ja tervise valikaine õpilased olid ette valmistanud erinevaid sportlikke tegevusi, mida korraldati koolihoovis. Paralepa metsas toimus sügisjooks ja orienteerumine, kus õpilased osalesid aja peale. Spordinädalat korraldati LÜGis seitsmendat korda.

- Õpetajad/koolitöötajad olid kõige osavamad „Nael pakku“ võistlusel – pakust jäi välja 0,2 cm naelast.
- Discgolfis olid kõige osavamad viskajad 11.H klassist – 13 korvi 32 kettast.
- Lauatennisel olid parimad 12.H klassi õpilased – 66 korda suutsid palli lüüa üle võrgu (2 minuti jooksul).
- Kõige aktiivsema klassi tiitel kuulus sel aastal 10.H klassile, II koht 11.LR klassile ja III koht 11.MS.

Orienteerumispäeval oli kohal 100% õpilastest 11.LR klassist!

Orienteerumise parimad neidudest:

1. Briti Elise Jõpiselg (11.H) ja Mia Mai Muru (11.LR),
2. Martina Muld (11.H) ja Luise Tärnpu (11.H),
3. Anastasia Nevski (12.H) ja Marie Keldrima (12.H)

Orienteerumise parimad noormeestest:

1. Aron Pähkel (11.MA) ja Kert Kallas (11.MA),
2. Oliver Metsar-Villakov (11.LR) ja Kevin Nurme (11.LR),
3. Robin Särg (12.M) ja Kaspar Kariste (12.M).

Sügisjooksu parimad neidude 2000 m – 1. Martina Muld (11.H klass), 2. Annely Bankier (10.LRS), 3. Lisandra Sommerman (10.M)

Noormeest 3000 m jooksu parimad – 1. Carl Marten Aru (11.MS), 2. Erko Puskar (12.M), 3. Robin Särg (12.M).

Martha Aavisto, 11.MS õpilane

Discgolfi ketaste viskamine korvi

„Nael pakku“ võistlus

8.2. Klassidevahelised korvpallivõistlused

Nagu igal aastal toimusid LÜGis ka sel aastal klassidevahelised korvpallivõistlused. 17. novembril peetud võistlused olid seekord pisut teistmoodi kui tavaliselt. Sel korral mängiti poolal väljakul 3×3 võistkondades ühe korvi all ning mängu aega oli 10 minutit.

Võistluseid alustasid 12. klasside õpilased sopsuvõistlusega ning seejärel 3×3 mänguga, võitjaks tuli 12.M, kes võitis kokkuvõttes ka sopsuvõistluse 13 korviga. Võistlemist jätkasid 11. klasside võistkonnad samuti sopsu viskamisega, millele järgnesid mängud. Võitjateks osutusid 11.MA õpilased. Viimastena võistlesid 10. klassid. Tulemused olid üsna tasavägised, kuid võidu saavutas siiski 10.H.

Superfinaalis võistlesid kõik eelnevalt nimetatud klassid, superfinaali võitis 12.M.

Parimad klassid said enda valdusesse rändkarikad ja kringlid. Tänu kõigile korraldajatele – liikumise ja tervise valikaine õpilastele ning võistlejatele ja vaatajatele.

Diana Snigurskaja, 10.H õpilane

Superfinaali võitjameeskond 12.M klass

Foto: Diana Snigurskaja

8.3. Tervisevahetunnid

Teisipäeval, 19. aprillil korraldas 12.S klass suunaaine Elu ja tervis raames tervisevahetunde. Soovijate silmanägemine sai kontrollitud ning võimalik oli ka kaalule

astuda, aga nagu päev näitas olid julgemad põhiliselt poisid. Aulas vaadeldi lampjalgsust, tutvustati erivajadusega inimestele liikumiseks vajalikke abivahendeid ning võimalus oli ka ratastooliga slaalomit sõita. Spordisaalis sai painduda, hüpata, rippuda ja tasakaalu hoida. Kõige rohkem rahvast käis ilusa ilmaga õues, kus sai korvpalli ja lauatennist mängida. Tublimad said ka auhinnatud:

- Ratastooli slaalom – Aaron Pähkel
- Korvpalli vabavisked – Aliis Vatku
- Rippumine – Matteus Kalda
- Kaugus – Kaarel Kiivit
- Painduvus – Epp Emili Saue
- Kõige aktiivsem õpetaja – Karin Lükk-Raudsepp

Liisa Lehtla, 12.S õpilane

12. S klassi õpilased silmanägemist kontrollimas ja õp. Karin ratastooliga slaalomit tegemas.

8.4. Kevadine spordipäev

20. mail ehk samal ajal, kui 12. klassid matemaatika riigieksamil pingutasid, toimus Haapsalu staadionil Läänemaa Ühisgümnaasiumi kevadine spordipäev, kus osalesid 10. ja 11. klassi õpilased.

Päeva avas Alexis Rebane 10.M klassist koos asepealik Elisabeth Sillaga, seejärel viis soojenduse läbi Ralf Lamp 10.M klassist. Võistlused algasid klassidevahelise pendelteatejooksuga, mille võitis 10.M.

Võisteldi kolmel kergejõustiku alal: kaugushüpe, 100m jooks ja kuulitõuge. Samal ajal, kui 10. klassid võistlesid kergejõustiku aladel, võistlesid 11. klassid jalgpallis. Peale söögipausi toimus alade vahetus.

Jalgpalli superfinaalis kohtusid 10.M ja 11.MA, mängu võitis 11.MA.

Kõieveos selgitati esmalt 10. klasside võitja ja 11. klasside võitja. Superfinaali võitis kõieveos teist aastat järjest 11.LR. Kuigi spordipäeval sadas juba teist aastat järjest vihma, oli päev ikka tegus ja tore. Ürituse viisid läbi liikumise ja tervise valikaine õpilased.

Kergejõustiku alade võitjad saavad õiguse sügisel, 20. septembril Läänemaa Ühisgümnaasiumi III olümpiamängudel, kanda olümpialippu ja olümpiatuld.

Mia Rahel Kander, 10.H õpilane

Kevadine spordipäev staadionil

9. Mälumängusarjad

9.1. LÜGi mälumängusarja I mängu võitis 11.H võistkond

Teisipäeval, 30. novembril toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumi mälumängusarja esimene mäng. Kokku osales 10 võistkonda.

- I koht 11.H – Luise Tüرنpu, Rebeka Villakov, Elisabeth Sild ja Hanna-Liisa Viitmaa.
- II koht 11.MA – Christopher Kampmann, Kert Kallas, Elis Tamm, Kaspar Kirsipuu.
- III-IV kohta jagasid 11.M – Aksel Tammann, Lauri Veltmann, Henry Lepmets ja 12.M – Veiko Vilta, Birgitta Vare, Erko Puskar, Marko Suitsberg.

9.2. Läänemaa koolinoorte mälumängusarja I mängu võitis 11.M klassi võistkond

7. detsembril toimus Läänemaa koolinoorte mälumängusarja I mäng. Osales 13 võistkonda, kokku 52 õpilast.

Gümnaasiumite arvestuses olid parimad:

- I koht LÜG 11.M - Lauri Veltmann, Henry Lepmets, Aksel Tammann, Karlote Karm
- II koht LÜG 12.M – Veiko Vilta, Birgitta Vare, Erko Puskar, Marko Suitsberg
- III koht LÜG 11.MA – Christopher Kampmann, Kert Kallas, Elis Tamm, Kaspar Kirsipuu

Mälumängu küsimuste autor oli ajalooõpetaja Kalle Lõuna.

9.3. LÜGi mälumängusarja II mängu võitis 11.M võistkond

14. detsembril toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumi mälumängusarja II mäng. See oli pühendatud meie kooli ajaloole. Parimad Läänemaa Ühisgümnaasiumi tundjad õpivad 11.M klassis.

- I koht 11.M – Lauri Veltmann, Henry Lepmets, Aksel Tammann, Karlote Karm
- II-III koht 12.M – Veiko Vilta, Birgitta Vare, Sandra Vatter, Marko Suitsberg
- II-III koht 11.H – Grete Sallo, Luise Tüرنpu, Hanna-Liisa Viitmaa, Elisabeth Sild

9.4. Maakondliku mälumängusarja II vooru võitis LÜGi 11.MA võistkond

4. veebruaril toimus Läänemaa koolinoorte mälumängusarja II voor.

Gümnaasiumite arvestuses olid parimad:

1. koht – LÜG 11.MA, koosseisus Elis Tamm, Kert Kallas, Christopher Kampmann, Kaspar Kirsipuu
2. koht – LÜG 11.M
3. koht – LÜG 11.H

9.5. Maakondliku individuaalse mälumängu võitis Elisabeth Sild

7. aprillil 2022 toimus LÜGis maakondlik individuaalne mälumäng. Küsimused koostasid ajalooõpetajad Janne Rau, Karl Hein ja Kalle Lõuna. Mängujuht oli Kalle Lõuna.

Gümnaasiumite arvestuses olid parimad:

- I koht Elisabeth Sild (11.H)
- II koht Birgitta Vare (12.M)
- III koht Kert Kallas (11.MA)

10. Projektid

10.1. Nordplus projekt Taanis Odsherredi gümnaasiumis

11.-15. oktoobril 2021 käisid 8 LÜGi õpilast ning 2 õpetajat (Katja Mokhovichova ning Karl Hein) õppereisil Taanis, Odsherredi gümnaasiumis.

Õppereis toimus Nordplus projekti raames, mida Läänemaa Ühisgümnaasium korraldab koos Soome ja Taani koolidega (Tampereen Yhteiskoulun Lukio ning Odsherreds Gymnasium). Projekti eesmärgiks on saada ülevaade migratsioonist, pagulastest ning pagulaskriisist ning õppida mõistma, kuidas migratsioon ja pagulaskriis on mõjutanud Põhja-Euroopat. Reis oli järg 2020. aasta märtsis toimunud konverentsile Haapsalus, mille käigus Taani ning Soome õpilased külastasid LÜGi.

Õpilaskonverentsi esimesel päeval toimus eelkõige tutvumine teineteise, Odsherredi gümnaasiumi ning ümbruskonnaga. Töötubades arutlesid õpilased erinevate pagulasküsimuste üle, tutvustades seeläbi teineteisele ka oma kodumaad ja kultuuri. Seejärel toimus ekskursioon koolimajas. Päeva lõpetas 5 km pikkune matk „Højderystieni“ matkarajal, mille lõpuks roniti Esterhøj künkale, kust avanes kaunis vaade Odsherredi piirkonnale.

Teisel päeval esitlesid õpilased teineteisele oma koduseid töid. Iga riik oli eelnevalt ette valmistanud koduse töö – ülevaate migratsiooniküsimustest oma kodumaal. Lisaks oli ka võimalus külastada Odsherredi gümnaasiumi tunde – saksa keelt, kunsti, muusikat või kehalist kasvatust.

Teisel ning kolmandal päeval töötasid õpilased rahvusvahelistes gruppides ning koostasid ettekandeid erinevatel migratsiooniga seotud teemadel. Ettekanded kõnelesid sotsiaalsest kontrollist immigrantide kogukondades, migratsiooniga seotud kuritegevusest, erinevate riikide migratsioonipoliitikast ning immigrantide integreerimisest ühiskonda.

Neljandal päeval kohtuti külalisesinejatega. Kooli külastas kohalik Sri Lanka päritolu immigrant ja tema taanlasest naine. Esinejad kõnelesid kodumaalt lahkumise põhjustest,

integratsioonist Taani ühiskonda ning väljakutsetest, millega Taani saabuvad immigrandid ja nende pereliikmed peavad kokku puutuma. Lisaks toimus neljandal päeval ka nn „loominguline töötuba“, mille käigus õpilased tegid rahvusvahelistes gruppides lühifilme migratsiooniteemadel.

Projekti viimasel, viiendal päeval, toimus õppekäik Taani pealinna Kopenhaagenisse. Seal külastati esmalt mošeed, kus kohalik islamikogukonna eestvedaja tutvustas islami kultuuri ning Kopenhaageni islamikogukonna eripärasid. Seejärel said õpilased ja õpetajad omal käel tutvuda Kopenhaageni vaatamisväärsustega. Õhtul jäeti hüvasti, ning eesti grupp liikus edasi lennujaama. Tagasi Haapsallu saabuti laupäeva varahommikul.

Ülevaadet projekti sisust ning selle tulemustest võib lugeda ka antud projekti kodulehelt. Seal võib leida ka valminud ettekanded ja lühifilmid ning varasema, Haapsalus toimunud õpilaskonverentsi kirjelduse.

Karl Hein, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, projektijuht

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased koos teiste riikide esindajatega. Foto: Karl Hein

10.2. LÜGi õpilased Nordplus projekti raames Soomes Tamperes

6.-10. detsembril 2021 külastasid 8 LÜGi õpilast ning 2 õpetajat (Katja Mokhovichova ning Karl Hein) Tampere ja sealset sõpruskooli Tampereen Yhteiskoulun Lukio (TYK).

Tegemist oli viimase Nordplusi projekti „Immigration and minority awareness“ raames korraldatud õpilaskonverentsiga. Varem olid selle projekti raames toimunud rahvusvahelised õpilaskonverentsid Haapsalus ning Odsherredsis (Taanis).

Saabusime Soome esmaspäeval, Soome iseseisvuspäeval, 6. detsembril. Sel päeval tutvusime omal käel Helsingi linnaga, Tampereesse jõudsime alles hilisõhtul. Seejärel majutusid õpilased TYK-i õpilaste perede kodudesse.

Konverentsi esimeseks tööpäevaks oli teisipäev, 7. detsember. Sel päeval tutvusid õpilased põhjalikumalt teineteise ja kooliga. Sissejuhatavalt tutvuti ka projekti teemaga: ühiselt vaadati filmi „Boiling point“, mis rääkis pagulastest Soomes ning sellest, kuidas Soome ühiskonnas on immigratsiooniküsimustesse suhtunud. Filmile järgnes ühine arutelu, kus õpilased tõid välja sarnasusi ja erinevusi Taani ning Soome ning Eesti ja Soome vahel. Õhtupoolikul külastati ühiselt Tampere jõuluturgu.

Konverentsi teine päev algas koduste töödega tutvumisega. Kodus olid iga riigi õpilased valmistanud lühikese video, milles nad tutvustasid teineteisele immigratsiooni nn „tõmbefaktoreid“ oma kodumaal – põhjuseid, miks pagulased peaksid soovima tulla elama nende riiki. Seejärel toimus ühine lühimatk Pyynikki pargis kooli lähedal, mis lõppes kuuma joogi ja sõõrikuga.

Õppepäeva teisel poolel toimusid draama-töötoad. Tampereen Yhteiskoulun Lukio on tuntud kui teatrikallakuga kool ning seetõttu otsustati pagulasteemat käsitleda eelkõige just läbi näitlemise. Õpilastele anti lühikesi ülesandeid, kus nad pidid mängima läbi erinevaid situatsioone, asetades ennast olukordadesse, kuhu võiksid sattuda ka pagulased võõras riigis.

Konverentsi kolmandal päeval, 9. detsembril toimus kokku kolm erinevat töötuba. Esmalt tegeleti loovkirjutamisega. Õpilased pidid endale ette kujutama, et nad on pagulased, kes üritavad sõja eest põgeneses Soome pääseda, ning kirjutama selle kohta lühiloo. Seejärel korraldas organisatsiooni Plan International esindaja õpilastele antirassismi-teemalise lühikoolituse. Viimaks toimus kolmaski töötuba, milles õpilased tutvusid konkreetsete migratsiooni- ja pagulasteemaliste juhtumitega ning konkreetsete probleemide ja väljakutsetega, millega pagulased võõras riigis võivad kokku puutuda. Kolmest rahvusvahelistes gruppides üritati olukordadele välja pakkuda konkreetseid lahendusi. Viimane töötuba oli projekti kõige mahukam ja pikem, nn „peamine“ töötuba.

Konverentsi viimasel päeval, reedel, toimus ühine väljasõit pealinna Helsingisse. Ka seal tegeleti pagulasteemadega – külastati Itäkeskust, mis on Helsingi suurima immigrantide osakaaluga linnaosa, ning seal asuvat pagulaste abistamise organisatsiooni Monik. Seejärel tutvuti põhjalikult Helsingi südalinnaga. Laev Helsingist Tallinna väljus alles 10. detsembri õhtul, koju Haapsallu jõuti alles südaööl.

Ülevaadet projekti sisust ning selle tulemustest ja tegevustest võib lugeda ka projekti kodulehelt. Sealt võib leida ka varasemate, Eestis ning Taanis toimunud õpilaskonverentside kirjeldused.

Karl Hein, ajalooõpetaja, projektijuht

Läänemaa Ühisgümnaasiumi esindajad Tampere

10.3. Ajavahemikul 16. mai kuni 19. mai toimus LÜGis rahvusvaheliste projektide raames kaks üritust

Esmaspäevast neljapäevani (16.-19.05) külastas meie kooli Erasmus+ Job Shadowing programmi raames vahetusõpetaja Maria Borrega Solana IES Universidad Laboral, mis asub Cácerese linnas Hispaanias. Maria vaatles meie koolis erinevaid tunde: matemaatikat, bioloogiat, ajalugu, humanitaaria suunaainet ja inglise keelt, kohtus õpetajate ja õpilastega. Samuti tegi Maria meie õpilastele ülevaatliku esitluse oma kodulinna, kooli ja Hispaania haridussüsteemi kohta. Meie koolis tehtud vaatluste ning intervjuude põhjal pani Maria oma õppeasutusele ja Erasmus programmile kokku aruande selle kohta, mida ta Eesti haridussüsteemi kohta õppis. Maria oli väga õnnelik, et nägi LÜGis nii palju huvitavaid tunde ning sai rohkesti teada Eesti ja meie koolide kohta.

Kolmapäeval ja neljapäeval (18. ja 19.05) külastasid LÜGi meie Nordplus projekti partnerid Taanist (Odsherreds Gymnasium) ja Soomest (Tampereen yhteiskoulun lukio). Kuna 2021. aasta detsembris lõpetasid meie kolm kooli eelmise ühise Nordplus projekti

väga edukalt, siis otsustasid projekti koordineerivad õpetajad, et soovivad viljakat koostööd edaspidigi jätkata. Kohtumine LÜGis oligi esimene samm uue projekti alustamiseks. Kahe päeva jooksul arutasid projektis osalevad õpetajad järgmise projekti teemat ja võimalikke konkreetseid tegevusi. Koostöö edenes väga sujuvalt, nii et partnerkoolide esindajad panid kokku suure osa projektitaotlusest ja jagasid omavahel „koduse töö“ ülesandeid, mis jäävad järgmisteks sammudeks projekti taotluse lõpetamisel. LÜGi poolt osalevad projektis Ekaterina Mokhovikova, Mari Kald ja Annika Rouhiainen.

Loodame, et eeltöö saab õigeaegselt valmis ja meie ühine projektitaotlus saab järgmises Nordplus projektivoorus rahastuse.

Ekaterina Mokhovikova, inglise keele õpetaja, projektijuht

10.4. 11.LR klassi ekskursioon ja looduslaager Saaremaal (Keskkonnainvesteeringute Keskuse SA projekt)

20.-21. septembril toimus 11.LR klassi väljasõit ja looduslaager Saaremaale. Reisiprogramm sai päris tihe, sest tutvusime Saaremaa ajaloo, kultuuri ja loodusega. Esimese peatuse, ühisbildistamise ja virgutusvõimlemise tegime Laimjalas. Laimjalas sellepärast, et seal on väga ilus ja hariv lille- ja liblikapiltidega bussipeatus. Järgmine peatus oli Kuressaare piiskopilossis, kus külastasime näitust „Viikingid enne viikingeid“. Lõunat sõime uues Saaremaa Gümnaasiumis, kus direktor isiklikult tutvustas meile vastvalminud koolimaja ja klassiruumi. Pealelõuna veetsime looduses Sõrve poolsaarel. Giid Anniga kohtusime Salmel ja vaatasime üle viikingilaevade leiukoha. Edasi sõitsime ja matkasime Sõrve poolsaarel, kuulsime huvitavaid lugusid rahvapärimest, ajaloost ja loodusest. Sõrve poolsaar on üks väheseis kohti, kus võib looduslikult kasvamas näha luuderohu, mida kohalikud „võlud“ kasutasid ka rahvameditsiinis. Ööbisime RMK Mändaja loodusmajas. Teisipäeval külastasime Vilsandi Rahvuspargi keskust Loonal ja käisime Allikasoo matkarajal Viidumäel. Koduteel peatusime Panga pangal, Maasi maalinnas ja Üügu pangal Muhumaal.

Õpilaste muljed klassireisist

- *Minule reis väga meeldis. See oli hea vaheldus tavalistele koolipäevadele. Kõige lemmikum paik oli Panga pank, see jättis tunde nagu seisaks maailma äärel. - Karolin*
- *Kuigi olen varem Saaremaal käinud ja paljudes kohtades varem olnud juba, oli tore neid uuesti näha. Metsades oli huvitav märgata kui väga sarnased need olid meie Paralepa metsaga. Magamiskoht oli tore ja hubane. - Pärtel*
- *Klassireis oli väga tore ja pikaks ajaks meeldejääv. Saime harida end kultuurilooliselt, käia palju värskes õhus ning avastada Saaremaa imelist loodust. Lisaks saime end klassina paremini tundma õppida ka väljaspool koolimaja ja koolitunde. - Loviise*
- *11.LR klassireis Saaremaale oli väga vinge. Kõikides käidud kohtades oli hästi huvitav ja väga tore oli minna oma klassiga korralikule klassireisile, kus sai üksteist rohkem tundma õppida. - Catarina*
- *Klassiga Saaremaal käies külastasime Kuressaare linnuses asuvat viikingite näitust. Saime teada viikingite elust, reisist Sõrve säärde ning kust ja kuidas leiti Salmelt viikingite ja nende laevade jäänused koos asjadega, mille nad reisile kaasa võtsid. - Ingrika*
- *Lemmik paik oli Panga pank, kus oli väga kena meri ning palju kivistisi. Saaremaa loodus on väga kaunis ning ma läheks sellisele reisile teinekordki. - Kadri*
- *See ekskursioon oli üks mu elu parimatest ning võttis väga ilusalt kokku kõik Saaremaa ilud ja võlud. Eriti huvitavaks osutus Salme leid ning giidi jutt viikingitest. - Age-Andra*
- *Reis oli huvitav, kuna tutvusime Saaremaa eriliste paikadega ja nägime kaunist Saaremaa loodust. - Rasmus*
- *Reis oli tore. Sai nautida ilusaid vaateid ning sain teada, et olen tõeline viiking. - Matteus*
- *Reis oli vahva, sai teada Saaremaa ajalugu ja erilisust, kuid kavas oli liiga vähe toitu. - Romel*

Mall Vainola, bioloogiaõpetaja, 11.LR klassijuhataja

11. LR õpilased Laimjala bussipeatuses

11.LR klass Salmel viikingilaeva leiukohas

11. Külalisesinejad ja tunnid väljaspool kooli

11.1. 11.MA ja 11.MS klassi Enno nädal

Külastasime 11.MA ja 11.MS klassi kirjandustundides Ennoga seotud paiku. Käisime raamatukogus, kus Ilme Sepp rääkis lugusid Ennost ja sai käes hoida Ennole kuuluvaid esemeid ning luuletuste originaale.

Õpilaste mõtteid

- *Meeldis see, et nägime Ennole kuulunud asju ja saime neid ise käes hoida.*
- *Meeldis Ennoga seotud kohtade külastamine, luuletuste lugemine tema auks.*
- *Meeldis raamatukogus käik ja Ennoga seotud esemete ja lugudega tutvumine.*
- *Enim üllatas, et raamatute ostmiseks hoidis Enno raha kütte pealt kokku ja pigem külmetas kodus. Enim üllatas, et lasteluulet kirjutades oli Enno täiesti teine inimene.*
- *Enno oli geenius omas mahlas, endasse sulgunud, kuid kirjasule kätte võttes muutus suurepäraseks ekstravertseks sõnaseadjaks. Ta oli lillelallerade, luuletuste ja toredate mõtete külvaja.*

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Õpilased Ernst Enno maja juures

11.2. Kohtumine Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli tegevusjuhendajate eriala tudengitega

21.09.2021 toimus valikaine Liikumine ja tervis tunnis, kooli aulas kohtumine Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli tegevusjuhendajate eriala 3. kursuse tudengitega. Meie kooli vilistlane Marita Türkson koos kuue kursusekaaslasega tutvustas projekti raames tegevusteraapia eriala, mille eesmärgiks oli laiendada tegevusteraapia eriala tuntut ja anda õpilastele mõtlemisainet kõrgkooli valikul ning tutvustada edasiõppimise võimalusi.

Tunni esimeses osas tutvustasid tudengid tegevusteraapia eriala esitlusena ning näitasid õppevideot. Tunni teises osas näidati tegevusterapeudi töös kasutatavaid teste ning erinevaid hindamisvahendeid. Õpilased katsetasid liikumist ratastooliga aulast muusikaklassi ja tagasi, mis valmistas päris palju raskusi. Prooviti karkudel kõndimist ja suhkruhaigete tüsistusena tekkinud nägemispuudega inimeste nägemisulatust matkivad erinevaid prille. Parkinsoni tõvega kaasnevat liigutusvõimet (motoorsed sümptomid) ehk värinaid kätes oli võimalik ette kujutada vastavate kinnastega, mis tekitasid värinaid kätes.

Tunni lõpus jagasid tudengid flaiereid ja kutsusid meie kooli õpilasi Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli õppima.

Õpilaste tagasiside

- *„Sain teada, et tegevusteraapia tegeleb inimese vaimse ja füüsilise seisundi parandamisega. Nad selgitavad välja inimese tegevuslikke võimeid ja proovivad teda aidata. Näiteks inimestele, kellel on halb silmanägemine soovitavad nad erinevaid värvikombinatsioone, mis paistavad neile hästi silma ja ei lase neil viga saada, näiteks soovitavad nad panna mustale alusele valge taldriku, et nad näeks, kus see on. Sain teada ka üleüldiselt inimeste probleemidest ja nende raskusastmest. Arvan, et see eriala mulle ei sobiks, sest mul ei oleks piisavalt kannatust, et oodata ja näha, et mu abist tulemusi tekiks. Soovitaksin tegevusteraapia õppimist inimesele, kes on kannatlik, sihikindel, viisakas ja tahab inimesi väga aidata.“*

- „Ma sain teada selle olemasolust ning tegevusvaldkondadest. Mulle võiks selline eriala sobida, kuna ma olen ise füüsiliselt väga aktiivne ning hea empaatiavõimega. Soovitaksin seda väga ka teistele selliste omadustega inimestele, kes on tervisest, meditsiinist ja teiste aitamisest huvitatud.“
- „Sain teada, et tegevusterapeut tegeleb inimeste abistamisega nii füüsiliselt kui ka vaimselt, nõustab psühholoogiliselt ja aitab ka erivajadustega lapsi. Mina arvan, et selline eriala võiks mulle isegi sobida, sest mulle meeldib inimesi aidata, kuid see ei oleks kindlasti mu esimene valik. Soovitaksin tegevusterapeudi eriala inimestele, kellele meeldib teisi aidata ja nendega tegeleda ning tuge pakkuda.“

Leelo Paju, kehalise kasvatuse õpetaja

Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilased kohtumas liikumise ja tervise valikaine õpilastega

11.3. 12.M klassil oli külas Katre Kasemets Eesti Keele Instituudist

28. septembril andis 12.M klassile Zoomi vahendusel eesti keele tundi Katre Kasemets Eesti Keele Instituudist. Kasemets keskendus selgele sõnumile. Katre Kasemets juhtis tähelepanu tüüpvidele, mida sõnumi edastamisel tihtipeale tehakse. Lisaks rääkisime sellest, milline on selge kirjutamise protsess. Samas jagas Kasemets näpunäiteid, kuidas

paremini, selgemini kirjutada, seda enam, et tekstiloomega puutume tänapäeval üha rohkem erinevates situatsioonides kokku.

Tunnis tegime ka praktilisi harjutusi, näiteks kohendasime lauset „Annan lühikese ülevaate meie lõunapoolse naaberriigi Läti Vabariigi pealinna Riia teatrielust“.

Tund oli sisukas ja kõiki ülesandeid kahjuks valmis ei jõudnudki. Jätkame teisel korral. Siit ka järeldus, et hea teksti koostamine nõuab aega ja kannatlikkust.

Õpilaste mõtteid

- *Oli huvitav ja sisukas tund.*
- *Tore, et slaididel oli palju näiteid.*
- *Selline teema oli vajalik.*
- *Kahju, et ajast puudu jäi.*
- *Tund oli õpetlik.*
- *Aitäh Katre Kasemetsale selle võimaluse eest!*

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Hetk kohtumisest Zoomis.

Foto: Monika Undo

11.4. Riigikaitselaager õpetas LÜGi noortele sõduritarkusi

Nädalavahetusel osalesid Läänemaa ühisgümnaasiumi õpilased Harjumaal Humala külas riigikaitselaagris.

LÜGi noored olid laagris koos riigikaitseõpetust omandavate noortega Gustav Adolfi gümnaasiumist, Tallinna humanitaargümnaasiumist ja Eurogümnaasiumist. Kokku oli laagris umbes 200 õpilast, kellega tegeles paarkümmend instruktorit-koolitajat.

LÜGi noorte laager algas reedel kell 14.30, kui koolimaja juurest Kalda tänavalt bussi istuti. Riigikaitseõpetaja reservmajor Jüri Bachman andis laagrist kiire ülevaate, viis läbi ohutustehnika instruktaaži ja sõit algas Harjumaale suunas.

Buss sõidutas õpilased Harjumaale Humala külas asuva MTÜ Riigikaitse rügement logistikahoone juurde, mida rahvasuus ka „talliks” kutsutakse.

Tallis toimus õpilastega „totaalne muutumine”, mis piltlikult nägi välja nii: ühest uksest sisenesid tsiviilriietes noored ja umbes 30 minuti pärast astusid need samad noored hoone teisest uksest välja rohelises digilaigulises kaitseväe vormis ja seljas seljakott sõdurivarustusega. Ajateenijatest instruktorite praktilise väljaõppe järel, milline on sõduri isiklik varustus ja kuidas seda pakkida, seati seljakotid selga, moodustati korrektned rännakkolonn ning marsiti 800 m eemal asuvasse Humala raketibaasi.

Esimese päeva õhtupoolikul said kõik õpilased pädevate instruktorite abiga selgeks jaotelgi püstitamise, telgi ahju ohutu kütmise ja priimusel välikatelokkidega söögi valmistamise. Et öö mööduks turvaliselt, pidid laagrilised korraldama igas telgis öise telgiahju valve. Et aga ahju valvurid ise magama ei jääks, oli ka laagripatrull, kelle peamine ülesanne oli jalutada telkide vahel ning aeg-ajalt ahjukütjaid tasasel häälel sõnadega „ega te ei maga” kõnetades ärkvel hoida.

Laagri teine päev oli sisustatud peaaegjalikult ringkoolitusega. Õpperühmad läbisid karusell-meetodil üheksa õppepunkti. Punktides jagasid instruktorid praktilisi sõdurioskusi: välihügieen, liikumine maastikul, maskeerimine, meditsiiniline esmaabi

välitingimustes ja palju muud. Kaitseväeoskuste kõrval andsid oma valdkonna kohta praktilisi oskusi politseinikud ja päästjad. Vaieldamatult olid põnevamateks koolituspunktideks *airsoft* ja kõiekoolitus. Neist esimeses korraldati *airsoft* instruktorite juhendamisel korralik „lahing”, teises said soovijad angaari katuselt rakmete ja kõie abil turvaliselt maapinnale laskuda. Nii mõnelegi noorele oli tegemist suure eneseületamisega. Maale laskudes ning end kõiest ja rakmetest vabastades olid kõik rõõmsad ja õnnelikud.

Teise päeva õhtupoolik jätkus üllatuste ja eneseületamisega – õpilased jagati 18 jaoks, igas umbes 10 õpilast. Igale jaole jagati kätte pannid, restid ning kotitäis „produkte”. Ülesanne oli järgmiste tundide jooksul valmistada üks soolane toit ja üks magustoit. Valmistatavast toidust pidi söönuks saama terve jagu ning üks väike ports tuli serveerida auväärt žüriile hindamiseks. Hinnati toidu välimust, maitset ning seda, kuidas õpilased oma toitu presenteerisid. Žürii hindamist lähedalt näinud major Bachman kinnitas, et Läänemaa noored olid pingelises võistluses esikolmikus. Päris võitu küll ei tulnud, kuid žüriilt saadi maksimumpunktid toidu välimuse eest.

Kolmanda päeva „nael” oli orienteerumISRännak, mille käigus läbisid laagrilised rühmadena kaardi ja kompassi abil umbes 6 km teekonna. Finiš oli esimesest laagripäevast tuttav „tall”. Selles võistluses olid LÜGi noored vaieldamatult parimad. Märt Õiglasse juhtimisel läbis LÜGi rühm raja 1 tunni ja 47 minutiga, mis oli suurepärase aeg. Rajarekordist lahutas võitjaid vaid 5 minutit.

Peale võidukat orienteerumISRännakut tegid noored taas läbi „totaalne muutumise”, kuid seekord reedega võrreldes vastupidises järjekorras – ühest uksest siseneti välivormis, teisest uksest väljusid mõni aeg hiljem tsiviilriietuses noored, väsinud ja näod määrdunud, kuid silmis sära, millest võis välja lugeda: „Jess! Tehtud!” Bachman sai õhtul ühel tuttavalt lapsevanemalt sõnumi: „Meil on kodus üks ülirahul vend, kellele laager väga meeldis!” See ongi õpetajale kõige parem palk!

Jüri Bachman, riigikaitseõpetaja, reservmajor

Ilmunud Lääne Elus 28.09.21.

Riigikaitse valikkursuse õpilased laagris.

Foto: Jüri Bachman

11.5. 11.MA ja 11.MS klassil käis külas kunstnik Tiiu Randmann-Mihkla

26. novembril külastas 11.MA ja 11.MS klassi eesti keele tundi kunstnik Tiiu Randmann-Mihkla. Kuna oli hingedeaeg, siis oli just sobiv moment rääkida Tiiu Randmann-Mihkla ja muusik Antti Kammiste linnagaleriis olevast installatsioonist „Hingede aeg“. Lisaks tutvustas Randmann-Mihkla oma luulekogu „Taevased lood“, mis ilmus just „Hingede aja“ raames. Õpilased lugesid autori luulet värskelt avaldatud kogust. Meie õpilaste esitustest oli kunstnik hinge põhjani liigutatud.

Veel kõneles Tiiu Randmann-Mihkla, kuidas üldse sünnib üks näitus, milline on protsess ideest teostuseni. Vast oligi kõige üllatavam, et see võib võtta aega mitu aastat. Tegime ka rühmatööd ja püüdsime tabada kaasaegse kunsti olemust, tõlgendasime kunstiteoseid ja arutasime, mida on vaja selleks, et aru saada kaasaegse kunsti olemusest.

Õpilaste mõtteid

- *Vahva on, kui inimene on hingega asjas ning naudib oma tööd.*
- *Väga huvitav oli kuulata ja kordagi ei tekkinud tahtmist telefoni näppida.*
- *Tiiul on hoopis teine vaade kunstist.*

- *Mulle meeldib, kuidas kunstnikud julgustavad teisi silmaganähtavast kaugemale mõtlema.*
- *Kõige rohkem meeldis rühmatöö ja pärast nende võrdlemine. Kõigil olid nii erinevad mõtted, mille peale poleks ise osanud tullagi. Meeldis, et räägiti ka kunstiteoste tähendusi, kuidas need valmivad.*
- *On alati tore näha inimesi, kes päriselt naudivad seda, mida teevad.*
- *Aitäh, et leidsid aega tulla rääkima!*
- *Huvitav oli kuulda, kuidas kogu see protsess käib, ma poleks uskunud, et see mitu aastat aega võtab.*
- *Au oli lugeda luuletusi autorile, kes need lõi.*
- *Rohkem kohalikke inimesi, kes tegelevad huvitavate asjadega, võiks meid külastada.*
- *Maagiline.*
- *Mõnus oli esitada Tiiu Randmann-Mihkla luuletusi temale otse reaalajas.*

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

11.6. Loovkirjutajad käisid raamatukogus

20. jaanuaril käisid loovkirjutajad lasteraamatukogus. Bibliograaf Krista Kumberg, kes on raamatukogus töötanud juba 40 aastat, tutvustas õpilastele eelmise aasta menukeid ja nende edu saladust. Ühtlasi püüdis ta portreerida tüüpilist laenutajat. Selleks on pisut vanem naisterahvas, kes loeb eesti uudiskirjandust.

Krista Kumberg rääkis ka raamatute avaldamisest, mis tänapäeval on lihtne ja odav, samas kui avaldamiskulud on viidud miinimumini, kannatab teose kvaliteet. Kumbergi meelest peaks autor alati arvestama oma teose lugejaskonnaga. Kumberg jagas mitmeid soovitusi, mida raamatu väljaandmise puhul peaks silmas pidama, tuues nii häid kui halbu näiteid.

Lisaks sai õpilastega õnged vette visatud. Nimelt luges Kumberg katkendi raamatust „Musta kaarna küüsis“, kus peategelane jätab raamatu vahele appikutse. Õpilased valisid raamaturiulitelt oma kunagisi ja praegusi lemmikuid ja jätsid nende vahele lugemissoovitusi.

Õpilane Aliis: Eriti huvitav oli Krista Kumbergi kuulata, tal on alati huvitavad mõttekäigud ja jutul on hea puänt. Samuti mõte raamatute vahendusel omamoodi kirjasõbrale mõtete jagamisest on hea idee. Eriti tore oleks, kui see muutukski traditsiooniks.

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

11.7. Jäähutuskooolitus ehk kuidas kool inimesi tahtlikult uputab

13. ja 20. jaanuaril 2022 toimusid valikaine "Liikumine ja tervis" tundides jäähutuskooolitus, mida viisid läbi Haapsalu vabatahtlikud päästjad Vallo Vilta, Kaire Reiljan jt.

Esimene tund oli teoreetiline ja toimus klassiruumis. Nädal hiljem kogunesid õpilased Veski viigi sadamas, kus viis julgemat õpilast panid selga spetsiaalse riietuse, millega oli võimalus hüpata ja „kukkuda“ läbi jää vette, et praktiliselt läbi mängida jääauku kukkunud inimese aitamist ja päästmist. Ülejäänud õpilased jälgisid õppust kaldalt, pildistasid ja filmisid ning kirjutasid kokkuvõtte õpitust.

Õpilaste mõtteid

- *Kahe tunni jooksul õppisime jää ohutusest ja kuidas aidata inimest, kes on läbi jää vajunud. Esimesel tunnil anti meile viis erinevat jää paksust ja elusolendit nukkudena, siis me pidime sobitama nuku ja sõidukid jää paksusele, mis neid kannaks. Edasi anti meile jäänaasklid ja seletati, kuidas neid tuleks kasutada. Viimaseks õpetati, kuidas inimest mässida termosteki sisse. Teisel tunnil läksime kai äärde ja vaatasime, „kuidas kool inimesi tahtlikult uputab“. Õppisime, kuidas käituda, kui oled ise läbi jää kukkunud ning kuidas aidata teisi sellises olukorras.*
- *Kooolitus oli vajalik selleks, et õpiksime ennast ning teisi aitama olukorras, kus keegi on läbi jää kukkunud. Järgmine aasta soovisime kindlasti ka ise end ohverdada jääohutuse jaoks.*

Elisabeth (10. LRS), Mia Rahel (10.H)

- Kahe õppetunniga sain teada, et pikipragu vähendab jää tugevust 25% ja ristipragu 40% võrra. Jää paksus peab olema vähemalt 10 cm, et inimest kanda. Kevadel ja sügisel ei pruugi isegi selline jää olla turvaline. Sain teada kuidas kasutada jäänaaskleid – need tuleb panna kaela, kõige pealmise riietuse peale, et neid vajadusel takistusega kätte saaks. Alkohol tekitab petliku sooja tunde.
- Liikuda jääl tuleb eelnevalt käidud paikades, nii saab kindel olla, et jää kannab. Samuti sain teada rohkem päästjate varustusest. Koolitus oli vajalik sellepärast, et selline situatsioon võib juhtuda igapähega.
- Õnnetus jääl ei pruugi isegi sinuga juhtuda, kuid teadmine kuidas tegutseda sellises olukorras võib teoreetiliselt päästa kellegi elu.

Arseni (10.M)

- Jäähutuse koolitus pani meid kindlasti vaatama asju teise nurga alt kui varem. Näiteks ei olnud me teadlikud varem sellest, et vette kukkudes lööb hinge kinni. Ja kui nt sõber või teine inimene läbi vajub, siis esimese asjana tuleb talle meelde tuletada, et ta õigesti hingaks.
- Samuti jäi meile meelde, kuidas tuleb õigesti jääaugust välja tulla, et ohutum oleks. Jalad tuleb tõsta vee peale, kuna tavaliselt kipuvad jalad tõmbuma jää alla ja siis on palju keerulisem hakkama saada. Kui jalad on veepeale tõstetud, siis tuleb hakata end tõmbama jää peale. Kui see on õnnestunud tuleb rullida end august kaugemale ja peale rullimist tuleb nelja käpukil, keha võimalikult jää ligidal, hakata tagasi liikuma. Tark on liikuda sama teed tagasi, kust sa varem juba tulid, kuna siis sa enamvähem tead, kus kohas jää kannab. Liikudes teist teed edasi, liigud sa tegelikult teadmatuses ja võid uuesti läbi jää kukkuda. Kui oled läbi jää kukkunud, siis heaks abivahendiks on tavalised võtmed (kui jäänaelu kaasas ei ole). Võtmed aitavad sind samuti august välja tõmmata.
- Lisaks enne jääle minekut on vaja kindlasti teavitada sellest oma lähedasi ja öelda, mis kell umbes tagasi tulete ning kui võimalik, siis alati hoida telefon läheduses. Meeles on vaja ka pidada, et jää paksus peab olema vähemalt 10 cm. Tähtis on ka, mis jalanõusid kantakse. Kummikuid ei ole hea kanda, sest vette kukkudes neid ei saa jalast ära võtta ning siis on jääaugust raske välja tulla. Jää

peale minnes peab vältima ohtlikke kohti, kus jää võib nõrk olla, nagu nt kõrkjate kasvukohtades, jõe, oja ja jõe kitsenemis- või pöördekohtades.

Mariin, Annely (10.LRS)

Leelo Paju, kehalise kasvatusõpetaja

Õpilased praktiseerimas päästmist ja liikumist jääl

11.8. Loovkirjutajad käisid trükikojas

Loovkirjutajad käisid 27. jaanuaril trükikojas, kus trükikoja köögipoolt tutvustas Vaike Linamäe. Vaike Linamäe rääkis, et trükikoda avati Haapsalus juba 1935. aastal ja on alates sellest ajast järjepidevalt tegutsenud, tõsi, erinevates hoonetes. Huvitav fakt oli veel näiteks see, et 1970ndatel töötas trükikojas üle 40 inimese.

Trükikojas tutvusid õpilased trükkimisprotsessiga. Võimalus oli näha, kuidas erinevad masinad töötavad. Näiteks kasutatakse jätkuvalt 19. sajandist pärit soonimismasinat.

Loovkirjutajad said kätte trükisoojad 6 sõna jutud, mis valmisid eelnevalt tunnis.

Ühtlasi juhtis Vaike Linamäe tähelepanu, millega tuleb arvestada, kui on soov midagi trükkimiseks saata, milliseid tüüpviigu tehakse.

Õpilaste mõtteid

- *Sellised kohtade külastamised on minu arust päris huvitavad. Meeldis, et see külaskäik ei veninud, omaniku jutt oli sorav ja lühike.*
- *Mulle meeldis see käik selle poolest, et sain teada, kuidas vormistada enne pilti ja kuidas sinna tekst kvaliteetselt peale saada.*
- *Õppekäik oli tegelikult täitsa tore, igal juhul oli huvitav uusi asju teada saada. Failide kohta käiv jutt oli igati kasulik.*

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

11.9. Loovkirjutajad kohtusid Kaie Ilvesega

Loovkirjutajad kohtusid 10. veebruaril lasteraamatukogu hubases talvetoas kirjaniku ja ajakirjaniku Kaie Ilvesega.

Kaie Ilves rääkis, kuidas saada paremaks kirjutajaks, kuidas arendada sõnavara. Retsept on lihtne: lugeda ja veel kord hästi palju lugeda. Sõnavara arendamisel tuleb appi näiteks sünonüümisõnastik. Oluline on jälgida ja märgata detaile. Retsepti üheks koostisosaks on jalutamine, mis aitab ideid koguda, aga ka kirjutamiskrambist üle saada. Näiteks sündis just jalutuskäikudel Ilvese viimane luulekogu „Klaasipuhuja“. Kõik tunnis osalenud said mälestuseks kirjaniku autogrammiga luulekogu.

Paljud Kaie Ilvese luuletused on sündinud bussis ja kui märkmikku pole käepärast olnud, siis on ta luuletusi isegi bussipiletile kirjutanud. Seega, kunagi ei tohi unustada märkmikku!

Kaie Ilves kõneles ka kirjanikuks olemise telgitagustest ja sellest, milline kirjutaja peab olema ajakirjanik.

Kaie Ilvese juhendamisel tegid loovkirjutajad erinevaid kirjutamisülesandeid. Näiteks tuli juba ilmunud uudisele uus pealkiri mõelda, analüüsida katkendit Mehis Heinsaare värskest „Ööpäevikust“ ajakirjaniku pilguga, anda Kaie Ilvese luuletuse sisu edasi ühe lausega. Kaie Ilves jagas ka õpilastele tagasisidet.

Õpilaste mõtteid

- *Nüüd tean, et kui linna peal on näha ajakirjanikku jalutamas, võib see tähendada, et ta mõtleb, kuidas uudist kirjutada.*
- *Oli tore kohtuda esimest korda kirjanikuga.*
- *Tore, et sai järjekordselt klassiruumist välja ning huvitava inimesega tutvuda. Ülesanded olid toredad just sellepärast, et need polnud pikad ning erinesid üksteistest vägagi palju. Kaie jutt oli niivõrd sorav ja hea, et tund sai kuidagi liiga kiirelt läbi. Kõige rohkem teadmisi sain temalt ajakirjanike kohta.*
- *Meeldis see, et saime ise kõik oma uued teadmised käiku panna ülesannete näol. Lisaks sain aimduse, milline ajakirjanikutöö välja näeb ning mida teha, kui ei tule ühtegi mõtet, millest kirjutada.*
- *Mulle meeldis see kuidas kõik oli vabas vormis ja sai tunda ennast mugavalt.*

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

11.10. 12.M klass kohtus Krista Kumbergiga

12.M klass külastas 12. veebruaril raamatukogu, kus Krista Kumberg rääkis, kuidas mängida stiiliga. Kumberg luges stiilinäidetena katkendeid Kivirähki teostest. Lisaks tutvustas ta, kuidas kirjutaksid Punamütsikese loo erinevad autorid (Poe, Hemingway, Balzac jt). Ja loomulikult jagas Krista Kumberg põnevaid lugemissoovitusi.

11.11. Epp Emili Saue oli külalisõpetaja 11.MS ja 11.MA klassis

Epp Emili Saue (12.H) tutvustas oma eelmise aasta uurimistööd reklaamide keelekasutuse kohta 11.MS ja 11.MA klassile. Üheteistkümnendikud õppisid parajasti meediakursusel seda, mida reklaamide puhul silmas pidada, seega olid Epp Emili näited väga teretulnud.

Kuna üheteistkümnendikel seisis ees uurimistööde kaitsmine, kulusid Epp Emili mõtted ka kaitsmise kohta marjaks ära. Lisaks on Epp Emili uurimistöö hea näide sellest, et uurimistöödel ongi lisaväärtus ja neist on päriselt kasu.

11.12. Loovkirjutajatel käis külas fotograaf ja graafiline disainer Hõije Nuuter

Loovkirjutajaid külastas 8. aprillil Hõije Nuuter, kes on rahvusvaheliselt tunnustatud fotograaf (Hõijet on peetud Sony World Photography konkursi rahvuspreemia vääriliseks).

Hõije rääkis tõelise kirega oma inspiratsiooniallikatest: Haapsalust, merest, kaladest, kuidas looming, ükskõik milline siis, on tegelikult leiutamine. Tuleb katsetada ja kui ebaõnnestud, uuesti üritada.

Ka kõneles Hõije loomeprotsessi telgitagustest, selle köögipoolest, kuidas üks kunstitöö päriselt sünnib, kui oluline on loomeprotsessi käigus enese usaldamine, eneseks jäämine. Lugu (näiteks pilt, foto, tekst) peab tulema enda seest, enda ümbert.

Hõije tutvustas samuti oma ideede tahvlit: oluline on ideed tallele panna, et siis vajalikul hetkel nende juurde uuesti tulla.

Mõtteid tunnist

- *Fotograafia on ise juba väga huvitav ala ning oli tore, et seda tutvustama tuldi. Sai väga hea ülevaate, kuidas tegelikult neid pilte tehakse ning kuidas tekivad ideed.*
- *Aliis: „Mulle väga meeldis Hõije, ta oli tõeliselt inspireeriv. Eriti tänulik olen selle üle, et ta tuletas mulle meelde ka minu peas sündivad pildid. Tavaliselt ma loongi kõik oma teosed esmalt peas valmis, mõnikord näen und ka ja siis kannan nad paberile. Viimasel ajal olin ma selle võime endal unarusse jätnud, aga Hõije jutt mõjus värskendava meeldetuletusena. Vähemalt kolm varasemalt peas valmis mõeldud teost tõusid jälle pinnale ning sel ajal, kui Hõije rääkis, valmis mu peas üks uus piltide seeria. Mulle väga meeldis ka teada saada, kuidas need pildid tehniliselt sünnivad. Algul pildile peale vaadates ei saa kohe arugi, mis etappidest*

ja osadest see tehtud on. Lisaks meeldis mulle, kuidas loovus neil piltidel avaldunud oli.“

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Höije Nuuter tutvustamas oma loomeprotsessi.

11.13. 11.MA ja 11.MS klass käis kirjandustunnis lasteraamatukogus

11.MA ja 11.MS klass käis kirjandustunnis lasteraamatukogus, kus hinnatud bibliograaf Krista Kumberg tutvustas viimasel ajal ilmunud noortekirjandust.

Lisaks rääkis Kumberg, kes üldse ja millistel teemadel noortele kirjutavad, noortekirjanduse tähtsusest, huvikonksust ja paljust muust. Oli ka neid, kes Kumbergi soovitude peale mõne raamatu kaasa haarasid.

12. Suunapäevad – ja ettevõtmised

12.1. Loodussuuna suunapäevad ja -üritused

12.1.1. Kolmas kalanduse teabepäev meie koolis loodussuuna õpilastele

19. oktoobril oli Läänemaa Gümnaasiumis juba kolmandat korda külas Kalanduse teabekeskuse kalandusspetsialist Jaak-Velori Sadul, mereinstituudi kalateadlane Lauri Saks ja Läänemaa kutseline kalur Taavi Suitsberg. Kuulajateks-vaatajateks-küsimajateks olid seekord 10LR klassi 19 õpilast.

Jaak-Velori Sadul tutvustas õpilastele teabekeskuse tegevusi ehk kalapüüki ja vesiviljelust, samuti koduleheküljel olevaid materjale. Vaatasime lühifilme kaluri tööst ja proovisime kalu määrata KalaAju keskkonna abiga. Viidika äratundmisel jäid kõik hätta, aga KalaAju tuvastas ja määras kaluri poolt toodud viidikad kiiresti ja õigesti.

Tartu Ülikooli Eesti mereinstituudi ihtüoloogia ja kalanduse kaasprofessor Lauri Saks rääkis ja selgitas kalanduse näitel teadusliku uurimismeetodit ja selle etappe. Kalur Taavi Suitsbergil oli seekord kaasa toodud 11 erinevat liiki Läänemere kalu. Loodetavasti said need liigid 10LR klassi õpilastele selgeks, sest selgitusi jagasid vaheldumisi nii elukutseline kalur kui kalateadlane. Lõpuks tegime tutvust ka kalade siseehitusega. Selgeks sai, kus kala sisemusest leida koonusekujuline ja kahe osaline süda, kus asuvad tumepunased piklikud neerud, maks, sapp ja magu koos umbsooltega.

Oli väga tore tund, kus sai uusi teadmisi koos praktilise tegevusega ehk kalade tundmaõppimisega. Suur aitäh kalanduse teabekeskusele, kalateadlasele ja kalurile!

Mall Vainola, bioloogiaõpetaja

10.LR õpilased kalanduse õppepäeval tutvumas erinevate kaladega.

12.1.2. Rändav bioklass

25. jaanuaril oli 11.LR klassi tunnis külas Rändav bioklass. Juhendajateks olid Tartu Ülikooli geenitehnoloogia tudengid. Programmi eesmärgiks oli gümnaasiumiõpilastele tutvustada kaasaegseid laboritöö vahendeid ja läbiviidavaid katseid.

Rändava bioklassi projektis osalenud õpilased kirjutasid kokkuvõtteks järgnevat:

- *Esiteks tutvusime erinevate vahenditega, mis meile laua peale oli pandud. Votrex, tsentrifuug, automaatpipetid, tuubid ja pipetiotsikud. Paljusid neid vahendeid nägin mina isiklikult esimest korda. Muidugi olen ma varem pipetti kasutanud,*

kuid mitte automaatseid ja see oli minu jaoks uus ja huvitav, sest mul polnud aimugi, et sellised asjad olemas on ning, et nendega on võimalik kontrollida väga täpselt kui palju vedelikku sa mingisse lahusesse lisad. Samuti olin väga vaimustuses Vortex masinast, sest ka seda nägin esimest korda, see on huvitav masin lahuste segamiseks. Enne uue katse tegemist selgitasid tudengid täienduseks teooriaosa, põhiliselt oli juttu DNA ehitusest, avastamisest ja kui palju erinevate organismide DNA on omavahel sarnane. Näiteks on inimese ja hiire DNA väga sarnased ja nüüd saan aru, miks tehakse alati katseid just nende loomadega. Järgmises katses eraldasime DNA lahusest ja saime seda päris oma silmaga näha. Viimane katse, mille tegime oli viiruse geeni (HPV-6/HPV16) määramine genoomis. Lisasime uuritavasse DNA-d sisaldavasse lahusesse vajalikud komponendid, paljundasime DNA lõike PCR masinas ja tulemuse kindlakstegemiseks kandsime proovid elektroforeesile.

- *Mulle väga meeldis sellist sorti tund. Minu jaoks oli see kõik uus ja huvitav. See sarnanes üpriski palju keemia õpikojaga, millest ma eelmine aasta osa võtsin. Saime kõike ise katsetada ja uurida ja oma kätega ära teha, mis minu jaoks ongi see kõige sobivam õppimise viis, sest nii jäävad asjad mulle kõige paremini meelde. Ei saa mainimata jätta ka seda, et kogu see teema tekitas minus väga palju huvi. - Mia Mai*
- *Sain näha ja ka ise proovida kuidas toimib PCR meetod, millest viimasel ajal eriti palju juttu on olnud seoses koroona viirusega. – Loviise*
- *Rändava bioklassi programm oli minu jaoks väga huvitav. Sain teada uusi asju ning teha lähedaid katseid. - Catarina*

Mall Vainola, bioloogiaõpetaja

Rändav Bioklass Läänemaa Ühisgümnaasiumis

12.2. Majandussuuna suunapäevad ja -üritused

12.2.1. TalTech majandusvõistlus 22. jaanuaril 2022

TalTechi majandusvõistluse sihtrühmaks olid gümnaasiumiõpilased üle Eesti. Majandusvõistluse temaatika hõlmas teadmisi ja arusaamu majandusest ning aktuaalseid, arendavaid ja loogilist mõtlemist eeldavaid majandusvaldkonna ülesandeid. Korraldajateks olid TTÜ eksami- ja olümpiaadikool ja majandusteaduskond. Võistlusele registreerus 114 gümnasisti.

Läänemaa Ühisgümnaasiumist osalesid 11.M klassi kaks õpilast, kes saavutasid toredad tulemused:

- Kert Kallas – 12. koht
- Lauri Veltmann – 24. koht

Juhendaja Imbi Raudkivi

Imbi Raudkivi, majandussuuna juht

12.2.2. Eesti Õpilasfirmade Laadal tunnustati kolme LÜGi õpilasfirmat

13. veebruaril toimus Eesti Õpilasfirmade Laad 2022 lõpetamine, kus tunnustati tublimaid ja žüriile erinevates valdkondades silma paistnud õpilasfirmasid. Läänemaa Ühisgümnaasiumist tunnustati kolme õpilasfirmat.

- ÕF Plantox – vastutustundliku ettevõtte preemia!

Janar Voorel, Jan-Erik Niit, Martin Toomsalu, Oliver Laasik, ja Karlis Lõps 10.M klassist. Juhendaja Imbi Raudkivi.

- ÕF KäKo – säravaima müügistrateegia preemia!

Ralf Lamp, Margret Karm, Lisandra Sommerman ja Ott Rasmus Grigorenko 10.M klassist. Juhendaja Imbi Raudkivi.

- ÕF PawTag – uuendusmeelse äriidee preemia Wise'ilt!

Hugo Juurik, Rivo Tüksammel 10.M klassist, Mart Villem Kelner 10.H klassist, Mariin Sinimeri, Brianna Lepplaid 10.S klassist. Juhendaja Rea Raus.

12.2.3. 11.MS ja 11.MA klassil käis külas Selveri turundusjuht Triin Kaare

20. aprillil käis eesti keele ja turunduse lõimitud ühistundides Selveri turundusjuht Triin Kaare.

Lektor tõi välja turunduse planeerimise etapid ja selgitas õpilastele turundusplaani koostamise väga pikka protsessi koos näidetega. Samuti andis Kaare ülevaate turunduse rollist ettevõtte juhtimistegevuses ning kuidas nemad saavad toetada heategevust ja kogukonda. Lektor tutvustas meile kampaaniate ja jaekaubanduse kõõgipoolt ning kümnetest mõõdikutest (sotsiaalsed, majanduslikud, geograafilised) turundustegevuse hindamisel. Triin Kaare rääkis ka turujõust ja brändijõust. Üheks teemaks olid veel e-poed.

Triin Kaare tõi huvitavaid fakte Selveri kohta, näiteks kuidas sündis Selver ABC. Või infokild, et Selverile kuulub Baltimaade suurim toidutootmise linnak. Ühtlasi on Selver tööandjaks rohkem kui 4000 töötajale.

Selveri turundusjuht peatus ka reklaamikeelel. Mida lühem tekst, seda selgem peab olema sõnum. Kaare tõi reklaamkeele puhul võrdlusmomendi haikuga.

Triin Kaare jõudis rääkida veel maailma tuntumatest logodest, mida peab ühe hea logo puhul arvesse võtma, kuidas õnnestunud logo jutustab lugu. Peatusime ka sellel, kuidas logo võib ajas uuenduskuure läbi teha. Ja lõpuks tutvustas lektor veebilehte, kus saab ise logo kavandada. Triin Kaare näitas mitmeid logosid, mida ta oli sel lehel meie koolile teinud.

Õpilaste mõtteid

- *Lektor oli asjalik, pädev ja uut informatsiooni pakkuv, kes edastas väärt ning korrektseid mõtteid ja jagas kogemusi. Tund oleks võinud ainult palju pikemalt kesta, sest turunduse tahke, mida täpsemalt uurida, jaguks isegi terveks päevaks, ning loeng oli väga intrigeeriv. - Carl Marten*
- *Tulgu mõni kord veel rääkimaks samadel või erinevatel teemadel. Jutt oli väga sujuv ning lihtsas eesti keeles. - Henry*

- *Väga armas, et jaksas ja viitsis tulle meile külla ja oma tööst rääkima. See oli põnev. Oli aru saada, et ta teadis, millest ta räägib. Ta nautis keskkonda ja tajus, mis ümberringi toimub. Väga avameelne ja julge. - Rosiine*
- *Mulle meeldis, kui vabalt see lektor suhtles meiega ja tore oli ta kogemusi kuulata. - Johanna*
- *Väga huvitav ning hästi läbiviidud esitus. Aitäh tulemast ja jagamast oma lugu ning teadmisi. - Ralf*
- *Lektor rääkis selgelt ning oskas tuua selliseid näiteid, et õpilased jäid teda kuulama. Vahepeal sai isegi muiata, mida tihti ei juhtu. Väga 5+. - Simonee*
- *Lektor oli väga asjalik ning oli mõnus kuulata. Väga täiskasvanulik loeng, mida viis läbi oma ala professionaal. - Lauri*
- *Lektor oli väga huvitav, üks parimaid üle pika aja: ta rääkis väga arusaadavalt ja huvitavalt, ta suhtles meiega nagu täiskasvanutega. - Aksel*
- *Sotsiaalsuuna õpilasena oli ka huvitav veidi rohkem turundusest teada saada. - Kaisa-Liisa*

Monika Undo ja Imbi Raudkivi

12.2.5. ÕF Käko pärjati lõppvõistlusel intellektuaalomandi eripreemiaga, Imbi Raudkivi on aasta parim ettevõtlusõpetaja

Eesti parima Õpilasfirma 2022 finalist Käko pärjati lõppvõistlusel Patendivolinike koja intellektuaalomandi eripreemiaga. KäKo toodeteks on geomeetriliste kujunditega joonlauad ja koolitarvete komplektid.

Õpilasfirma liikmed: Ralf Lamp, Lisandra Sommerman, Margret Karm ja Ott Rasmus Grigorenko 10.M klassist. Õpilaste juhendaja Imbi Raudkivi kuulutati aasta parimaks ettevõtlusõpetajaks.

ÕF Käko ja õpetaja Imbi Raudkivi õpilasfirmade finaalvõistlusel

12.3. Humanitaarsuuna suunapäevad ja -üritused

12.3.1. Õppepäev Tallinnas Kalamajas ja Telliskivis

30. septembril käis 10. humanitaarklass oma esimesel suunapäeval. Selle käigus külastati EKKMi näitust „Intensiivsed paigad“, mis oli Tallinna Fotokuu’21 peanäitus. Giidi abil saadi targemaks kaasaegse kunsti videoinstallatsioonide mõistmisel ja mõtestamisel. Kõik õpilased olid Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumis esmakordselt. Uudistamist jätkus ka omapäi nii majas sees kui väljas.

Sealt edasi viis jalutuskäik mööda kunagist kultuurikilomeetrit Patarei vanglani, mis oli avatud oma endisel kujul viimast päeva. Seal tegi põhjaliku ekskursiooni näitusel „Kommunism on vangla“ ajaloolasest giid, kes selgitas kogu maja lugu selle ehitamisest kuni 21. sajandini. Põnevust jagus nii vangla ümbrust uurides, rääkimata õövastavatest siseruumidest.

Päeva teine pool möödus Telliskivi Loomelinnakus, kus vaba aja veetmiseks sai külastada erinevaid söögikohti, galeriisid ja näitusi. Päev lõppes aga traditsiooniliselt teatrietendusega. Seekord Musta Kasti etendusega „Pidu katku ajal“, mida esitati Vaba Lava teatrisaalis.

Ka kojusõit möödus õpilaste laulu saatel, mis andis tunnistust õnnestunud päevast.

Allpool saab lugeda õpilaste arvamusi.

EKKM

- *Suunapäev õpetas mulle kaasaegsest kunst arusaamist, sain teada, et kunstiteosed ei pea olema ainult paberil, vaid võimalusi on tegelikult palju.*
- *Ma õppisin vaatama kunsti teise pilguga.*
- *Muuseumis nähtud kolmas video oli väga hüpnootiline.*
- *Avastasin enda jaoks filmide süvamõistmise.*
- *Sain teada, et kaamera liikumissuunal on oluline tagamõte.*
- *Avastasin, kuidas videokunsti hinnata ning selle põhjal kunstniku sõnum kätte saada.*
- *Sain teada, et kõigil on tagajärg – pean silmas videos nähtud Hollandi tehisaart sealse toksilise veekoguga – ja et kõik ei ole nii, nagu esmapilgul tundub.*
- *Minu jaoks täiesti uus kogemus oli EKKM. Kõige rohkem meeldis giid, kes kõik palju huvitavamas rääkis ja nii palju uut jäi meelde tänu sellele.*
- *Kõige rohkem meeldis EKKM, kuna tundsin end teistmoodi neid videoid vaadates.*

PATAREI VANGLA

- *Sain palju uut teada ajaloost ja maailma ebaõiglasest poolest.*
- *See päev õpetas, kui oluline tegelikult on Eesti ajalugu.*
- *Sain paremini aru, kui jube ja hirmus oli elada kommunismi ajal.*
- *Sain oma silmaga näha, kus ja millistes tingimustes elasid vangid eelmisel sajandil.*
- *Sain aru, kui kohutav ja hirmutav on vangla.*
- *Sain teada, et patarei vangla töötas lausa 2002. aastani.*
- *Ma ei teadnud, et vanglas pidid inimesed nii suurtes ebamugavustes elama, et seal oli nii halb hügieeniolukord.*

- *Vanglas jõudis reaalsus karmidest tingimustest paremini kohale – keskkond tekitas kõheda tunde.*
- *Vangla oli väga huvitav.*
- *Patarei vangla oli kõige huvitavam, sest olen alati tahtnud teada vangla elu ja sellega seonduva kohta.*
- *Meeldis Patarei vangla, sest ise ma sinna ei satuks, sain seal palju jahmatavat teada.*
- *Meeldis õppida Patarei vangla ajalugu, selle arhitektuuri, selle sünget minevikku ja helget tulevikku.*

TELLISKIVI LOOMELINNAK JA ETENDUS

- *Mulle meeldis vaba aeg, sest see linnaosa oli nii palju teiste inimest loominguga kaetud, et ma oleks võinud seal tunde veeta ja igat pisiasjakest uurida.*
- *Mulle meeldisid veel Vaba Lava ümbruses olevad majad ja söögikohad.*
- *Kõige rohkem meeldis teatrietendus, mis oli väga tempokas, kaasahaarav ning humoorikas.*
- *Mulle meeldis tohutult etendus, kuna see oli väga meeldejääv ja energiline.*
- *Kõige rohkem meeldis etendus „Pidu katku ajal“, pole kunagi nii palju naernud.*
- *Kõige enam meeldis siiski see, kuidas etendust vaadates saime põhjaliku ülevaate sellest, milline meil tegelikult elu hetkel on.*
- *Kõige rohkem meeldis lavastus. See oli väga naljakas ja must huumor on mu lemmikuid, oli väga naljaks näha praegust olukorda huumori võtmes.*
- *Mulle meeldis Musta Kasti etendus, sest see erines nii palju tavalisest teatrist. Palju sai etendusega samastuda.*

Tiina Brock, 10.H klassijuhataja, humanitaarsuuna juht

10.H klassi õpilased Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumis

10.H klass Patarei vanglas

12.3.2. 11.H suunapäev Tallinnas

Olenemata karmidest piirangutest sai 11.humanitaarsuund 12. novembril pidada oma suunapäeva Tallinnas.

Esimeseks sihtpunktiks oli Teatri- ja Muusikamuuseum, kus kaks kuraatorit tutvustasid meile Eesti teatrite ajalugu. Tuur sai alguse juba koridorist ning jätkus mööda treppi seintel olevate infotahvlitega tutvudes – esimene professionaalne lavastaja, esimene kutseline naisnäitleja, esimene kutseline teater jne. Kui trepipealne osa oli möödas, sisenesime ruumi, mis oli jagatud kuueks eri temaatikaga nurgaks. Igas nurgas räägiti meile sellega seonduvat: ballett „Kratt“ või Vilde „Tabamata ime“, kostüümid ja rekvisiidid – kõik said kuraatori abil teise tähenduse. Kõige viimaseks suundusime maja kõrgeimasse punkti ehk torni, kus toimus pisike tagasisidering ning seal lõppes ka meie tunniajane kuraatorituur. Kahjuks ei jätkunud piisavalt aega, et me oleks saanud omapäi muuseumis ringi vaadata, kuid rahule jäime muuseumiga siiski.

Järgmisena liikusime bussiga Kumusse. Seal tegime tutvust Nõukogude ajaga näitusel „Konfliktid ja kohandumised. Nõukogude aja Eesti kunst.“ Võib ju arvata, et näituse vaatamine ja giidi kuulamine on igav, kuid mitte sugugi. Meie teejuhiks olnud giid rääkis teoste kohta hästi huvitavalt ja kaasahaaravalt. Samuti saime ka ise osaleda erinevates tegevustes. Näiteks pandi meid mõneks minutiks suurde lifti kinni, kus me pidime ruttu ühe happening'i tegema, ehk igapäevasele anti kätte punane paber, mille abil tuli kiiresti mingi inimskulptuur teha. Lisaks uurisime/võrdlesime nõukogudeaegseid kutseid, otsisime näituselt etteantud märksõnaga kokku käiva teose ning joonistasime selle paberile. Kui näitus vaadatud, oli aeg süüa. Sõime Kumus kohapeal ning pärast seda oli pool tunnikest vaba aega ise ringi uudistada. Sellel ajal vaatasid osad meist Jeremy Shaw' näitust „Phase Shifting Index“. See oli tavalisest rahulikust näitusest hoopis teistsugusem. Teosed olid meieni toodud ekraanide vahendusel.

Ja saabuski juba aeg liikuda Eesti Draamateatrisse etendust „Mefisto“ vaatama. Enne seda oli meil infotund teatrimajas, kus räägiti etenduse lavastajast Kertu Moppelist ning tehti eeltutvustus etenduse paremaks mõistmiseks.

Pärast infotundi algas etendus, mis kestis umbkaudu kaks ja pool tundi. Etendus põhines sellel, kuidas peategelane Hendrik Höfgen oli saanud suure rolli näidendis „Faust”, samal ajal kui Saksamaal tulid võimule natsionaalsotsialistid. Seetõttu pidi Hendrik valima, kas jätkab oma karjääri koostöös poliitilise jõuga või seisab oma väärtushinnangute eest, mis muidugi tähendanuks tema karjääri lõppu. Etendusest tooks välja paar meeldejäädavat kohta või asja:

- Natside lipud, mis pandi rõdu äärde rippuma.
- Suremise kujutamine – surma saanud inimesele lakkas valgus paistmast ja ta lihtsalt eemaldus paugu saatel lavalt, ehk polnud vaja mingisugust relva või mingit muud tapmisviisi demonstreerida.
- Kasutati ekraani ja kaamerat, et rahvas näeks, mis lava tagapool ja teatri teistes ruumides toimub.
- Erinevad lõhnad jõudsid publikuni, näiteks suitsu-, supi- ja viirukilõhn.
- Otse inimeste ees laval vahetati kostüüme.

Hiljem klassiga etendust analüüsid oli ilmselge, et kõigile meeldis „Mefisto“, nähtud etendus oli erakordselt hea. Vaatamata rangetele piirangutele ja plaanide muutustele oli meil väga vahva päev Tallinnas.

Briti Elise Jõpiselg, Henrieth Kampmann, 11.H õpilased

11.H klass KUMUs

12.3.3. Külalisõpetajad humanitaarsuuna tundides

Teise perioodi viimasel koolipäeval astusid humanitaarsuuna emakeeletundides õpetajarolli Siim Jürise (LÜGi vilistlane ja endine monarh) ning kohalik kunstnik Tiiu Randmann-Mihkla (LÜGi endine kunstiõpetaja).

Siim Jürise, kes praegu töötab Kaitseressursside ameti värbamiskeskuses ja on eelnevalt lõpetanud BFMis reklaami ja imagoloogia eriala, rääkis 11. kl noortele propagandast

meedias. Peale lühikest loengut-esitlust said õpilased rühmatöös uut infot ka praktiliselt kasutada. Propagandailminguid leiti nii uudistest kui reklaamidest.

Tiiu Randmann-Mihkla õpetas aga 10. ja 12. kl noori kaasaegset kunsti tõlgendama ja vaatama n-ö pildi taha. Taas toimus pärast lühikest loengut rühmatöö, mille käigus õpilased kunstniku enda taieheid mõtestasid ja analüüsisid, tehes seda nõnda, et külalisõpetaja isegi imestas, mida tema töödes nähakse.

Külalisõpetajad rikastasid tavatunde ja avardasid kindlasti ka silmaringi. Oleme tänulikud!

Tiina Brock, emakeeleõpetaja ja humanitaarsuuna juht

Siim Jürise rääkimas õpilastele propagandast meedias

Tiiu Randmann-Mihkla käsitlemas kaasaegse kunsti tõlgendamisviise

12.3.4. Mängu lainel koolitund

Märtsikuine 10. humanitaarklassi kirjandustund toimus Haapsalu Linnagaleriis, kus oli üleval LÜGi ja Haapsalu kunstikooli ühisnäitus „Mängu lainel“.

10. H klassi õpilased said näituse põhjal ülevaate sellest, mis neid järgmisel aastal loovkunsti tundides ees ootab – kunst ei ole ainult kaunid pildid seintel, vaid ka näiteks kell, mille seier vaid edasi-tagasi liigub, roosa karvase materjaliga kaetud kraanikauss või suur roosa aju meenutav kast, kuhu sisse saab pugeda. Sel korral aga olid näituse eksponaadid materjaliks, millele kirjandustund oli üles ehitatud. Oli arutus- ja loovülesandeid, üksi- ja paaristööd. Materjali jätkunuks kauemaks kui üheks tunniks. Inspireeriv oli see igal juhul nii õpetajale kui õpilastele.

Tiina Brock, emakeeleõpetaja

12.3.5. 12.H suunapäev Tallinna Ülikooli ja Estonia teatrisse

Abiturientidest humanitaaride suunapäev, mis pidi juba toimuma detsembris ja hoopis Tartusse, lükkus koroonapiirangute tõttu aina edasi ja teostus lõpuks hoopiski teises linnas kolm kuud hiljem (22.03).

Tallinna Ülikooli pole meie õpilased juba paar aastat enam külastada saanud, nüüd see siis õnnestus lõpuks. Humanitaarsuuna huvi oli seotud Humanitaarteaduste instituudi ja Balti filmi, meedia ja kunstide instituudiga. Mõlema instituudi õppimisvõimalustest ja erialadest saadi esmalt põhjalik ülevaade loengul-esitlusel BFMi suures kinosalis.

Seejärel oli võimalus vaadata tudengi-Oscari võitnud lühifilmi „Mu kallid laibad“. See film võitis auhinna Student Academy Award (Ameerika Ühendriigid), 2020. aastal. Saadi kuldmedal – parim tudengifilm rahvusvahelise mängufilmi kategoorias / Gold medalist in international Narrative category. Filmi vaatamise järel toimus põnev kohtumine ka filmi tegijatega (režissöör, produtsendid, operaator), kahjuks oli puudu filmi monteeriija, LÜGi 2. lennu lõpetanud Kaupo Muuli, kes viibib õpingutel Inglismaal. Filmitegijad avasid nii selle filmi tegemise tausta kui ka rääkisid üldse oma õpingutest antud koolis.

Päev Tallinna Ülikoolis lõppes tunniajase majatuuriga. Näha sai nii Eesti üht parimat helistuudiot, filmistuudioruume, kus parajasti käisid ka filmivõtted, ja blackbox-ruume tantsijatele jpm.

Pärast lõunapausi jätkus päev Estonia teatris, kus enne õhtust etendust tehti tunniajane teatrituur ruumidesse, kuhu muidu ei pääse. Ruumides, kus ka külastaja käia saab, tutvustati nii teatri ajalugu kui ka seda, mida külastajana nii fuajees kui kohvikute ruumides ja teatrisaalis tähele panna. Uusi teadmisi ja põnevust jagus: näha sai nii õhtuse etenduse peaosatäitjate grimmi valmimist kui ka akside vahelt saali kiigata, samuti näidati kätte jäljed, mis viitavad II maailmasõja purustustele ja räägiti kuulsast teatrisaali laemaalingust jpm. Ekskursiooni viis läbi õhtul ka ise lavale astunud estoonlanna Pille-Riin Rajavee.

Õhtu lõpetas muusikal „Viuldaja katusel“, mis kindlasti tänasel päeval kannab ka teatavat lisatähendust, kui ainult see, mis sinna algsest sisse on kirjutatud. Publiku tänu ning rahulolu oli tunda ja näha ka aplussist, milleks tõusti püsti.

Päev õnnestus igati nii emotsionaalses kui informatiivses mõttes.

Tiina Brock, suunajuht ja emakeeleõpetaja

12.H külastamas Tallinna Ülikooli

12.3.6. 11.H suunapäev folkmuusika pealinna Viljandisse

Neljanda perioodi viimasel päeval (22.04) toimus 11.H klassi suunapäev Viljandisse, tutvumaks õppimisvõimalustega Viljandi Kultuuriakadeemias ja teatrielu korraldusega Ugala teatris. Loomulikult lõppes suunapäev humanitaarsuunale tavapärase teatrikülastusega.

Esmalt said õpilased kahte gruppi jagunenult ringkäigu kultuuriakadeemia peamajas, seejärel Vilma majas, kus sai näha puidu-, metallitöö ja rahvusliku käsitöö ja butafooria eriala õpperuume. Viimaseks jäi muusikamaja külustus, kus ühel grupil õnnestus ka Celia Roose juhendatavas individuaallaulutunnis korraks kaasa lüüa ning regilaulu laulda. Ära nähti kõik pilliklassid, lauluklassid ja salvestusruumid.

Pärast ligi kahetunnist kooliga tutvumist algasid töötoad. Üks rühm osales muusikasalvestuse töötoas, teine sai muusikaanalüüsi tunni, mis kujunes väga meeleolukaks ja informatiivseks ning ka võistluslikuks. Saadi teada, millistest osadest üks poplugu koosneb ja kuivõrd matemaatiline ühe loo „konstrueerimine“ tegelikult on.

Pärast lõunapausi, mille ajal tänu imeilusale ilmale saadi omapäi Viljandi linna iluga lähemalt tutvust teha, jätkus päev Ugala teatris. Tunniajane ringkäik teatrimaja tagaruumides andis põhjaliku ülevaate ühe teatri lavatagusest elust ja ühtlasi ka räägiti põhjalikult teatri ajaloost. Näha sai nii dekoratsioonide valmimise ruume, kostüümiladu, majandus- ja puhkeruume, kõiki teatrisaale ja viimaseks Cipollino tuba, mis on isegi täiskasvanule põnev ruum, täis salapära ja teatrimaagiat. Teatris üleval olnud näituselt leidis üks õpilane ka oma ema kunstilise portreefoto, see oli üllatuseks nii giidile kui teistelegi.

Päev lõppes muusikaliga “Once”, mis oli väga mõjuv oma eripärasusega. Sellest andis tunnistust ka aplausi ajal püsti tõusnud publik.

Tiina Brock, humanitaarsuuna juht, emakeeleõpetaja

11.H klass Ugala teatri ees

11.H õpilased tutvumas TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia õppimisvõimalustega

12.3.7. 10.H suunapäev täis muusikat

10. humanitaarklassi suunapäev möödus Tallinnas ja oli kantud muusikast ning teatrist.

Päev algas Teatri- ja Muusikamuuseumi külastusega Müürivahe tänavas. Seal sai kinnistada teadmisi eesti teatri ajaloo osas ja teada ka midagi uut: eriti köitvalt mõjusid aga vanad pillid, mida sai kuulata ja mõnda ka ise mängida, nagu näiteks väntorelit. Lõpuks sai muuseumitornis ise päris bändi teha.

Pärast seda jäi vaid väikse jalutuskäigu kaugusele Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, kus esmalt saime kuulata-vaadata klassikalise laulu magistrieksamit. See oli tõeliselt meisterlik esitus ja seetõttu väga nauditav kuulamine. Pärast seda liikusime 5. korrusele, kus ümmarguse nn senatilaua taga rääkisid koolist ja sealsetest õppimisvõimalustest prorektor Henry-David Varema ja lavakunsti osakonna peakoordinaator Mart Koldits. Sellele järgnes juba koolimaja tutvumistuur.

Muusikat jätkus selleks päevaks veelgi. Öhtul ootas meid Estonia teater, kus esmalt tutvustas teatri ajalugu ja tagaruume orkestrant Ann Õun, kes samal öhtul ka meile balleti taustaks orkestris mängis. Õpetajana olen neid teatrituure omajagu läbinud, aga on uskumatu, et iga kord on ka uut infot ja tuuri ülesehitus mõneti erinev.

Meeleoluka ringkäigu järel oli veel aega osta kavaleht ning tutvuda balleti „Bajadeer“ libretoaga, misjärel nauditav vaatamine 1. rõdult võis alata.

Kokkuvõttes oli päev suurepärane täiendus kursusele „Draama ja teater“ ning kindlasti ka muusikaajaloole hea lisand. Toredat õppepäeva kaunistas ka ilus ilm 😊

Tiina Brock, klassijuhataja, humanitaarsuuna juht

10.H Teatri- ja Muusikamuuseumis

10.H suunapäeval

12.3.8. 10. humanitaarklassile andis tundi näitleja Laura Niils

10. humanitaarklassi suunakursuse „Draama ja teater“ viimasel nädalal oli võimalus õpilastel kohtuda ka näitlejaametit pidava Laura Niilsiga. Õpitud teooria kohta sai küsida ka pärisnäitlejalt. Näiteks, kuidas sünnivad erinevad lavateosed, kuidas valmib roll laval või millised erinevused on teatris ja filmis näideldes. Laura koduteater on Must Kast ja näitlejahariduse sai ta Viljandi Kultuuriakadeemiast. Seega jagus küsimusi ka nende kohta.

Olles vaatamas käinud ka Musta kasti etendusi „Pidu katku ajal“ ja „Carmen“, siis muidugi sai teada ka nende lavastuste sünni kohta. Sai selgeks, et pealtnäha glamuurne näitlejaamet ei täidagi üksipäini rahakotti – vaja on mõnd töötasa veel – ja ennast peab ise nähtavaks tegema, et pakutaks rolle või muid töövõimalusi. Ometigi paneb see töö silma särama ja kaalub üles mõne paremini tasustatud töö – kui loomingulisus on elu osa, siis seda rahaga mõõta ei saa. Ei heiduta ka see, kui teinekord etenduse ajal murdub jalaluu või ununeb tekst.

Innustav ja unistusi toitev kohtumine jättis jälje nii mõnessegi tulevasesse teatrikooli ukse taga seisjale ja loodetavasti ka sissepääsejale.

Tiina Brock, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, humanitaarsuuna juht

Laura Niils tundi andmas

12.4. Sotsiaalsuuna suunapäevad ja -üritused

12.4.1. Õppepäev Tartus

15. oktoobril toimunud Tartu õppepäeval osalesid 10.S, 11.S, 12.S ja 12.LR klassi õpilased. Õppepäeva käigus külastati Tartu Ülikooli ajaloomuuseumit, TÜ arheoloogiakabinetti, tähetorni, tutvuti TÜ peahoone ja sealse muuseumiga ning lisaks osaleti orienteerumismängus.

Õppepäeva kõige põnevamaks osaks kujunes Tartu Ülikooli arheoloogiaosakonna külastamine. Fotol selgitab arheoloogiamagister Martin Malve, kuidas on võimalik määrata kolju järgi inimese sugu, vanust ja surma asjaolusid. Arheoloogiadoktor Ragnar Saage tutvustas muinasaegset metallurgiat ja eksperimentaalarheoloogiat. Lisaks tutvustas ta muististe ja esemete 3D modelleerimist fotogramm-meetria abil. Näiteks on Saage teinud ka TÜ ajaloomuuseumi muumiate 3D mudelid. Lisaks õpiti tundma loomaluid ja tekstiilileidude määramist.

Toomemäe kaguosas asub UNESCO maailma kultuuripärandi nimekirja kuuluv Tartu tähetorn. Selle tähelepanuväärseim museaal on Fraunhoferi refraktor, 19. sajandi maailma võimsaim teleskoop.

TÜ peahoones tutvusid õpilased aulaga, kunstimuuseumi ja ajaloolise kartseriga.

Täname Tartu Ülikooli muuseumi haridusosakonna juhatajat Tiiu Kreegipuud, kellela poleks niivõrd sisutihe õppepäev toimunud.

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuuna suunajuht

Tartu Ülikooli arheoloogiaosakonna külastamine, musealist tähetorni teleskoop ja grupipilt Tartu toomkiriku juures. Fotod: Kalle Lõuna

12.4.2. Sotsiaalsuuna õpilased osalesid kogukonnapraktikas

Kogukonnapraktika on programm, mille käigus õpilased siirduvad valitud vabaühendustesse lühiajalisele praktikale. LÜGis on praktika seotud sotsiaalsuuna ainega „Mina ja kogukond I“.

10.S ja 11.S õpilased tegid tutvust vabatahtliku tööga Haapsalu Hoolekandekeskuses, Läänemaa Toidupangas, Läänemaa loomade varjupaigas, Innovatsioonikeskuses Innokas, Sihtasutuses Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid ning Taebla Noortekeskuses.

Üks huvitavamaid praktikaid toimus Sihtasutuses Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid, kus praktikant Andreas Võttin aitas korrastada ja puhastada Haapsalu vanalinnast arheoloogiliste kaevamiste käigus leitud loomaluid ja esemeid. Noormees kaalub edaspidigi arheoloogiaga tegelemist.

Varjupaikade MTÜ Läänemaa loomade varjupaigas tegelesid noored kasside sotsialiseerimisega ja aitasid nende eest hoolt kanda.

Haapsalu Hoolekandekeskuses tegelesid praktikandid sealsete noorte ja lastega. Praktikandid suhtlesid ja mängisid nendega ning aitasid töötajatel valmistada õppevahendeid.

Taebla Noortekeskuse praktikandid organiseerisid kogukonnanoortele ühe suure ja muljetavaldava Halloween'i peo.

Läänemaa Toidupanga tegevuses osalenud noored kogusid abivajajatele toiduaineid, jagasid toidupanga tegevust tutvustavaid materjale ning aitasid süüa valmistada.

Innovatsioonikeskuses Innokas praktikal käinud noored aitasid korraldada fantaasiarobotite võistluse.

Kogukonnapraktika õnnestus vaatamata kehtivatele piirangutele ja noored said tänuväärse kogemuse, aidates erinevaid kohalikke vabaühendusi.

Projekti üleriigiliseks koordineerijaks on Eesti Noorteühenduste Liit. Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased on programmis osalenud seitse aastat.

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuunajuht

Kogukonnapraktika Innovatsioonikeskuses Innokas ja MTÜ Läänemaa loomade varjupaigas.

12.4.3. Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased said noorgiidideks

Läänemaa kultuuriloos õpivad sotsiaalsuuna õpilased kohalikku kultuurilugu ja giidinduse aluseid. Andekamatel noortel on võimalik teha Läänemaa Giidide Ühingu juures noorgiidi atestatsioon.

Käesoleval kevadel said noorgiidideks 10. sotsiaalsuuna õpilased Kristiina Kimsto ja Marvin Riso.

Giidiks saamiseks tuli sooritada mahukas kirjalik test, sellele järgnes suuline eksam ja praktiline osa – giidituur Haapsalu vanalinnas. Atestatsiooniprotsess kestis üle 6 tunni. Kõige keerulisem oli giidituuri läbiviimine, sest see tuli seekord sooritada lausvihmas. Konkreetse tutvustava lõigu said atesteeritavad teada veidi enne giidituuri algust. Kristiina tutvustas Aafrika randa ja Marvin Promenaadi Aafrika rannast kuni Kuursaalini. Mõlemas meie kooli õpilases nähti väga suurt potentsiaali ja Läänemaa Giidide Ühingu

poolt avaldati soovi teha nendega koostööd Haapsalu kultuuripärandi tutvustamisel. Kokku osales katsetel 10 giidikandidaati, meie õpilased olid osalejatest kõige nooremad.

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuuna juht

Giidieksami praktilise osa sooritamine vihmajas.

13. Medalistid 2022

Kuldmedal

1. Marie Keldrima 12H
2. Leelo Sula 12H
3. Lisanna Maasikas 12M
4. Erko Puskar 12M
5. Birgitta Vare 12M
6. Aliis Vatku 12M
7. Aaria Lee Troost 12S

Hõbemedal

1. Rasmus Kuslap 12H
2. Joosep Plamus 12H
3. Linda Naudi 12M
4. Fiona Eliis Protas 12M
5. Marko Suitsberg 12M
6. Martin Vatku 12M
7. Veiko Vilta 12M
8. Liisa Lehtla 12S
9. Veronika Rotberg 12S

14. Parimad tulemused aineolümpiaadidel, võistlustel ja konkurssidel

14.1. Spordivaldkond

September

12. septembril **Lahti kardirajal peetud Soome meistrivõistluste** 10. etapil võitis LÜGi 12.M õpilane **Robin Särg** tihedas konkurentsiklassis OK kolmanda koha.

11.- 12. septembril toimusid Rahvusvahelise Vehklemispäeva raames noorte (U17 ja U20) Eesti meistrivõistlused. Juunioride (U20) epeeneidude seas võidutses LÜGi 12.M õpilane **Madli Palk**. **Oliver Laasik** (10.M) võitis nii U17 (kadetid) kui ka U20 (juuniorid) individuaalarvestuses pronksmedali. U20 naiskondlikus arvestuses saavutas teise koha En Garde võistkond, kelle koosseisus vehklesid ka LÜGi õpilased **Madli Palk ja Kleer Jaani** (10.H).

Oktoober

LÜGi 10.M klassi õpilane **Oliver Laasik** võitis 2. oktoobril **Budapestis vehklemise kadettide Euroopa karikaetapil kolmanda koha**.

Supertiim3000 ehk **Karoliina Lääne, Johanna Loorens, Ralf Lamp, Kert Kallas, Christopher Kampmann ja Märt Õiglas** osales 7. oktoobril **ohutus- ja orienteerumismängus "Öökeat"** ja teenis auväärse **I koha**.

10. oktoobril toimusid Haapsalu kunstmuruväljakul **Läänemaa Koolispordi Liidu meistrivõistlused jalgpallis**. LÜG osales võistlustel 10., 11. ja 12. klasside võistkondadega. Konkurentsi pakkusid Noarootsi Gümnaasium ja Haapsalu Kutsehariduskeskus. **LÜGi 11. klasside võistkond sai II koha ja LÜGi 12. klasside võistkond III koha**. Turniiri võitis HKHK võistkond.

19. oktoobril toimusid Paliveres **Läänemaa Koolispordi Liidu meistrivõistlused murdmaajooksus**. Meie kooli õpilastest võitis neidude 2000 m jooksu **Martina Muld** (11.H), II koha saavutas **Laura Stefani Zubkova** (11.H). Noormeeste 2000 m jooksu võitis ülekaalukalt **Martin Toomsalu** (10.M), noormeeste 3000 m jooksus saavutas **Lauri Veltmann** (11.MA) II koha.

23.-24. oktoobril toimusid vehklemise Põhjamaade meistrivõistlused Soomes Espoos. LÜGi 10.M õpilane **Oliver Laasik** võitis noorte U17 vanuserühmas **kuldmedali, hõbeda sai Ingemar Germ** (10.LRS). **Madli Palk** (12.M) võitis U20 vanuserühmas võisteldes **hõbemedali**. Palk kuulus ka hõbeda võitnud U20 Eesti naiskonda.

28. oktoober. LÜGi 11.MA õpilane **Avely Villand** saavutas **Eesti hobikrossi sarja aasta kokkuvõttes 1. koha**. Sari koosnes kuuest etapist. Avely Villand sõitis sel hooajal KTL Racing motoklubi all Honda 250cc krossirattaga.

30.-31. oktoobril Soomes Loviisas peetud **laskmisvõistlustel võitis õhupüstolis kuni 18aastase poiste arvestuses kulla Kert Kallas** (11.MA). **Kuni 16aastaste poiste arvestuses võitis 2. koha Karlis Lõps** (10.M), **3. koha sai Raian Kleeman** (10LRS).

November

LÜGi 12.M õpilane **Birgitta Vare** tuli tüdrukute õhupüstolis Eesti noortemeistriks. Lisaks said **Birgitta Vare** (12.M) ja **Mai-Liis Vikman** (10.H) **Haapsalu tüdrukute võistkonna koosseisus õhupüstolis pronksmedali**. **Karel Markus Rääli** (10.LRS) võitis **Haapsalu II võistkonna koosseisus õhupüstolis II koha**. **Raian Kleemann** (10.LRS), **Kert Kallas** (11.MA) ja **Karlis Lõps** (10.M) said võistkondlikult **Haapsalu I võistkonnaga III koha**.

7. novembril toimusid **Läänemaa meistrivõistlused ujumises lastele ja noortele**. **100 m kompleksujumises võitis tüdrukutest I koha Katarina Viktoria Solovjova**, **III koha sai Getter Peberg**. **Poistest võitis 100 m kompleksujumise Alver Järv** (10.M). **50 m vabaltujumises võitis tüdrukutest II koha Katarina Viktoria**

Solovjova (10.LRS), III koha sai Getter Peberg (10.LRS). Poistest võitis 50 m vabaltujumise Alver Järv.

Raplas peetud kuni 16aastaste Eesti meistrivõitlustel laskmises võitis LÜGi 10.M õpilane **Karlis Lõps. 3. koha olümpia kiirlaskmises ja harjutuses 40 lasku õhupüstolist. Ringmargiharjutuses võitis tüdrukutest 3. koha LÜGi 10.H õpilane Mai-Liis Vikman.**

Detsember

Läänemaa Koolispordi Liidu meistrivõistlused korvpallis 10.-12. klassidele toimusid 15. detsembril Wiedemanni spordihoones. Osalesid Noarootsi Gümnaasium, Haapsalu Kutsehariduskeskus ja Läänemaa Ühisgümnaasiumi kaks neidude ja kaks noormeeste võistkonda. Peale pikka ja pingelist võistluspäeva saavutasid noormeestest **I koha LÜGi I võistkond koosseisus Erko Puskar, Martin Vatku, Robin Särg, Heinrih Heintalu, Markkus Kõre, Mauri Siider, Kert Kallas ja Kaspar Kariste**, kes esimeses mängus alistasid LÜGi II võistkonda 21:8, seejärel Haapsalu kutsehariduskeskust 25:7 ja Noarootsi gümnaasiumi 14:10. III koha sai LÜGi II võistkond. Neidudest saavutas esikoha Noarootsi gümnaasium, kes alistasid väga tasavägises mängus LÜGi II võistkonda 10:9 ja LÜGi I võistkonda 9:7. Teise koha sai LÜGi I võistkond ja III koha LÜGi II võistkond.

9.detsembril Tartus toimunud Eesti vehklemise juunioride karikavõistlustel U20 vanuseklassis võitsid LÜGi õpilased kaks hõbemedalit. **Neidudest võitis hõbemedali 12.M õpilane Madli Palk ja noormeestest Oliver Laasik (10.M).**

Läänemaa koolispordi meistrivõistlustel 16. detsembril laskmises võitis gümnaasiumide arvestuses **LÜGi II võistkond, jättes teiseks LÜGi I võistkonna. Võitjavõistkonnas lasksid Karel Markus Rääli, Karlis Lõps, Raian Kleemann, Mai-Liis Vikman. Individuaalarvestuses võitis neidudest Mai-Liis Vikman (10.H), II koha sai Birgitta Vare (12.M). Noormeestest võitis Raian Kleemann (10.LRS), II koha sai Kert Kallas (11.MA) ja III koha Karel Markus Rääli (10.LRS).**

Jaauuar

LÜGi õpilased olid edukad Läänemaa laskmismeistrivõistlustel.

- **3×10** (põlv, lamades, püsti) lasku spordipüssist

III koht Karlis Lõps (10.M)

- **20+20 (ring+siluett)** spordipüstolist

III koht Mai-Liis Vikman (10.H)

- **40 lasku** õhupüstolist

II koht Birgitta Vare (12.M)

III koht Mai-Liis Vikman

23. jaanuaril peeti **Tallinnas Eesti kadettide meistrivõistlused epeevehklemises.**

Individuaalarvestuses võitis meistritiitli LÜGi 10.M õpilane Oliver Laasik. Oliver Laasik ja Ingemar Germ (10.LRS) kuulusid ka võistkondliku epee noormeeste meistriks kroonitud En Garde' võistkonda.

LÜGi õpilased olid edukad Haapsalu laskurklubi võistlustel. Haapsalu lasketiirus peeti 20.-22. jaanuaril Haapsalu laskurklubi võistlused, kus osalesid edukalt ka LÜGi õpilased.

- **Õhupüstol 40 lasku, poisid**

II koht Karel Markus Rääli (10.LRS)

- **Õhupüstol 40 lasku, tüdrukud**

I koht Elise Tilk (11.H)

- **Õhupüstol 60 lasku, naised**

II koht Birgitta Vare (12.M)

Märts

17. märsil toimus Läänemaa Koolisporti Liidu suusapäev Paliveres. Läänemaa koolinoorte suusavõistlustel osales meie kool esimest korda nelja õpilasega.

Neidude 2 km

- **I koht Martina Muld** (11.H)

Noormeeste 3 km

- **I koht Kaarel Villem Vennola (11.LR)**
- **II koht Jasper Klippberg (10.H)**
- **III koht Marten Piirak (11.MA)**

Võistlustega samal ajal oli võimalus meie kooli kolme klassi õpilastel (kehalise kasvatuses tunni ajal) võistlejatele kaasa elada, tuubitada, suusatada, väljõusaalis treenida ja imeilusat talveilma nautida.

19.-20. märtsil toimusid Hiiumaal **laskmisvõistlused**, kus väga edukalt esinesid ka LÜGi õpilased

Tüdrukute õhupüstol:

1. Mai-Liis Vikman (10.H)

Poiste õhupüstol:

1. Karlis Lõps (10.M)

2. Karel Markus Rääli (10.LRS)

3. Raian Kleemann (10.LRS)

Naiste õhupüstol:

1. Birgitta Vare (12.M)

Aprill

Tallinnas Kristiine spordihoones toimunud **lauatennisevõistlustel „Koolipinks kõigile“** finaalis pälvis Läänemaa Ühisgümnaasiumi neidude võistkond, koosseisus **Liisa Lehtla (12.S) ja Karolin Aru (11.LR) II koha**. Gümnaasiumide kokkuvõttes saadi **III koht**.

22.-23. aprillil toimus Paides Eesti Koolispordi Liidu korraldatud võrkpallivõistlus AkzoNobel CUP. **LÜGi võistkond saavutas rahvaliiga arvestuses III koha**. Treenerid olid Annika Rouhiainen ja Greete Tikerpuu. Võistkonda kuulusid **Grethel-Rosiine Simson, Briti Elise Jõpiselg, Rebeka Villakov, Mia Mai Muru, Luise Tärnpu, Ivan Sobol, Kaarel Villem Vennola, Kaspar Kirsipuu**.

Mai

14.-15. mail toimusid Männikul Eesti noorte meistrivõistlused laskmises, kus **Raian Kleemann** (10.LRS) ja **Karlis Lõps** (10.M) saavutasid **Eesti noorte meistritiitli võistkondlikus arvestuses**. LÜGi õpilaste tulemused:

I koht Raian Kleemann – olümpia kiirlaskmise Haapsalu võistkonnas

I koht Karlis Lõps– olümpia kiirlaskmise Haapsalu võistkonnas

III koht Raian Kleemann – vabapüstol individuaalne

III koht Mai-Liis Vikman – spordipüstol individuaalne

III koht Mai-Liis Vikman – spordipüstol Haapsalu võistkonnas

8. mail toimusid Läänemaa meistrivõistlused ujumises. **Alver Järv** (10.M) sai **kahekordseks Läänemaa noortemeistriks ujumises**.

- **Noormeeste arvestuses** (sünd 2005-2008) – **Alver Järv** (10.M) **50m vabalt I koht ja 100m kompleksi I koht**.
- **Neidude arvestuses** (sünd 2005-2008) – **Getter Peberg** (10.LRS) **50m vabalt II koht ja 100m kompleksi III koht**.
- **Katarina Viktoria Solovjova** (10.LRS) **100m kompleksi II koht**.

Juuni

4. juunil toimusid Viljandis taipoksi võistlused **ADRENALINE**, kus 10.M õpilane **Martin Toomsalu** saavutas **I koha**.

14.2. Aineolümpiaadide tulemused

14.2.1. Mõttespordi olümpiaad

22.-29. novembril toimusid vint.ee keskkonnas **üleriigilise mõttespordi olümpiaadi I etapi turniirid viiel alal**: vene kabe, male, gomoku ning sudokude ja ristsõnade lahendamine.

Meie koolist osales erinevatel aladel kokku 19 õpilast. **LÜGi võistkond saavutas males, gomokus ja ristsõnade lahendamises II koha, sudokude lahendamises III koha ning kabes IV koha.**

Individuaalarvestuses olid meie edukamad mõttesportlased **Margetta Pajuste** (10.LRS, ristsõnade lahendamises 6. koht, gomokus 8. koht ja sudokude lahendamises 10. koht), **Arseni Hohlatov** (10.M, kabes 9. koht) ja **Raian Kleemann** (10.LRS, males 11. koht).

Koondtulemuste põhjal oli esikümnes kolm LÜGi õpilast: Margetta Pajuste (10. koht, osales neljal alal), Ott Rasmus Grigorenko (10.M) ja Daniel Kuldmeri (10.LRS) jagasid 7.-8. kohta (osalesid 5 alal). Kokku osales turniiridel 81 gümnasisti.

14.2.2. Bioloogiaolümpiaad

21. jaanuaril toimus bioloogiaolümpiaadi piirkonnavoore gümnaasiumiõpilastele. Vastata tuli 50 küsimusele TÕ Moodle keskkonnas. Kokku osales olümpiaadil 7 õpilast, 2 Noarootsi Gümnaasiumist ja 5 meie koolist. 10.LRS õpilane **Margetta Pajuste võitis piirkondliku bioloogiaolümpiaadi.** 2.-3. kohta jagas **Getrud Kõiveer** (10.LRS). Margetta ja Getrud said tänu heale tulemusele kutse ka olümpiaadi lõppvooru, mis toimus 12.-13. märtsil Tartus. Margetta ja Getrudi õpetaja oli Mall Vainola.

14.2.3. Ajaloo-olümpiaad

Piirkondliku ajaloo-olümpiaadi tulemused

Teema: Eesti 18. sajandil

I koht Kaisa-Liisa Niinemets. Kaisa-Liisa esindas ka meie maakonda 5. märtsil ajaloo-olümpiaadi finaalvõistlusel Tartus.

Teema: Islam ja araabia maailm

II koht Anna-Maria Alton

III koht Andreas Võttin

Kõigi kolme õpilase juhendaja oli Karl Hein.

14.2.4. Emakeeleolümpiaad

Emakeeleolümpiaadi piirkondlikus voorus jagasid 10. klasside arvestuses **I-II kohta Margretta Pajuste 10.LRS** (õp Maret Järveots) ja **Riin Tammet 10.H** (õp Tiina Brock). III kohale tuli **Karl Mark Villakov 10.M** (õp Monika Undo).

11. klasside arvestuses saavutas I koha **Elisabeth Sild 11.H** (õp Tiina Brock), II koha **Karlote Karm 11.M** (õp Monika Undo). III-IV koha jagas **Elis Tamm 11.MA** (õp Monika Undo).

12. klasside arvestuses saavutas I koha **Leelo Sula 12.H** (õp Tiina Brock), II koha **Marie Keldrima 12.H** (õp Tiina Brock).

14.2.5. Geograafiaolümpiaad

Piirkondliku geograafiaolümpiaadi võitis 10.M õpilane **Hugo Juurik**.

2. koht – **Elisabeth Sild** (11.H).

3. koht – **Lauri Veltmann** (11.MA).

Hugo Juurik kutsuti ka geograafiolümpiaadi vabariiklikku lõppvooru. Kõige kolme õpetaja oli Imbi Raudkivi.

14.2.6. Matemaatikaolümpiaad

Piirkondlikul matemaatikaolümpiaadil saavutas 10. klasside arvestuses

1. koha **Margetta Pajuste**, 10.LRS (õp Ülle Lumeste)

2.-4. kohta jagasid:

Keijo Vasar, 10.LRS (õp Ülle Lumeste)

Janar Voorel, 10.M (õp Ülle Lumeste)

Uku Viispert, 10.H (õp Viire Hints)

11. klasside arvestuses

1. koht **Pärtel Ruut**, 11.LR (õp Ülle Lumeste)

2. koht **Matteus Kalda**, 11.LR (õp Ülle Lumeste)

Margetta Pajuste kutsuti ka vabariiklikku lõppvooru Tartusse.

14.2.7. Keemiaolümpiaad

Piirkondlikul keemiaolümpiaadil saavutas 10. klasside arvestuses 1. koha **Margetta Pajuste**, 10.LRS (õp Kadri Mitt), 2. koha sai **Karel Markus Rääli**, 10.LRS (õp Kadri Mitt) ja 3. koha **Annely Bankier**, 10.LRS (õp Kadri Mitt)

11. klasside arvestuses sai 1. koha **Pärtel Ruut**, 11LR (õp Mall Vainola).

14.2.8. Usundiõpetuseolümpiaad

Usundiõpetuse olümpiaadil osalemiseks oli vaja kirjutada religiooniteemaline essee. **Aaria Lee Troost** pääses esitatud essee alusel usundiõpetuse olümpiaadi lõppvooru. Aaria Lee essee teemaks oli “Mens sana in corpore sano ehk “terves kehas terve vaim””. Aaria Lee juhendaja oli Karl Hein.

14.2.9. Filosoofiaolümpiaad

Raimond Hargats (12.S) pääses filosoofia olümpiaadi lõppvooru. Olümpiaadil osalemiseks oli vaja kirjutada essee etteantud filosoofilisel teemal. Raimondi essee pealkirjaks oli “Tahtevabadus, illusioon või päris?” Filosoofia olümpiaadi lõppvoor toimus Tartus 31. märts kuni 3. aprill. Raimondi õpetaja oli Karl Hein.

14.2.10. Majandusolümpiaad

10. märtsil toimus piirkondlik majandusolümpiaad. Piirkonnavoorus lahendati teoreetilisi ülesandeid ja praktilisi majandusülesandeid. Teematika hõlmas erinevaid mikroökoonoomika teemasid: turumajandus, nõudlus ja pakkumine, turu tasakaal ja turuhind, tarbimine, säästmine, ettevõtetus, ettevõtte rahastamine, tootmine, turundus, töajõud, majandusteaduse ajalugu, Eesti majanduselu ning perioodikas ilmunud majandusprobleeme. Olümpiaadil osales 152 õpilast 52 koolist.

Läänemaa paremusjärjestus:

1. koht **Aksel Tammann** (11.MA)
2. koht **Erko Puskar** (12.M)
3. koht **Kaur Robin Otsus** (11.MS)

Kõigi kolme õpetaja oli Imbi Raudkivi.

Aksel kutsuti piirkonnavooru ja üleriigilise paremusjärjestuse alusel majandusolümpiaadi lõppvooru 14. aprillil.

14.2.11. Füüsikaolümpiaad

Piirkondliku füüsikaolümpiaadi võitis Pärtel Ruut (11.LR). Pärtli juhendaja oli Kadri Mitt. Pärtel kutsuti ka füüsikaolümpiaadi lõppvooru Tartusse.

14.2.12. Margetta Pajuste saavutas vabariiklikul lingvistikaolümpiaadil 4. koha

LÜGi 10.LRS õpilane **Margetta Pajuste** saavutas vabariiklikul **lingvistikaolümpiaadil 4. koha ja II järgu**. Margetta on nimetatud ka Eestit rahvusvahelise lingvistikaolümpiaadil esindava võistkonna koosseisu. Võistkonna koosseisu arvati lõppvooru 4 parimat. Võistkonnale toimub täiendav treeninglaager. Margetta juhendaja oli õpetaja Maret Järveots.

14.2.13. Margetta Pajuste pälvis rahvusvahelisel lingvistikaolümpiaadil äramärkimise

Rahvusvaheline 19. lingvistikaolümpiaad toimus 25.-29. juulil 2022. Mani saarel korraldatud olümpiaadil osales sel aastal 185 võistlejat, kel tuli lahendada ülesandeid tegusõnade morfoloogia lahtimõtestamisest aborigeenide sugupuu kokku panemiseni.

Eestit esindas neljaliikmeline võistkond, kuhu kuulus ka LÜGi 11.LRS õpilane **Margetta Pajuste**. **Margetta pälvis olümpiaadil äramärkimise.**

14.2.14. Eesti kirjanduse olümpiaad

12.M klassi võistkond koosseisus Lisanna Maasikas, Birgitta Vare ja Aliis Vatku pääses aprillis toimuvale eesti kirjanduse olümpiaadi lõppvooru. 18. novembril oli eesti kirjanduse olümpiaadi eelvoor Moodle`is. Teemaks oli Tammsaare ja Kivirähki elu ja looming. Kokku osales eelvoorus 85 võistkonda. Lisanna, Birgitta ja Aliisi juhendaja oli õpetaja Monika Undo.

14.2.15. 12.M klassi võistkond osales eesti kirjanduse vabariiklikus voorus

Aliis Vatku ja Veiko Vilta 12.M klassist osalesid eesti kirjanduse olümpiaadi vabariiklikus voorus. Olümpiaadi teemaks oli Tammsaare ja Kivirähki elu ja looming. Olümpiaadi eelvoor oli veebipõhine. Lõppvoor toimus Gustav Adolphi gümnaasiumis 2. aprillil. Kohal oli ka kirjanik Andrus Kivirähk.

Kuigi võistkonnad olid 3-liikmelised, pidi LÜGi võistkond viimasel hetkel astuma võistlustulle 2-liikmelisena. Aga isegi ebavõrdselt positsioonilt alustades saadi väarikalt hakkama. Aliisi ja Veiko juhendaja oli õpetaja Monika Undo.

Aliisi mõtted: „*Vabariiklik kirjandusolümpiaad mulle tegelikult väga meeldis. Isegi kui hommikul valitses paanika, et kuidas me kolmanda tiimiliikmeta hakkama saame, siis lõpuks kõik ikkagi laabus. Hommikul startisime Veikoga Tallinna poole, endal selline väike elevus sees. Autosõidu ajal proovisime Kivirähki ja Tammsaare kohta veel nii palju korrata, kui suutsime, aga küsimused tuld ikkagi hoopis teisest ooperist. Näiteks ühes küsimuses pidi teadma, kes oli Tammsaare naaber, kui ta elas oma naise Käthega kunagisel Õuna tänaval. Sellele küsimusele ei osanud vist keegi vastata, aga vastus oli Jaan Kross. See on ju iseenesestmõistetav. Huvitav oli jälgida ka teisi osalejaid, kõik olid muidugi väga pühendunud, mõni isegi fanaatiline. Lisaks oli tore tutvuda Gustav Adolphi gümnaasiumiga, mis polnudki nii ilus nagu meie kool. Tähelepanuväärne oli hoopis kooli asukoht.*“

14.3. Mitmesugused konkursid ja võistlused

14.3.1. Selgusid omaloomingukonkursi „Minu Haapsalu“ võitjad

4. detsembril toimus Lääne Maakonna Keskraamatukogu lugemissaalis omaloomingukonkursi „Minu Haapsalu“ lõpuüritus. LÜGi õpilastega olid kohtuma tulnud kirjanikud Adam Cullen ja Aidi Vallik. Autorid rääkisid kirjutamisest, Haapsalust, kirjanikuks olemisest, oma Haapsalu kirjutistest. Ühtlasi valisid Cullen ja Vallik välja parimad Haapsalu-teemalised eesti haikud (4+6+4 silpi).

Meie õpilaste looming mõjus kirjanikele inspireerivalt. Näiteks kirjutas Adam Cullen pärast pikemat vahet taas Haapsalu-teemalisi haikusid, neid luges ta kohtumisel ette.

Kõik konkursil osalejad said Adam Culleni autogrammiga haikukogumiku „Väikses linnas“, võitjad ka Aidi Valliku autogrammiga „Minu Haapsalu“. Eripreemia omanikud said kingiks Adam Culleni esimese luulekogu „Lichen/Samblik“ ja Aidi Valliku „Imelood“.

Lõpuüritusel vaatasime Haapsalu-teemalistest haikudest valminud videot, kuulasime Aliis Vatu 10. klassis kirjutatud ja toona Enno omaloomingukonkursil auhinnatud Haapsalu-ainelist lustlikku, kohati sürrealistlikku lugu Rahel Aurelia Straussi esituses, maiustasime. Kuna oli advendiaeg, siis ei saanud üle ega ümber piparkookidest, mandariinidest ja glögist.

Õpilastel jagus ürituse kohta vaid kiidusõnu, seda peeti harivaks, ägedaks ja meeleolukaks, loovust arendavaks. Meeldis, et sai tutvuda kaasõpilaste töödega video vahendusel. Kuna lõpuüritusele tuli ka gümnasiste, kes ise võistlusel ei osalenud, kuid soovisid kirjanikega kohtuda, siis nendelt jäi kõlama mõte, et „miks me küll ise haikusid ei kirjutanud“. Lisaks toodi välja, et kirjanike sõnad motiveerisid kirjutamisega jätkama. Tõsteti esile Aidi Valliku ja Adam Culleni väga head jutustamisoskust. Kiideti raamatukogu hubast ja mõnusat keskkonda, mis oli just see õige säärase ürituse läbiviimiseks.

Konkursile esitatud tööde juhendajad olid eesti keele ja kirjanduse õpetajad Tiina Brock ja Monika Undo.

Omaloomingukonkurss toimus Haridusministeeriumi ja Haapsalu Linnavalitsuse huvihariduse ja huvitegevuse projekti toetusel koostöös Lääne Maakonna Keskraamatukoguga.

Omaloomingukonkursi „Minu Haapsalu“ lõpuüritus

Foto: Ilme Sepp

14.3.2. Kättriin Vichterpal – 3. koht võistulugemisel

28.01.2022 toimus üleriigiline võistulugemine Hansenist Tammsaareni Albus juba 19. korda. See konkurss populariseerib noorte seas Tammsaare loomingu lugemist ja analüüsimist. Konkursil loeti peast kuni 5 min pikkusi katkendeid vabalt valitud Tammsaare teosest, võisteldi neljas vanuserühmas. Võistlesid V-VII kl; VIII-IX kl, X-XII kl ja täiskasvanud, sh vilistlased, (kutsekool, kõrgkool jt). Kättriin Vichterpal (12.H õpilane, juhendaja Tiina Brock) saavutas sellel võistulugemisel oma vanusegrupis 3. koha.

Läänemaa Ühisgümnaasium osales sellel konkursil esimest korda. Kooli esindasid Kätriin Vichterpal (12.H) ja Elise Tilk (11.H). Kätriin esitas Tammsaare lühijutu „Hea valitseja“ ja Elise miniatuuri „Laulik“.

Avamisel viis näitleja Eva Koldits läbi soojenduse, et võtta maha esinejate pinged. Esinesid Albu Põhikooli õpilased. Kõik vanuserühmad võistlesid samal ajal erinevates ruumides. Iga vanuserühma hindas eraldi 3-5-liikmeline žürii. Žüriiesimeesteks olid tuntud näitlejad, lavastajad, avaliku elu tegelased; liikmeteks suure staažiga hindajad koduvallast. Lõunavaheajal toimusid ekskursioonid giidi juhendamisel. Pärast lõunat andsid žüriide esimehed tagasisidet esinejatele ja juhendajatele. Autasu sai igas vanuserühmas kolm esimest kohta ning kaks eripreemiat.

Üritust on toetanud Haridus- ja Teadusministeerium, SA A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel, JOL, EEEELTS, kultuurkapital, Järva vallavalitsus, Albu Pk, MTÜ Kultuuri- ja Haridusselts, Üksmüts. TÜ Narva Kolledž. Projekti juht Enda Trubok.

Tiina Brock, emakeeleõpetaja

14.3.3. TalTech majandusvõistlus gümnaasistidele

TalTech majandusvõistlus toimus 22. jaanuaril 2022.

- Sihtrühm – gümnaasiumiõpilased üle Eesti.
- Teematika – teadmised ja arusaam majandusest ning aktuaalsed, arendavad ja loogilist mõtlemist eeldavad majandusvaldkonna ülesanded.
- Korraldajad – TTÜ eksami- ja olümpiaadikool ja majandusteaduskond.

Tänavu registreerus võistlusele 114 gümnaasisti. Läänemaa Ühisgümnaasiumist osalesid 11.M klassi kaks õpilast, kes saavutasid toredad tulemused:

- Kert Kallas – 12. koht
- Lauri Veltmann – 24. koht

Juhendaja Imbi Raudkivi.

14.3.4. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse võitis Riin Katie McLave

17. veebruaril toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumis Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistlus.

Seekordne kõnevõistlus oli erakordselt populaarne, kokku astus oma kõnedega üles 20 õpilast. Kõnetekste hindas žürii koosseisus: Tiit Salumäe (Eesti Evangeelne Luterlik Kirik, piiskop), Kristel Engman (Vabariigi Presidendi Kantselei, diplomaat ja vaimulik), Kaire Reiljan (Lääne Elu peatoimetaja), Imbi Paju (kirjanik), Karel Rahu (Läänemaa Ühisgümnaasium, lavakunsti õppejõud), Janne Rau (Tallinna Ülikool, üliõpilane-praktikant), Kalle Lõuna (Läänemaa Ühisgümnaasium, ajalooõpetaja). Esinejatele kõne teemat täpselt ette ei antud, žanriliselt oli tegemist pidupäevakõnega.

Võistlust modereeris Kalle Lõuna. Kirjanik Imbi Paju jagas õpilastele oma mälestusi meie vilistlasest Heino Noorest. Kõnevõistlust kommenteeris Imbi Paju järgnevalt:

„Kõne on suur kunst, see ühendab, ülendab, ravib üksikinimest, perekonda, riike.... Nii tore oli olla selle kunsti kujunemise sees. Noori on hea kuulata ja neile on tore hoogu anda, neis on ehedat tunnet ja tarkust.“

Tulemused:

- I koht Riin Katie McLave, 10.H, kõnega „Mis tähendab minu jaoks Eesti?“ Juhendaja Tiina Brock
- II koht Kristofer Jalonen, 12.M. kõnega “Vabadus”. Eripreemia heinonooreliku esituse eest. Juhendaja Monika Undo
- III koht Miia Krips, 10.H, kõnega „Eestimaa kui minu võimalus”. Juhendaja Tiina Brock
- IV koht Aliis Vatku, 12.M, kõnega „Mida tähendab olla eestlane?“ Juhendaja Monika Undo
- V koht Birgitta Vare, 12.M, kõnega „Eestist Eestile, üdini ausalt“, Lääne Elu eripreemia. Juhendaja Monika Undo

Riin Katie McLave kõne kanti ette ka 24. veebruaril aktusel Toomkirikus, Kristofer Jaloneni kõne 21. veebruaril LÜGi vabaõhuaktusel.

Imbi Paju kirjeldas parimaid esitlusi järgnevalt:

„Riin Katie McLave, kes rääkis sellest, milline muinasjutuline maa Eesti talle senini on olnud ja kuidas talle teeb nüüd muret õpilaste negatiivsus, ajakirjandus, sallimatuse ja kurjuse õhutamise. Sellele vaatamata ta armastab Eestit, aga selle armastusega kaasneb nüüd see valu. Kõne väärtustas riiki, inimest ja üksteise hoidmise vajadust.“ Kristofer Jaloneni heinonooreliku kõne kohta kirjutas Imbi Paju: „Kõne tõi meelde Paul-Erik Rummo ajakirjas Looming 1968. aastal ilmunud julge luuletuse „Saatja aadress“, ka seal mainiti ära metsavennad. Tollal tõi see luuletajale kaasa poliitilisi probleeme. Nüüd on noor autor sama uljas ja leidlik, kui meie elav klassik. Meeldib, et noormees julgeb eristuda ja kasutada oma loovust.“

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja

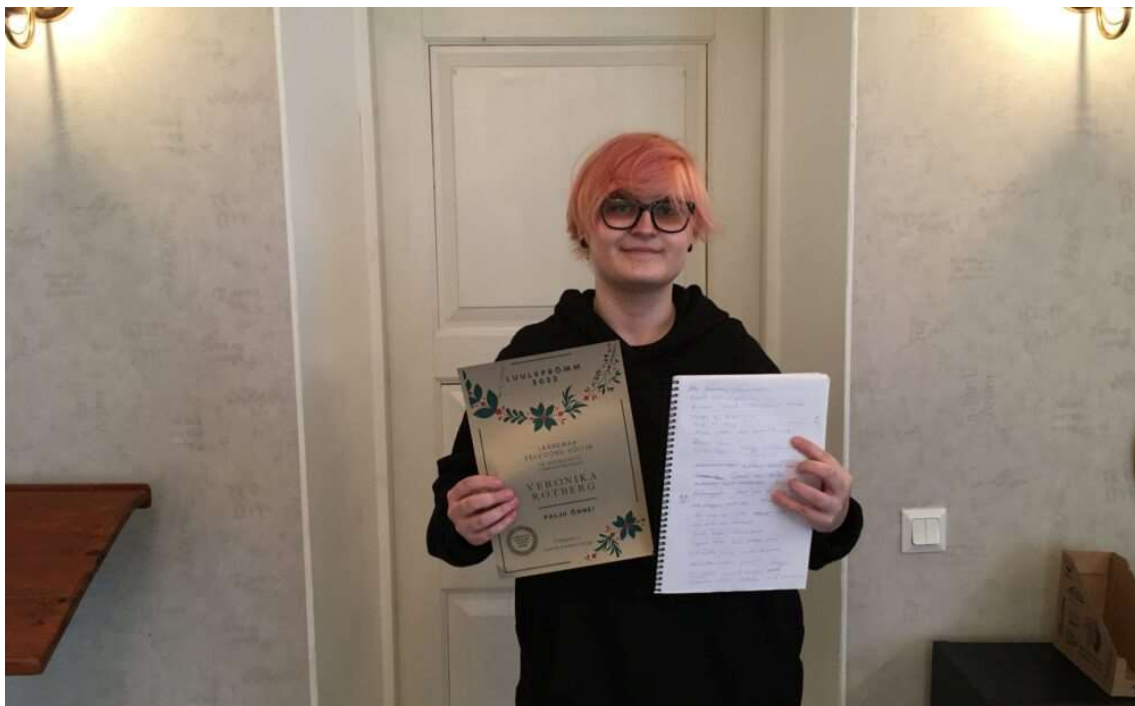
Katie McLave esitamas kõnet „Mis tähendab minu jaoks Eesti?“

14.3.5. Luuleprõmm 2022 võitja on Veronika Rotberg

17. veebruaril toimus Luuleprõmmi Läänemaa eelvoor. Poetry slam ehk luuleprõmm on luulevõistlus, kus autorid ise esitavad oma trükis avaldamata loomingut.

Võistlusel oli võistlejatel aega kuni 3 minutit, et ette lugeda üks või mitu luuletust. Korraga oli laval üks esineja, abivahendite (kostüümide, muusikainstrumentide, laulmise jms) kasutamine ei olnud lubatud. Erandiks oli enda luuletuste märkmik ja/või lehed või nutitelefoni, millelt loeti.

Luuleprõmmi Läänemaa eelvooru vanema vanuserühma võitjaks tuli Veronika Rotberg (12.S), kes esindab Läänemaad märtsi lõpus Tartus toimuval lõppvõistlusel. Žürii tunnustuse pälvis veel Mauri Siider (11.MS)

Veronika Rotberg Luuleprõmmil

Foto: Haapsalu Lasteraamatukogu

14.3.6. LÜGi õpilased olid edukad esseekonkursil „Minu keel“

Toimetaja tõlkebüroo, Eesti Keele Instituut, Eesti Emakeeleõpetajate Selts ja Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituut korraldasid emakeelepäeva puhul esseekonkursi „Minu keel“.

Esseekonkursile laekus väga palju vahvaid esseesid, kokku 140 tööd. Kokku valiti välja viis parimat tööd ja anti ka mitu eripreemiat. Eripreemia pälvisid ka meie kooli õpilased Miia Krips (10.H), Julia Snigurskaja (10.H), Sille Kolga (10.H), Anastasiya Chertova (11.H), kes saavad kingituseks raamatupoe kinkekaardi. Kõikide nende õpetaja on Tiina Brock.

Auhindadega tunnustati ka kolme õpetajat, lisaks Türi ühisgümnaasiumi ja Hugo Treffneri gümnaasiumi emakeeleõpetajatele ka Läänemaa ühisgümnaasiumi emakeeleõpetajat Tiina Brocki, kelle õpilaste tööd paistsid silma väga hea keelekasutuse, analüüsioskuse ja originaalsuse poolest.

Lisaks esitas vilistlane Katrina Lehis kolme neist auhinnatud esseedest emakeelepäeva ettelugemisel presidendi kantselei ees, kus 70 Eesti inimest loevad erinevaid eestikeelseid tekste.

14.3.7. Carl Marten Aru võitis Ernst Enno etluskonkursi

16. märtsil toimus Ernst Enno etluskonkurss „Nali naljaks“.

- I koha võitis Carl Marten Aru (11.MS). Juhendaja Monika Undo.
- II koha pälvis Mauri Siider (11.MS). Juhendaja Monika Undo.
- III koha sai Jasper Klippberg (10.H). Juhendaja Tiina Brock.

14.3.8. Hugo Juurik saavutas konkursil „Parim noor instrumentalist 2022“ II koha

Loode-Eesti regionaalsel kitarriõpilaste konkursil „Parim noor instrumentalist 2022“ saavutas Hugo Juurik (10.M) IV vanuserühmas (15-19-aastased) II koha.

Hugo Juurik esinemas.

Foto: erakogu

14.3.9. Pärtel Ruut ja Margetta Pajuste olid edukad matemaatikavõistlusel Känguru 17. märtsil toimus maailma populaarseim matemaatikavõistlus Känguru, mille eesmärgiks on mänguliste ülesannete kaudu populariseerida matemaatikat.

Student vanuserühmas (11.-12.klass) saavutas Pärtel Ruut (11.LR) vabariigis 5. koha. Osavõtjaid oli 866.

Juunioride vanuserühmas (9.-10. klass), kus oli 2375 osalejat, sai Margetta Pajuste (10.LRS) 32. koha.

Mõlema juhendaks oli õpetaja Ülle Lumeste.

14.3.10. Tallinna Polütehnikumi kuuendal filmifestivalil pärjati LÜGi “Restart” parima stsenaariumi eripreemiaga. Filmi autorid on Ralf Lamp (10.M), Märt Õiglas (11.H), Erko Puskar (12.M) ja Sander Põldmaa (11.MS).

14.3.11. LÜGi õpilased olid edukad Enno omaloomingukonkursil

Kuna on raamatukogude aasta, siis kandis tänavune Ernst Enno omaloomingukonkurss pealkirja „See juhtus raamatukogus...“ LÜGi õpilased olid võistlusel edukad.

I koht Joosep Plamus „Tristise kiindumus“, (12.H)

I koht luuležanris Victoria Požidajeva „See juhtus raamatukogus“ (11.H)

II koht Elise Tilk „See juhtus raamatukogus“, (11.H)

III koht Greta-Piia Peberg „See juhtus raamatukogus“, (11.H)

Kõigi nelja juhendaja on Tiina Brock

Ergutusauhinnad

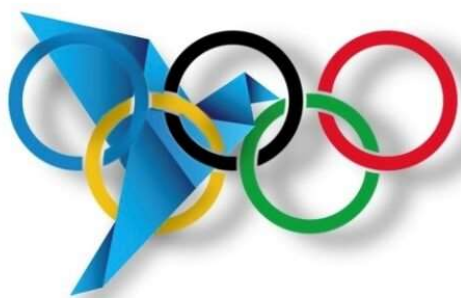
Tanel Metshein „Kuidas leida endale huvitav raamat“, (10.M)

Mia Rahel Kander „Kuidas ma väiksena lapse varastasin, (10.H)

Mia Mai Männiste „See juhtus raamatukogus“, (12.H)

Taneli juhendaja on Monika Undo, Mia Raheli ja Mia Mai juhendaja on Tiina Brock.

14.3.12. Läänemaa Ühisgümnaasiumi III olümpiamängude logo konkursi võitis Reli Rosenberg

Konkursile laekus viis tööd kolmelt autorilt. Pildil Reli Rosenbergi loodud LÜGi olümpiamängude logo

14.3.13. LÜGi parimad meemimeistrid

Eesti Kunstikoolide Liit tähistas keskkonnakuud õpilaste keskkonnateemalise meemikonkursiga. Kokku laekus konkursile 99 tööd, millede hulgast valis kolmeliikmeline žürii oma lemmikud – 14 õpilase tööd. Töödele ei jagatud kohti, vaid äramärgitud töid hinnati võrdselt ilma pingereata.

LÜGist märgiti ära kolme õpilase tööd: Kättriin Vichterpal (12.H), Elise Tilk (11.H), Elisabeth Sild (11.H).

Žürii hulka kuulusid fotokunstnik ja fotodokumentalist Annika Haas, kunstnik ja keskkonnaaktivist Torm Parts ning Eesti Kunstikoolide Liidu esindaja Rita Proos. Žürii hindas tööde valikul teemakohasust, keelekasutust, üllatuslikkust, oskust meemiformaati kasutada ning omaloomingu osakaalu. Kõik äramärgitud tööd said preemia.

Tiina Brock, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, humanitaarsuuna juht

Meemi autor Elisabeth Sild 11.H klassist

“Ma lähen poodi ainult saia järele.” Mina poest tagasi tulemas:

Meemi autor Kättriin Vichterpal 12.H klassist

Meemi autor Eliise Tilk 11.H klassist

14.3.14. LÜGi tüdrukud võitsid vabariikliku kodutütarde patrullvõistluse Ernake

4.-5. juunil toimus Pärnumaal vabariiklik kodutütarde patrullvõistlus Ernake, mille võitsid esmakordselt võistluste ajaloos Lääne ringkonna tüdrukud. Naiskonna koosseisu kuulusid LÜGi õpilastest kodutütred Mia Mai Muru (11.LR), Briti Elise Jõpiselg (11.H) ja Henrieth Kampmann (11.H).

14.3.15. LÜGi õpilased osalesid Enno päeval

8. juunil on Ernst Enno sünniaastapäev. LÜGi õpilased osalesid Enno päeval, lugedes ette Enno omaloomingukonkursi “See juhtus raamatukogus...” ja Läänemaa Keskraamatukogu võistluse “Minu raamatukogu” töid.

Kohal oli ka Enno lapselaps kirjanik Elin Toona, kes innustas noori kirjutamisega jätkama. Ka teistelt said LÜGi õpilased sooja vastuvõtu osaliseks.

Oma töid esitasid Ralf Lamp (10.M), Mauri Siider (11.M), Elisabeth Sild (11.H), Grete Sallo (11.H), Saamuel Radzиковski (11.H) ja Kadriin Lillelaid (11.H). Õpilaste juhendajad olid Tiina Brock ja Monika Undo.

14.3.16. LÜGi õpilased olid edukad kirjandusvõistlusel „Minu raamatukogu“

Raamatukogude aasta puhul korraldas Läänemaa Keskraamatukogu kirjandusvõistluse „Minu raamatukogu“.

Noorte vanusegrupis saavutas I koha Elis Kesküla (11.H).

Eripreemia tõsielulise naljaloo eest anti välja Rageri Keelusele (10.M).

Veel said eripreemiad Briti Elise Jõpiselg (11.H), Diana Snigurskaja (10.H), Riin Tammet (10.H) ja Kadriin Lillelaid (11.H).

Elise, Briti Elise, Diana, Riinu ja Kadriini juhendaja oli Tiina Brock. Rageri juhendaja oli Monika Undo.

15. Äramärkimist ja esiletoomist väärivad õpilaste tööd

15.1. Riin Katie McLave kõne „Mida tähendab minu jaoks Eesti?“. Eesti Vabariigi

104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse I koht

Mis tähendab minu jaoks Eesti?

Tere, head õpilased ja õpetajad!

Mina olen siin täna rääkimas, mis tähendab minu jaoks Eesti.

Minu elu on alati olnud seotud kahe keelega – eesti keele ja inglise keelega.

Ma olen kogu elu elanud Iirimaa, Dublinis, välja arvatud paarinädalased suvised reiseid Haapsalusse sugulasi külastama.

Aga enne minu tulekut siia, Läänemaa Ühisgümnaasiumisse, kaheks kuuks, võin ma ausalt öelda, et mul on alati väga spetsiifiline mulje Eestist olnud.

Eestimaa on olnud minu jaoks nagu paradiis maa peal.

Eestlased olid minu jaoks alati õnnelikud, eestlased on olnud alati sõbralikud - omamoodi.

Eestis pole keegi päris vaesuses ja elu on kõikjal turvaline.

Seda ei saa öelda, et need mõtted ei oleks tõsised. Need on nostalgilised mälestused. Need on ühe lapse mõtted, kes tunneb sidet riigi ja kultuuriga, kus ta ei ole kunagi elanud. See on ühe lapse nägemus, kes kunagi ei saa täiesti olla osa sellest rahvusest.

Pealegi, ma olen kahest rahvusest, kahe erineva identiteediga.

Minu elukvaliteet siin Eestis on väga hea olnud. Aga minu arvamused Eesti kohta on muutunud. See on põhiliselt juhtunud kahe asja pärast.

Esiteks minu kogemused Eesti noortega, eriti siin Läänemaa Ühisgümnaasiumis.

Eesti noored on rahulolematud oma eluga.

Nad tunnevad tohutu palju pinget koolis, nad on vihased poliitiliste situatsioonide pärast ja nad on mures kliimamuutuse pärast.

Teiseks, ma olen hakanud eestikeelseid ajalehti lugema. See on minu silmad avanud Eesti probleemide osas – Eesti on poliitiliselt lõhestunud.

Osadele ei meeldi võõramaalased.

Kui minu väike emamaa tulevikus ei taha lasta enam sisse immigrante, kuhu siis mina sobin selles maailmas? Kuhu ma väliseestlasena paigutaksin siin Eestis? Kuhu ma paneksin need eestlased, kes elavad välismaal ja on seal oma perekonna loonud? Kas on ka nende jaoks siinses paradiisis ruumi? Kui need on siiski ainult minusugused väliseestlased ja pooleestlased, kes lastakse sisse, kas see on siis ikkagi paradiis?

Kui mina tulin siia, ma lootsin tõestada endale, et ma saan Eestis hakkama, ja mõnes mõttes olen saanud: ma sünnin eesti toite, räägin eesti keelt ja ma loen eesti raamatuid. Aga ma lahkun Eestimaa kahjuks selle purunenud illusiooniga, et Eestimaa on paradiis. See on kõige tähtsam asi, mida ma olen õppinud. Sellepärast, et alles pärast seda, kui me näeme, et midagi on valesti, ainult siis saame seda parandada.

Paradiisimaast on saanud päris maa. Päris maailmas on alati probleemid, aga probleemide lahendus on lihtne – sallivus ja avatud meel. Mõelge näiteks nende kaasmaalaste peale, kes on oma juured teise maa mulda istutanud, enne kui te sulgute ukse teisest kultuurist saabuvate inimeste ees. Eestimaa on mulle endiselt kallis, aga näen teda nüüd ilma roosade prillideta. Vabariigi aastapäev on oluline kõigile eestlastele – ka neile, kes elavad Austraalias, Ameerikas või Iirimaa. Ma soovin kõigile eestlastele üle kogu maailma head vabariigi aastapäeva.

Aitäh, et mind kuulasite!

Riin Katie McLave 10.H

15.2. Kristofer Jaloneni kõne „Vabadus“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse II koht, eripreemia heinonooreliku esituse eest.

Vabadus

Vabana võid käia püstipäi.

Vabana võid olla nii, kui näib.

Vabana võid, tunda end just Eestis.

Just selline ongi Eesti. Vaba.

Vabadus on õigus, mis on kõigile võrdne.

Naudi seda kas üksinda, sõpradega, perega või lausa metsavendadega.

Ai-tših, ai-tšah, ai-tšah, ai-velled.

Nii laulsid meie esivanemad, patrioodid ja teised eestlased.

Usuti, et ükskord me võidame niikuinii.

Seda ka tegime.

Selline võimas jõud peitub eestlastes.

Kui tahame, siis peatame lõvi.

Kui tahame, kõik kolm karu minema viime.

Kui tahame, võime Hiina müürini ka Eesti piirid lükata.

Tänu teile, tänu teile kõigile, ongi Eesti just selline, nagu ta on täna.

Armas ja usaldusrikas.

Järsku 24. veebruaril tähistab Eesti oma 104 aastat vabana.

Ma usun ning loodan, et iga eestlane tunneb uhkust sellel päeval ja heiskab uhkusega üles Eesti lipu.

Sinimustvalge.

Ma olen uhke, et elan Eestis.

Oma kodumaal, mille vabaduse nimel olen valmis ka surema.

Nüüd lausungi.

Vabana ja vabana edasi.

Kristofer Jalonen 12.M

15.3. Miia Kripsi kõne „Eestimaa kui minu võimalus“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse III koht.

Eestimaa kui minu võimalus

Lugupeetud kuulajad ning kohalviibijad!

Jalutasin kord lumisel metsateel ning korraga, mõeldes olukorrale, mis meid, kui eestlasi hetkel muretsema paneb tekkisid mul küsimused- mis on puudu õnnelikkusest ja rahulolust? Miks me ei väärtusta võimalusi, mis on meile antud? Tollel hetkel teadsin, et see kõik algab eelkõige iseendast, sest muutused algavad minust ning ma pean, ei, mul on vaja seda teha, et mitte alla anda. Jalutuskäigul metsas takistas mu teed mahakukkunud puu. Nüüd oli küsimus kas minna ümber, tagasi või ronida üle? Muidugi tuleb takistus ületada ja kindlalt edasi liikuda.

Mul on võimalus muuta iseennast. Olla olemas enda sõpradele, lähedastele ja tuttavatele. On võimatu armastada maailma enda ümber, kui ei armastata iseennast. Ma soovin, et inimesed märkaks ning aitaks neid, kelle elutee ei ole olnud kõige helgem. Annaks endast parima, et muuta ka Eesti tulevikus kohaks, kus kõigil inimestel oleks hea ja turvaline olla. Jah, seda ei saa teha nüüd ja kohe, kuid see on võimalik, astudes pisikesi samme selle suunas. Ma olen kuulnud inimestelt, et mis see minu panus ikka loeb, seda pole märgata, aga uskuge mind, et iga inimene on vajalik.

Mul on võimalus olla mina ise. Milleks põgeneda selle eest, kes ma tegelikult olen? Ei tasu end varjata, tuleb julgeda erineda, sest kõik inimesed on omapärased ja see teebki Eesti riigi eriliseks. Mulle väga meeldis ning see jäi ka mu hinge, kuidas üks inimene vestluse käigus ühe äärmiselt mõtlemapaneva küsimuse esitas ning see kõlab järgnevalt - kas sina oled proovinud leida endas üles see väike laps, kellel olid suured unistused ning kes oli alati valmis proovima uusi väljakutseid? Ta on keegi, kes ei karda erineda, läheneb olukordadesse loominguliselt, ta jääb iseendaks ning kes kuulab ennekõike oma südant. See mõte on minuga alati kaasas ning siinkohal ma väga soovin, et kõik leiaksid endas selle lapse üles ning kui enese seest on kuulda kasvõi vaikset häält, kes ütleb: “Palun, ära

unusta mind!”, siis kuulake teda, tal on õigus. See võib olla midagi, mis on samm lähedemale just sellisele tulevikule nagu inimene seda ise soovib. Kui leian endas selle lapse üles, siis võin julgelt väita, et just selline ongi tegelik mina. Võimalus aktsepteerida ennast just sellisena nagu ma olen, sest kõik inimesed on imelised, mitte keegi pole kellestki halvem. Miks kaetakse tegelikkust maskiga, kui selle all on peidus midagi väga erilist?

Kõigil on võimalus vaadata maailma just sellisena nagu me ise sellest unistame. Jah, elus on palju kohutavaid hetki ning keerulisemaid aegu, aga see ei tähenda, et inimestel puuduks usk ja lootus. Iga inimese sees on olemas üks, mille taga on peidus midagi väga sügavat ning tähendusrikast. Kui avasin endas selle ukse, siis see vaatepilt võttis mind sõnatuks-see oli täis armastust, taevasina, helgust ja võimalust olla mina ise. Üha sügavamale enda sisemusse astudes ja seal ringi vaadates taipasin, et osake Eestit elab ka minus, seega on Eesti nagu inimene, kellel on omad mõtted, tunded, arvamused ning emotsioonid-viimased on minu jaoks kõige erilisema tähendusega. Kui meil, eestlastel läheb hästi, siis ta rõõmustab koos meiega ning kui on keerulisemaid aegu, siis on ta meie kõrval alati toeks ning näitab meile valgust, et kõik on võimalik.

Meie, eestlased oleme andnud võimaluse kodumaale ning ta on ehitanud oma tee meie südamesse. Märgakem ning väärtustagem seda võimalust! Hetk, mida märkame, on see, mis tärkab-just see kirjeldab meie suhet Eestiga. Tihti me otsime lootust ja unistusi kaugelt, kuid seisatame korraks ning avame silmad ning vaatame maailma, mis meid ümbritseb ning mis on käega katsutav-vahel on just see, mida me tegelikult otsime ning ootame otse meie silme all.

Meil, eestlastel on võimalus ületada takistused kui mahakukkunud puu metsateel, kuid selleks on meil vaja jõudu ja visadust. Kuulen igapäevaselt, et inimesed soovivad muutusi, sest kõik oleks justkui halb. Siinkohal arvan, et kõik inimesed on suutelised Eesti tulevikku panustama ning andma endast parima, sealjuures rahulolu säilitades. Igaühe sees on olemas lootusekiir tuleb julgeda teha muutusi ning mitte karta neid! Kui ei proovi, siis ei saagi teada, kas see oli hea otsus või saaks kuidagi teisiti.

Armas Eesti, ma olen uhke Sinu üle ning ma olen tänulik, et Sa pole alla andnud, annad meile, eestlastele võimaluse elada Sinu ehitatud majas, mis on hubane ja täis armastust, aitäh, et pakud meile mitmekülgset ning turvatunnet! Paljud inimesed maailmas küll ei tea, kus kohas Sa täpselt asud, aga mina leian, et sellel pole tähtsust, meie teame, kus me Sind leiame ning see ongi kõige tähtsam! Kui armud, siis tardud- see lause kirjeldab meid, kui eestlasi ning on põhjuseks miks me Sinu juurest ei lahku ja kui kaugenemegi, siis leiame tee alati tagasi. Mõeldes eelnevale soovin ma tsiteerida A.H.Tammsaaret: “Suurim õnn on armastus...” ning see on miski, mis on omapärane meie kallile Eestile!

Ilusat Vabariigi aastapäeva!

Täna kuulamast!

Miia Krips 10.H

15.4. Aliis Vatku kõne „Mida tähendab olla eestlane?“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse IV koht.

Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõne

Mida tähendab olla eestlane?

Mida tähendab olla eestlane? On see vaid üks olemise soov, kuuluvustunne või midagi enamat? Kas eestlane saab olla ainult eestlane? Või keda üldse saab eestlaseks pidada?

Toomas Hendrik Ilves on öelnud:

„Eesti identiteet on sügavalt keeleline: sa oled eestlane, kui sa räägid eesti keelt. Keel on meie usk ja meie ideoloogia ja see on ka see, mis defineerib eestlast.“

Eesti keel on kindlasti eestlaseks olemise üks alustaladest. Ilma keeleta ei saa, ilma selleta puuduks justkui sidusaine, mis kõiki komponente ühendaks. Samas üks ei välista teist. Ehk meie päritolu ei määra meid. Näiteks olles venelane ei sega see mul olemast samal ajal ka eestlane. Keel on see, mis meid ühendab. Eriti eestikeelsed laulud kätkevad endas

mingit ühendavat väge, mis looks justkui täpselt õige tunnetusliku pinna olemaks eestlane.

Üle ega ümber ei saa ka juurtest. Me oleme üks vähestest rahvastest, kes on säilitanud oma juured, oma sidemed esivanematega. Meie juured ulatuvad väga sügavale, andes jõudu väele, mis avaldub nii rahvariidemustrite, taimetarkuse kui ka regilaulude näol. Side minevikuga annab teatava kindlustunde sel pöörasel ajal. See annab teatava kindluse küsimusele, kes me oleme. Isegi kui meid on eestlastena pidevalt alla surutud, isegi kui meid on pidevalt peetud matsi- ja orjarahvaks, öeldud, et meis pole kangelast ega võitjat, oleme tegelikult tugev rahvas, kel on, millele toetuda. Me saame toetuda oma juurtele ja niisamuti metsale, mis kasvab sellest üleval pool.

Valdur Mikita on tabavalt märkinud:

„Igas korralikus Eestimaa suguvõsas on vähemalt üks inimene veidi metsa poole.“

Teiste rahvaste meelest võime me tõepoolest väheke metsa poole olla. Kindlasti heas valguses, sest just see muudabki meid eriliseks. Eestlast iseloomustab metsalik rahu ja metsalik tarkus. Aga et see ka kestaks, tuleb nii metsa eest meie ümber kui ka metsa eest meis eneses hoolt kanda. See on hea elutarkus, mille järgi elades suudaksime veel kaua jätkusuutlikult eksisteerida.

Eestlaseks olemine kätkeb endas ka sisemist tunnetust. Tunnet, et ma kuulun siia. Iga inimene oma südames tahab ju kuhugi kuuluda. See on justkui tugev karjainstinkt, ilma milleta on meil raske olla. Kuuluvustunne annab meile turvatunde ja toob ka sisemise kindluse. See seob meid tervikuks, mida on raske lõhkuda. Annab ka üksikisikule võime olla suur.

Tsiteerin Jaan Krossi:

„Meid, eestlasi, on niivõrd vähe, et iga eestlase siht peab olema surematu!“

Võin öelda, et eestlane ongi juba surematu. Meil ei ole vaja end tõestada suurrahvana, sest oleme surematud läbi oma keele, laulude, mustrite ja metsa.

Lõpliku eestlase olemuse määrab ära siiski enesetunnetus. Sisemine teadmine, millele ei saa vastu rääkida, vaid millel pigem kindlalt kulgeda. Ning olles tundelt eestlane koos oma looduse ja sõnaväega soovin Sulle, kallis Eesti, pikka iga nüüd ja alati!

Aliis Vatku 12.M

15.5 Birgitta Vare kõne „Eestist Eestile, üdini ausalt“. Eesti Vabariigi 104. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse V koht, Lääne Elu eripreemia.

Eestist Eestile, üdini ausalt

On aasta 2022, eestlased tähistavad oma vabariigi 104. sünnipäeva. Usun, et oleme tänaseks kuulnud piisavalt isamaad ülistavaid kõnesid meie mustast mullast, suitsupääsukestest ja Koidulast.

Aga olgem ausad – suitsupääsuke on ilus senikaua, kuni ta sinu räästasse pesa ei tee. Ja Koidula kaunis, kuni tema luulet ise lugema ei pea.

Kas siis ERSO kontserdid on tõepoolest eestlaslikumad kui Metsatõllu omad?

Kas sinine rukkilill suudab tõepoolest rääkida rohkem lugusid, kui Türisalu panga all pealtnäha ohutuna tuksuv sama tooni vesi?

Mina ei ole Eesti patrioot. Ja ilmselt selleks ka iialgi ei saa.

Siiski, olles elanud välismaal, olles reisinud pikalt ja palju, on just Eesti see koht, mis mind nii tugevalt enda poole tõmbab. Olgu, mis ta on, siin on **kodu**.

Meie Maarjamaa pole minu jaoks pelgalt imeilusad sood, laulupidu ja Skype, mille üle me kõik nii tohutult uhked oleme. Ei!

Mind köidavad ka kõige hallimad, sopasemad ja sombusemad pärastlõunad, meie tänavate kõige sügavamad löökaugud

ja „Võsareporter“ kõige jaburamana tunduvad lood.

Mulle meeldib Eesti ehtsus, tohutult meeldib. Ja see on ka üks põhjuseid, miks ma alati koju tahan tulla.

Õeldakse, et eestlane on õel, küüned enda poole. On ka. Kuid siinkohal pean ma jällegi tõdema, et see emotsioon on üdini ehtne. Eestlane on vist ainuke niivõrd mõnusalt irooniline rahvas, et meie kultuuriloos leiavad oma koha nii Johann Voldemar Jannsen kui Hando Tõnumaa, Georg Ots ning Arnold Oksmaa ja Silvi Vraidi kõrval saadame Eurovisiooni lavalaudu vallutama Kreisiraadio.

Siinkohal ei taha ma väita, justkui eestlased oleksid labased. Vastupidi, me oleme piisavalt julged ja enesekindlad, et selliseid üle võlli samme ette võtta.

Meie vabariigile mõeldes võiks ju rääkida jällegi nendest, ennast juba mälusoppidesse nii tugevalt sisse söönud ajalooseikadest – Balti ketist, esimesest laulupeost ja sellest, kuidas me okupatsioonide kiuste hakkama oleme saanud. Kuid milleks rõhuda igal vabariigi aastapäeval kulunud minevikule, kui elame tohutult mitmekülgses olevikus ja meie ees seisab ambitsioonikas tulevik? Väiksel rahval on oluline mäletada, mitte unustada, kuid ka edasi liikuda.

Usun, et eestlastena, just uue pealekasvanud põlvkonnana me seda ka suudame.

104le lisandub peagi teinegi 104 ning meie olevikust saab tallel hoitud möödani.

Loodan siiralt, et Eesti ei kaota oma teravust, oma ehtsust ja ambitsioonikust.

Loodan, et peale kasvavad uued Skype`id ja Boltid.

Loodan, et meie mitmekesisus säilib.

Mina ei ole endiselt patrioot, kuid Eestis on see maagiline miski.

Eestlane ei usu jumalatesse, eestlane usub eelkõige iseendasse ja oma kodumaasse, laulmisesse... Soovin meie armsale väiksele Eestile vaid head. Täpselt sellisena, nagu ta on - ehe ja aus. Meelekindlust ja sära, veel kõlavamat tulevikku, et sellest saaks kord minevik, millest järgnevates aastapäevakõnedes rääkida.

Armas Eesti, palju õnne!

Birgitta Vare 12.M

15.6. Kleer Jaani ja Sille Kolga manifest „Millist Eestit me siis tahame?“

Manifest “Millist Eestit me siis tahame?”

Me ei taha palju. Need on vaid mõned elementaarsed asjad, mis võiksid olla juba tänasel päeval nii. Need on mõtted, mille poole püüdleme, ja loodame, et meie tulevik võtab need omaks, teostab need.

Me tahaks, et selleks ajaks, kui me juba pereemad oleme, ei oleks hinnad tõusnud jälle mitu korda kõrgemaks. Et me ei peaks oma lastele rääkima, kuidas piim oli kunagi, meie lapsepõlves, mitu eurot odavam jms.

Me loodame, et elektri hinnad ei ole siis jälle tõusnud.

Me tahaks loota, et kõiki ameteid ei oleks asendatud robotitega.

Loodame, et meil on olemas ikka päris toidud, mitte muna ei ole asendatud munalaadse tootega.

Me loodame, et lapsed ei kasvaks üles ainult telefoni näppides, vaid mängiks ka õues. Et suhtlusoskus säiliks, vaatamata tohututele ekraanidele meie elus, ja et lapsed oskaks endiselt ka näost näkku suhelda. Et kogu elu ei oleks nutiseadmetes.

Loodame, et kõik ei oleks nii kergesti kättesaadav ja jääks ikka tunne, et elus tuleb asjade nimel ka vaeva näha.

Me loodame, et kõik loomad, kellel kodu ei ole, leiavad kellegi, kes nende eest hoolitseks, loodame, et keegi ei viska enda lemmikuid enam tänavale.

Soovime, et enesetapumõtete hulk väheneks silmnähtavalt ja et me ei näeks tänavatel enam nii palju kodutuid kerjamas, kuna neil on oma kodu ja sissetulek.

Soovime, et traditsioonid ei muutuks, et ikka istutakse jõulude ajal perega koos ja et üldse tähistatakse vanu pühaid.

Loodame, et selleks ajaks on haridussüsteem ka veidi muutunud, arvestatakse inimeste erinevuste, soovide ja tulevikuplaanidega.

Et inimesed mõistaksid teineteist rohkem, julgeks rohkem enda arvamust avaldada.

Et ei oleks sellisel hulgal lahkhelisid nii lihtinimeste kui riikide vahel ja et sõjad oleksid kadunud.

Et austataks enda vanemaid ja võib-olla isegi rohkem kui praegu.

Meie meelest ei taha noored mingeid ilmvõimatuid ja kättesaamatuid asju. Püüame ka ise elada nii, et meie tulevikusoovid täituks nii palju, kui see meist sõltub. Me ei kavatse käed rüpes istuda ega Eestist lahkuda. Me tahame elada siin Eestis, elada rahu, tervetena ja usaldavatena. Selline on meie lühike ja lihtne sõnum.

Kleer Jaani (16) ja Sille Kolga (16)
10.H kl, Läänemaa Ühisgümnaasium

15.7. Aliis Vatku kõne parimate koolilõpetajate nimel Kadrioru roosiaias

Lugupeetud President, haridusminister, õpetajad ja kaasõpilased! Äsja gümnaasiumi lõpetanuna peaksin valmis olema kõigeks, mis elul mu teele on saata, nii seiklusteks kui ka katsumusteks. Mõnes mõttes on see kindlasti tõsi, sest 12 aastat mu elust on tegelikult pühendatud olnud just õppimisele ja haridusele. Haridus on aga ainuke asi, mida mitte keegi ei saa mult ära võtta. Kõike võib kaotada vaid ühe hetkega, aga haridus on see, mis jääb. Seda ütles juba minu vanavanaema Alice Raud, kes oli Valtu kooli direktor ja väga tark naine, aga Nõukogude ajal jäi absoluutselt kõigest ilma, ainult haridust ei suudetud talt ära võtta. Haridus on väärtus, millel on meie vabaduse, iseseisvuse ja mõtete üle suurem kaal, kui esmapilgul tundub.

See, et meid täna siin nii palju on, näitab selgelt, et meelekindlusest ja tahtejõust meil puudust ei ole. Vaatamata koroonale, distantsoõppele ja muudele raskustele oleme hakkama saanud ja kindlasti kuuleb meist ka edaspidi, aga ka neist, kes täna ehk Roosiaeda kutset ei saanud, sest ka nemad on raskustes karastunud. Praeguste noortena oleme meie need, kes juba panustavad või hakkavad panustama muutuvast maailmas toimuvasse, sest silmitsi tuleb seista paljuga.

Siinkohal tsiteerin Toomas Hendrik Ilvest: „Õppurite tunnustamisega näitab Eesti riik, et haridus on meile tähtis, et haritud inimesed on väärtus. Veelgi enam – haritud inimesed on varandus, mis aitab meil riigi ja ühiskonnana edasi minna.“

Seejuures on ülimalt oluline ka unistamine ja mitte lihtsalt unistamine, vaid suurelt ja jaatavas olevikuvormis. Esindades aasta kooli tean, et kui midagi ühiselt tahta, on kõik võimalik. Läänemaa Ühisgümnaasium on küll väike, aga kui seljad kokku panna, tõestasime, et võime koos tehes saavutada palju, teha suuri asju. Tean ka seda, et paljud ei julge reegleid murdvast unistada, aga ilma selleta ei sünni ka midagi enneolematut. Seega soovin teile kõigile palju julgust!

Haridus on kindlasti investeering tulevikku, meie Nokia, sest haridus aitab saavutada harituse. Eestis on tegelikult hea haridust omandada. Igaühel on see võimalus, sõltumata

majanduslikust olukorrast, piirkonnast, kus elatakse, rahvusest. See on hea tunne. Meil on palju erilisi ja andekaid inimesi ning nii olemegi kõik eriliselt tavalised, sest erilised on ju kõik. Oma tavalises elus kipume vahel oma erilisust unustama, seega peaksime seda endale tihedamini meelde tuletama. Need mõtted olid olulised ka Läänemaa Ühisgümnaasiumi aasta kooliks saamise juures ja on olulised ka paljudele teistele.

Seega tänan kõiki oma eriliselt tavalisi õpetajaid ja oma vanemaid, kes on minuga oma huvitavaid mõtteid jaganud ja mind toetanud. Ja soovin kõikidele selle aasta lõpetajatele julgust ennast usaldada!

Aitäh!

Aliis Vatku